

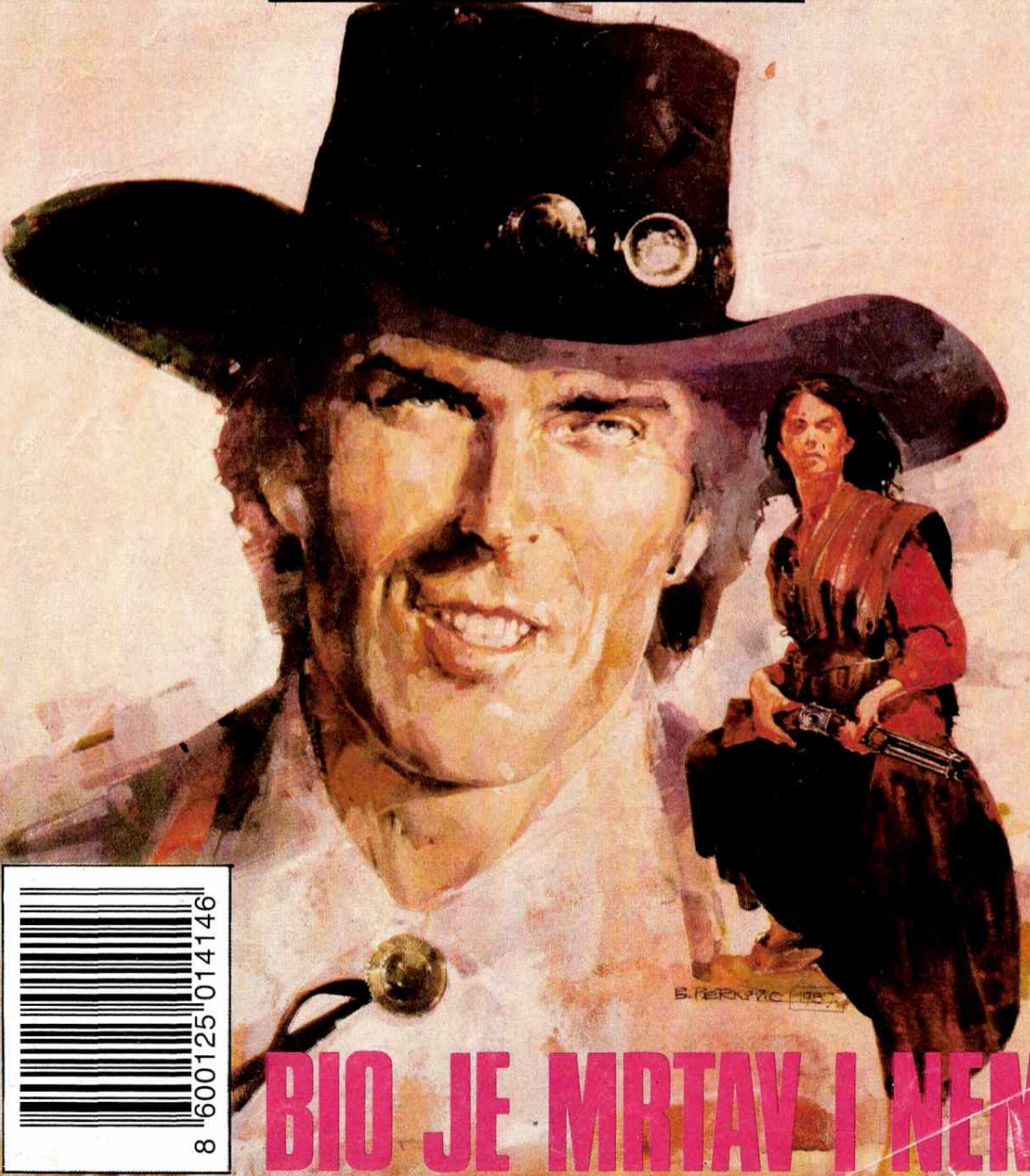
FRENK LARAMI

BROJ 214

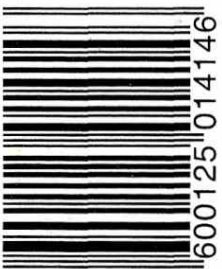
700 DIN.

BOOK HOLIDAY

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

B. PERKOVIC 1987

8 600125 014146

BIO JE MRTAV I NEM

★ **DOK HOLIDEJ** ★

214

FRENK LARAMI

BIO JE MRTAV I NEM

NIŠRO FORUM-OUR MARKETPRINT

**EDICIJA VESTERN ROMANA
DOK HOLIDEJ**

Eroj 214

Glavni i odgovorni urednik
Slavko DRAGINČIĆ

Urednik
Zorka CIRIĆ

Naslov originala
Frank Laramy
SOUTHWEST DRIFTER

Recenzija
Radomir MILOSAVLJEVIĆ

Adaptacija i prevod
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Lektor
Sava DAMJANOV

Tehnički urednik
Valerija ŠREDER

Naslovna strana
Ferenc BARAT

Korektori
Magda KOLARŠ
Ida ČEKIĆ

Štampa 26. V 1988.
Tržište 7. VI 1988.

Izdaje i štampa NIŠRO FORUM — OOUR MARKETPRINT, Novi Sad, Vojvode
Mišića 1. Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ; Urednik: Zorka CI-
RIĆ. Naslov originala: Frank Laramy — SOUTHWEST DRIFTER. Copyright:
UNIVERSUM PRESS.

Sva prava se zadržavaju, uključujući prava na reprodukovanje ove knjige u ce-
lni, ili delimično, ili na bilo koji drugi način.

Godišnja pretplata za inostranstvo u stranoj valuti: Austrija 83 ATS; Australija
9,5 AUD; Francuska 40 FRF; Švedska 42 SEK; SR Nemačka 13 DM; Švajcar-
ska 9,5 CHF. Uplate slati na devizni račun: Vojvodanska banka. Osnovna ban-
ka Novi Sad 65700-620-1089 „Forum“ Novi Sad, sa obaveznom naznakom: Pret-
plata za „Dok Holidej“.

Oslobodeno osnovnog poreza na promet, mišljenjem Pokrajinskog sekretarijata
za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine, br. 413-279/73. od 10. maja 1973.
godine.

Iako je pregazio reku, misleći da će time zavarati trag gonjocima, Kirku Kendelu bilo je jasno da trik nije uspeo.

Sunce se spuštalo prema zapadu, prema Sent Džozefu, iz koga je nedavno izjahao sa najlepšim snovima o bogatstvu. Mogao se zakleti da mu je nadohvat ruke.

A sada je iza njega jahala smrt u obliku trojice gonilaca.

Kirk Kendel nije bio naivčina kada se ticalo borbe, ali oči u oči sa trojicom poluprofesionalaca nije imao bogznakakve šanse.

Njegovo uzano, koščato lice orošavale su kapi slanog znoja, čiji je ukus s vremena na vreme osećao na usnama. Šešir, ukrašen zmijskom kožom, pekao ga je kao da je od usijanog železa. Košulja i prsluk na ledima lepili su mu se za kožu.

Kirk Kendel je đavolski gonio životinju pod sobom. Osvrtao se u neprekidnom iščekivanju da će ih ugledati na nekom brežuljku, ili kroz stabla retkih šuma. Tri konjanika sve više su mu se približavala i nada da će im pobeći bila je sve manja. Konj koga je jahao sve više je pokazivao znake iscrpljenosti i svakog časa se mogao srušiti u travu.

Okrenuo se u sedlu. Da li su mu izgubili trag? Ili su odustali? Ne, stari Džerald Brent je u stanju da goni do pakla. A njegovi vukovi, od kojih su i ova trojica za Kendelovim petama, bili su prava napast za onoga na koga se okome.

Odjednom mu se učinilo da u daljini vidi dim. Da li je to bila neka kuća?

Trebalo je da nađe odmornog konja po svaku cenu.

To bi mu dalo prednost i možda spaslo život. Zategao je uzde na tu stranu, penjući se blagom travnatom padinom.

Životinja je posrnula nekoliko puta i nastavila da kopitama izbacuje zemlju nakvašenu nedavnim kišama. Kendel je sasušanim ispucalim usnama „molio“ konja da izdrži još malo.

Ipak, sve je bilo uzalud.

Na samom vrhu konj je pao na obe prednje noge, a onda je klonuo celim telom.

Kendel je uspeo da se baci u stranu, i izbegao da ga ne zgnječe mokri, uzdrhtali bokovi premorene životinje. Psujući, dočekao se na ruke, a onda bacio pogled iza sebe.

Dolazili su!

Video ih je jasno u uvali. Jahali su sigurni da im plen neće pobeći. Razdvajala ih je možda jedna milja.

Progonjeni se uspravio i potrčao na sam vrh. Lice mu se ozarilo. Bila je to zaista kuća. Mali ranč, stešnjen u dolini između šuma i obasjan zalazećim suncem. Kirku Kendelu je on izgledao kao od zlata.

Kao bez duše, bezglavo je potrčao niz padinu. Kada se već sasvim približio, zastao je da uzme vazduh. Ugledao je dva konja u malom koralu, nedaleko od glavne

zgrade, i lice mu se razvuklo u zadovoljan osmeh.

— Moji su! — povikao je glasno, ne obazirući se da li bi neko mogao da ga čuje.

Nije mario što nema sedla, ni što su konji u koralu neosledani. Bilo je važno da su odmorni. Povešće oba, da onima iz potere ne padne na pamet da uzmu jednog odmornog i pošalju napred svog najboljeg čoveka. Midža Donera, recimo. Taj je bio pravi ubica.

Ne, neće on dati priliku prokletom Midžu da mu se približi.

Preko ograde korala bile su prebačene neke šarene krpare. Kirk Kendel ih je pokupio i stavio ridanu preko leđa. Konj je malo ustuknuo i zatresao glavom.

— Mir, budalo! — pripretio mu je.

Tada su se na kući otvorila vrata. Kendel se pognu i zgrčio prst na obaraču puške.

— Ko je to tamo? — dopro je do njega muški glas.

Ugledao je sredovečnog muškarca u šarenoj kockastoj košulji, sa tregerima na pantalonama. Izgledao je visok i krupan, širokih ramena i ovalnog lica prekrivenog bradom.

Kirk Kendel nije imao vremena da objašnjava. Pritisnuo je okidač i opalio hitac u pravcu kuće.

Čovek na pragu je posrnuo i ispuštio oružje iz šaka. Neko je iza njega vrisnuo.

Kendel je opalio još jednom, a onda se bacio ridanu na leđa. Slobodnom rukom je dohvatio uzde drugog konja i povukao ih prema sebi. Zatim je divljački mamuznuo konja i poterao ga u galop. Za njim su odjeknuli puščani hici, ali zrna su odletela daleko iznad glave.

Odmorni konji bili su poslednja nada Kirka Kendeia.

Međutim, bilo je suđeno da to bude njegovo poslednje jahanje.

Dok je on pešaćio i hvatao konje, njegovi gonioči već su mu prišli sasvim blizu i svakog trenutka mogao ga je pogoditi smrtonosni kuršum. Prokletstvo! Pomislio je u jednom trenutku da baci onu prokletu stvar da bi ih zadržao, ali je odmah odustao od toga. Od početka je ušao u igru na sve ili ništa. Pustio je rezervnog konja i polegao po konjskom vratu, a konj pod njim leteo je kao vetar.

Ali, nije mogao pobeći kuršumu. Kirk Kendel je jahao u smrt. Progonjeni jahač bio je izbačen iz sedla kao da ga je udarila neka džinovska ruka i odbacila ga takvom žestinom da se još u vazduhu prevrnuo i kotrljao čitavih deset jardi niz strminu, dok se nije zaustavio kraj jednog žbuna.

Konj je odgalopirao dalje, uplašen pucnjevima i oslobođen nemilosrdnog tereta i uboda mamuza.

Kendel je ležao sam. Mrtav.

Široko otvorene oči zurile su u plavetnilo neba, po kojem su lešinari počeli da prave svoje poznate putanje.

Neko vreme oko njega je vladao mir, a zatim su se pojavila tri konjanika posuta prašinom i oblivena znojem.

Najkrupniji među njima bio je Midž Doner.

Dugi šiljati brkovi odmah su privlačili pažnju. Iznad njih, duboko u dupljama, svetlucale su male, kose oči. Imao je isturenu uglastu bradu, brižljivo obrijanu, tanke usne i brazgotinu preko levog obraza.

Na glavi je nosio šešir veoma malog oboda, a preko leđa trapersku bluzu sa resama svetlosmeđe boje.

Bio je krupan, mišićav, napregnut. Na bokovima je imao pripa-

sana dva „kolta“ kalibra 45, a o seću pusk, bisage, ćaturicu i ćebe.

Dvojica iz njegove pratnje nisu se isticala ničim posebnim. Izgledali su kao i mnogi revolverasi — ubice, smrknutih lica i mračnih pogleda.

Zaustavili su konje nad mrtvim Kirkom Kendelom i Doner je pokazao rukom prema lešu. Njegovi pratilci su ćutke sjahali i poćeli ga pretresaju.

Okretali su ga na sve strane, izvrtali džepove i pipali postavu, ali izgleda da nisu nalazili ono što ih je interesovalo. Pogledali su u smrknuto Donerovo lice i nemoćno slegnuli ramenima.

— Nema — rekao je jedan od njih.

Doner je nervozno odmahnuo rukom i oni su nastavili dalje da pretraćuju mrtvaca. I ovaj put bez rezultata.

— Nema ga nigde, Midže! — rekao je pratilac u sivoj flanelskoj košulji, prebaćenoj preko crnih pantalona.

Donerovim licem preletala je senka i on je najzad i sam sjahao.

— Nemoguće! — prosiktao je, bledih obraza. — Mora da je kod njega!

— Neka me obese — progundao je drugi pratilac — ako ovaj prokletnik ima tu stvar kod sebe!

— Nego gde mu je? — iscerio se Doner preteći. — Nije je valjda progutao?

— Možda je bacio?

— Bacio? — nasmejao se Doner smehom koji je lićio na prasak razbijenog stakla. — To se ne baca tako lako, ćeveće! Ako je do toga stalo Džerald, Brentu, onda je stalo i Kendelu.

— A ako je ostavio u onoj kući gore? — zapitao je ćovek u sivoj košulji. Bio je obućen jednostav-

no, nosio je samo jedan „kolt“ i nće mu je bilo skrćveno u gustu, kratku, kovrćavu bradu. Doner ga je oslovljivao sa Ćarls Vajt.

Njegov voća je pogledao u oznaćenom pravcu i odmahnuo glavom.

— Ne verujem. To se ne daje nikome, a sem toga, nije imao vremena. Ali, proverićemo.

Pojahali su konje i uputili se na trag, u pravcu odakle je Kirk Kendel dojahao pre nekoliko minuta.

— Ti ostani, Krozbi! — obratio se Doner drugom partneru. — Mi se odmah vraćamo.

Ovaj je klimnuo glavom i povuкао se u senku drveta, nedaleko od mesta gde je lećao mrtav progonjeni Kirk Kendel.

Sunće se priblićavalo ivicama planinskih masiva i postajalo sve crvenije.

II

Ćarls Vajt je sjahao pred ranćerskom kućicom, a Doner je ostao na konju, spreman da potegne na najmanji sumnjiv pokret u kući ili oko nje.

Nesto kasnije, Vajt je izgurao napolje ćoveka kome je desno rame bilo u zavojima i krvarilo. Lice mu je izgledalo kao premazano belom bojom. Svakog ćasa je mogao da se sruši.

Za njima je išla žena, plaćući.

— Sami? — upitao je kratko Doner.

— Izgleda — odgovorio je Vajt.

— On je ranjen. Kendel je pucao na njega ćini se pojavio na vratima...

— Nije svraćao?

Ranćer je odmahnuo glavom, stećući zube od bola. Ispod zavoja širila se crvena mrlja.

Midž Doner je polako sjahao. Iako mu je verovao na neki naćin, ćeleo je da bude siguran u to.

— Nije svraćao, nije ostavio ništa? Neki predmet?

Rančer je posmatrao razbojnika zamučnim pogledom.

— Nije... Pucao je na mene. Ranio me i pobegao... sa moja dva konja...

Doner je pogledao Vajta. Ovaj je prišao čoveku i stavio mu šaku na ranu. Rančer je jauknuo.

— Govori! — uneo mu se Vajt u lice. — Da li je ostavio nešto kod tebe? Hoćemo istinu!

— Nije... — prostenjao je čovek. Njegova žena je vrisnula i pošla da pride mužu, ali je Doner odgurnuo čizmom. Žena se srušila na zemlju.

— Samo je uzeo konja i odmaglio? — pitao je dalje Vajt.

Rančer je klimnuo glavom poslednjim ostatkom snage i skljkao se onesvešćen.

— Izgleda da ne laže — primetio je Vajt.

— Hajdemo! — rekao je Doner mračno.

Kirk Kendel ih je mrtav namagario.

Džerald Brent će pobesneti zbog toga. Doneru je tek tada palo na pamet da je trebalo Kendela ostaviti u životu i iz njega iscediti priznanje. Ovako, bio je mrtav i nem.

Psujući sebi u bradu, mahnio je Vajtu da pođu natrag, gde ih je čekao treći kompanjon.

Saigrač preko puta je jednostavno izvukao „kolt“ i zamahnio ispred Nivenovog lica. Više nije imalo šta da se kaže, igra je bila završena za lutalicu iz Ajove.

— Ako izbrojim do tri, a ne vidim te napolju, ubiću te! — zapretio je kauboj za stolom i zategao obarač.

Zvuk je zlokobno registrovan u Nivenovom mozgu. Zaista, do „tri“ je mogao da skoči do vrata. Ništa mu drugo nije preostajalo. Uhvaćen je da u igri vara, a pored svega toga nije imao više ni centa u džepu.

— A ako za pola sata ne zbrišeš iz grada, obesićemo te! — obećao mu je drugi partner, smešeći se podmuklo.

Ovo nije bilo baš najprijetnije i kada je počelo brojanje, Niven je iskočio iz saluna „Kanzas“ kao zec.

Ispratio ga je gromoglasan smeh.

— Šugave ovce! — isplazio se Niven u njihovom pravcu. Naravno, to niko nije video.

Dok je odvezivao svog Blekija, konjič je prislonio njušku na njegovu rame i lako ga gurnuo.

— U redu, u redu! — progundao je Niven. — Znam da je vreme da se gubimo odayde. Baš nemamo sreće, drugar. Nimalo!

Pretresao je džepove, ali u njima nije našao ništa osim jedne cigarete.

Slegnuo je ramenima, strpao cigaretu među zube, uzjahao konjiča kraljevskim pokretom i digao glavu.

Davo neka nosi i ovaj grad!

Čip Niven je bio momak tridesetih godina, mršav, neobrijan, sa nekom vrstom polucilindra na glavi, koji je ličio na ostatke dimnjaka. Imao je na sebi kaput bar za dva broja reči, otmenog kroja ad prilično iznošen. Rukavi su mu prelazili preko šaka, a ramena su mu spadala skoro do polovine nadlaktica. Umesto košulje, ispod kaputa je nosio džemper uz vrat, neodređenih boja i porekla, sa crnom, masnom ivicom okolo. Izbledele pantalone sa iskrzanim nogavicama prekrivale su čizme s debelim slojem prašine.

Sve u svemu, bio je on prava

slika lutalice i beskućnika, za čiju kožu niko ne bi dao ni prebijene pare.

Bio je sitna varalica, ali nikada nikome nije zazeleo zlo. Ziveo je da bi preživeo.

Toga dana, izbijajući na proplanak putem koji je vodio prema Hanibalu na reci Misisipi, nije znao da hita u susret svojoj sudbini.

Njegov Bleki, mršava ali još izdržljiva životinja, s kojom je drugovao skoro pet godina, nosio ga je sa ropskim mirom kroz usijani predeo pokrajine Kvinsi.

Podne je odavno bilo prevalilo zenit i senke su počele da se opružaju prema istoku.

Iznenada je u vazduhu osetio miris kafe. Zudno je raširio nozdorve i sklopio oči. To je! Kafa zaista miriše. A gde ima kafe, možda će se naći komad sušene govedine ili slanine sa jajima...

Ugledao je dim između stenja i dva čoveka kraj vatre.

Sedeli su zagledani u lonče i kao da ga nisu opazali. A Čip se nije ni krio. Vodio je Blekija za uzdu i unapred se radovao gutljaju kafe i komadu užine.

Ali što se više približavao, sve su mu se manje svidala lica tih ljudi. Bila su mračna, namrštena, neprijatna. U jednom trenutku pozeleo je da se vrati, ali je glad bila jača od strahovanja.

Zaustio je da ih pozdravi, kada je osetio pritisak nečeg tvrdog na ledima. Znao je kako to može da bude samo cev oružja i instinktivno je podigao ruke.

Neko ga je vešto pretresao, a onda gurnuo napred, nimalo nežno.

— Nema oružja! — čuo je glas svog pratioca.

Čovek kraj vatre, u traperskoj bluzi sa resama, zmijskih očiju, okrenuo je glavu za časak.

— Hteo sam samo šolju... — progovorio je Čip, ali ga je presecao čovek sa brazgotinom.

— Briši! — prosiktao je na njega kao na psa.

Čip je samo klimnuo glavom i potrčao prema svom Blekiju. Dok se peo na konja, pratili su ga pogledi Čarlsa Vajta, Danijela Kroz-bija i Midža Donera.

— Hajdemo, stari moj! — protapao je Blekiju. — Ako se ovi predomisle, mogli bi i da nas nafiluju olovom!

Čip je napravio veliki luk dok se nije vratio na stazu kojom je nameravao da se dokopa Hanibala. Sunce se naslanjalo na ivice šuma.

U plavetnilu neba video je četiri orlušine koje su sletale i ponovo uzletale natrag u nebo. Čip se žurno prekrstio.

— Tamo je neko mrtav! — promrmlijaio je, razmišljajući da li da vidi u čemu je stvar. Radoznalost je nadvladala strah. Poterao je Blekija u tom pravcu, prema brežuljku, kriveći vrat ne bi li negde otkrio kakvu opasnost.

Međutim, tišina je bila prosto beskrajna.

Onda ga je ugledao.

Ležao je na travi, licem okrenut prema nebu. Jedan lešinar je taman sletao na njegova prsa, kada je Čip dreknuo iz sveg glasa. Ptičurina je raširila krila i laganim letom napustila svoje mesto.

Čip živih je sjahao i oprezno se približio lešu.

Ubijeni je bio pogođen na tri mesta i mora da je izdahnuo istog časa. Iz usta mu je virio već sasušeni mlaz krvi. Bio je gologlav i kosa mu je po ivicama bila slepljena za blede, uglasto lice.

Čip nije želeo da okleva. Pretresao je mrtvaca, ali nije našao ništa naročito. Malo duvana, dva dolara, ispresavijana u jednom uglu

džepa košulje i špil umašćenih, ispucanih karata. Ubijeni je imao još opasač i „kolt”. To je moglo da se proda. Uzeo je oružje i zadenuo za pojas, a opasač bacio u župnje.

Neдалeko je ugledao i strancev šešir, neobičnog izgleda ali prilično nov, širokog oboda koji je mogao lepo da ga zaštiti od sunca. Ležao je u travi. Verovatno mu je sleteo s glave u trenutku kada su na njega pucali.

Cip je napravio nekoliko koraka i uzeo ga. Skinuo je svoj otrcani „dimnjak” i stavio na glavu šešir ubijenog. Bio je prevelik, nije mu pasovao. Mrzovoljnim pokretom bacio je šešir.

Tada je, na svoje najveće iznenađenje, opazio kako je iz unutrašnjosti šešira ispao neki sjajni okrugli predmet.

— Šta je sad ovo? — promrm-ljao je Cip vraćajući se natrag. Predmet je svetlucao kao grumen zlata.

Kada se sasvim približio, zaključio je da se radi o džepnom satu. Bio je to mali džepni sat sa priveskom od upletene tanke kože umesto lančića. Rukom je odmerio njegovu težinu i procenio da je ozlaćen.

— Svega mi! — uzdahnio je Cip zamišljeno. — Ovaj sat вреди!

Tog trenutka nije znao koliko je u pravu!

Okrenuo je šešir i ugledao u postavi malo udubljenje, gde je dotle bio sakriven sat. Zbog čega ga je stranac nosio u šeširu, na glavi? To ga je pitanje mučilo samo za kratko, jer video je sebe u boljem raspoloženju kad sat bude prodat.

Otvorio ga je pritiskom prsta. Nije našao nikakve inicijale. Brojčanik je bio dosta prljav, a nedostajala je i mala kazaljka. Malo ga je prodrmao i stavio na uho.

— Ne radi! — rekao je razočarani.

Ipak ga je strpao u unutrašnji džep svog ogromnog kaputa i uspužao se Blekiju na sedlo. Bacio je poslednji pogled na m. cvaca, prekrstio se, a onda odgalopirao dalje.

Zurio je da u prvoj krčmi potroši nađena dva dolara i stavi nešto u usta.

III

Neobičan jahač kretao se od Kanzas Sitija duž Misurija na severoistok.

I čovjek i konj izgledali su srasli jedno s drugim. Konjanik je žurio da stigne na dilihansu za Dedvil, na pola puta između Sidalje i Hanibala.

Imao je na sebi tamno odelo i isto tako taman „kalifornija” šešir na glavi. Ispod dugog kaputa, čiji su se peševi naslanjali na dršku „kolta” ukrašenu slonovačom, nosio je kao sneg belu košulju, prs-nik golubije boje i tanku kravatu oko vrata.

Lakovane čizme sa kratkim sarama jednolično su se njihale ispod sedla u ritmu konjskog koraka.

Senka oboda padala je na jahačovo lice. Dva ledenoplava oka na izgled nezainteresovano su posmatrala pejzaž ispred sebe. Međutim, već odavno su u daljini ugledala crnu tačkicu. Tačkica je sve više rasla i oblikovala se u čoveka na konju.

Jahali su jedan drugome u susret.

Drugi putnik, na konju tamnom kao noć, po načinu jahanja nije se mnogo razlikovao od prvog.

Pod belim „stetsonom” nalazilo se dečacko, lepuškasto lice sa ok-

ruglastim obrazima i mekim punim usnama. Duga kosa boje zrelog žita bila mu je pozadi vezana crvenom pantljikom i pretvarala se u debelu pletenicu, kakve su nekada nosili Indijanci iz plemena Delavara. Mnogima bi pala na um misao da bi to lice moglo biti anđeosko lice neke devojke, ako bi jahač obukao haljine a ne muško odelo.

Ali, grdno bi se prevario.

Ispod te lepuškaste maske krila se zločinačka čud iznajmljivača revolvera iz Oklahome, Rensa Bida.

Preko bele košulje nosio je prsluk sa žutozelenim cvetićima, specijalni model iz Sent Luisa. Kaput je držao prebačen preko sedla.

Od oružja je imao samo jedan „kolt“, niska pripasan, kalibar 44 „smit veson“.

Put je bio dovoljno širok da bi se mogli mimoći. Ipak, neka nevidljiva i neobjašnjiva nit vukla ih je pravo jednog prema drugom. Na dvadeset jardi usporili su kod svojih konja i izmenjali poglede. Preko lica Rensa Bida preletela je senka. Poterao je vranca malo brže, a onda ga iznenada zaustavio u mestu.

— Dok Holidej! — uzviknuo je lepuškasti piskutavim glasom, razvukavši usta u osmeh.

Međutim, nije mu bilo do smejanja.

Čuveni kockar je polako zategao uzde i ispavio noge u uzengijama. Prepoznao je Bida. Sudili su mu u Tulusi za nekoliko pljački i ubistvo, ali ovo drugo nisu mogli da dokažu. Rens Bid je odležao dve godine u Seskatavi i pune tri godine se o njemu ništa nije čulo.

Pojavio se u Džonsborou u državi Arkanzas. Više se nije otvoreno stavljaio na drugu stranu zakona. Unaumljivao je svoj revolver za dobre pare i uvek iznalazio na-

čin da upotrebi oružje u granicama dozvoljenog.

Pošto je čovek iz Džordžije ču-
tao, Rens Bid je iz svog drečavog prsluka izvukao levom rukom maramicu i obrisao znoj sa čela. Zatim je pokazao prstom negde iza kockarevih leđa.

— Ako me sećanje ne vara — rekao je otežući — ovo je put za Sent Džozef?

— Nikad nisam tamo bio — odgovorio je Dok.

— Ni ja — osmehnuo se Bid. — Ali, dobio sam čudan poziv od nekog Džeralda Brenta. Poznajete li ga, Holideje?

Kockar je odmahnuo glavom. Znao je da je sve to igra nerava. Bid je želeo da mu se Dok Holidej skloni s puta, ali to zadovoljstvo neće doživeti, pomislio je Dok.

— Nadam se da se naši putevi više neće ukrstiti, Dok! — dobacio mu je Bid posle punog minuta ćutanja.

— Meni je svejedno, Rense! — odvratio je suvo kockar.

Bid je klimnuo glavom i zategao uzde svom vrancu. Napravio je mali luk i zaobišao Holideja.

Pod lakim pritiskom butina Holidejev konj je krenuo napred. Sve dok se njegova silueta nije pretvorila u tačku pod usijanim nebom Misurija, Rens Bid ga je pratio pogledom punim zavisti i mržnje.

Četrdeset milja od Sent Džozefa prema Istoku, nalazio se napušteni manastir, drevna građevina od koje su ostali samo vremenom izjedeni kameni zidovi i zvonik šiljastog krova od najbolje kedrovine.

Bila je poodmakla noć. Pun ble-
dožut mesec kao da se okačio o

vrh starog zvonika, a unutar zidova gorela je mala vatra.

Tri čoveka sedela su oko nje, utočila u ćutanje i iščekivanje.

Dvojica od njih bili su jednostavno obučeni kauboji, sa šeširima velikih oboda povijenih malo prema licu.

Obojica su nosila šarene košulje i prsluke, i opasaće sa po jednim „koltom“, a bili su obučeni u čizme koje su u prašini izgubile svoju boju. Njihovi konji čupkali su travu pored zidova.

Treći čovek pored vatre nije ni sedeo ni čučao. Stajao je zamišljen i pušio veliku, krivu mornarsku lulu. Umesto šešira imao je na glavi kačket kakve nose kape-tani brodova između Kvinsija i Kejp Zirardoa.

Bio je to Džerald Brent.

Preko širokih leđa nosio je crnu kožnu jaknu, a ispod nje mornarsku majicu sa prugama. Sve ostalo bilo je tipično za kraj u kome se nalazio: široki opasač i „kolt“, uzane pantalone i čizme kratkih sara.

Brent je nekada imao svoj brodić, kojim je krijumčario oružje za pobunjena indijanska plemena, a kasnije za trupe Konfederacije. Pri kraju rata sklonio se u Sent Džozef. Tu je otvorio salun „Kod mornara“, u svojevrsnom stilu: umesto stolica držao je burad, a jedan deo prostorije podigao je kao gornju palubu.

Salun „Kod mornara“ bio je stečište probisveta, bivših političara, prognanika, izbeglica i desperado-sa. Svi su oni na neki način poznavali Brenta: ili iz starih dobrih dana ili iz nekog od poslova u koje su bili umešani.

Te noći Džerald Brent je nekoga čekao. Njegovo široko, mesnato lice sa očima lisice i velikim ustima bilo je skamenjeno i nepokret-

no. Oblačići dima iz njegove lule davno su prestali da kolutaju.

U jednom momentu iz daljine se jasno začuo topot više konja. Ljudi oko vatre su se trgli i prihvatili puške.

Brent je podigao ruku, što je začilo da se ne pokreću. Onda je stavio obe šake na usta i pustio tri puta huk sove.

Isti takav znak odazvao se sa druge strane i malo kasnije iz tame su se pojavila tri konjanika. Brent je uzalud tražio pogledom četvrtog ili nečije telo prebačeno preko sedla.

Namrštio se sluteći najgore vesti.

Midž Doner je ćutke sjahao, a ostala dvojica, Vajt i Krozbi, kao da se nisu usuđivali da napuste sedla. Osetili su napetost u vazduhu. Nešto slično osetio je i Doner, ali on nije mario za to.

— Gde je Kendel? — upitao je brzo Brent pokušavajući da savlada bes koji ga je obuzimao.

Doner je pokazao palcem iza sebe.

— Lešinari ga dovršavaju — reče sa zlobom u glasu — ali...

— Ali?

— Nema onoga što smo tražili.

— Nema? Kako nema?

— Nismo našli kod njega...

— Pretražio si ga dobro?

— Sasvim.

— Pa, je li priznao gde je?

Iznenada je nastala neprijatna tišina.

Džerald Brent je bacio pogled prema Vajtu i Krozbiju, ali u tami njihova lica nisu odavala ništa posebno. Ispred njega, Midž Doner je takode smrknuto ćutao.

— Midže — nasmejao se Brent na izgled prijateljski — pa ti si Kendela prvo ubio, a onda potražio sat? Jesi li?! A?!

Doner je klimnuo glavom.

U tom trenu pogodila ga je veli-

ka čvornovata šaka bivšeg krijumčara sa Misisipija. Midž Doner je odleteo pravo na vatru, opekao leđa, zaurao i odskočio na drugu stranu ošamućen.

Kada se pribrao, ruka mu je mahinalno krenula prema oružju.

Ali, Brentov „kolt“ mu je već bio skoro pred samim licem.

— Budalo! — izgovorio je polako ovaj. — Za ovo te treba obesiti za jezik! Kako si mogao prvo da ga ubiješ?

Doner je polako ustao, otrešao prašinu sa sebe i podigao šešir kraj vatre. Brkovi su mu se gnevno nakostrešili, ali umeo je da se savlada.

— Pogrešio sam — procedio je — ali ništa ga nije moglo povratiti u život!

Brent je vratio oružje u futrolu i svima okrenuo leđa.

Doner je bio dobar strelac, nemilosrdan, okretan, ali i glup. Bila je prava ludost poveriti mu peturu za Kendelom, a ne upozoriti ga prethodno da je ovaj potreban živ.

Iz misli ga je trgao šum u blizini.

Izgledalo je kao da je u nekoj šupljini starih zidova šušnuo vetar ili šmugnuo pacov. Možda je to ličilo i na pad suve grančice u travu, tek oštrom uhu Džeralda Brenta nije promaklo tiho kretanje sa desne strane.

Iako je mesečina srebrila stari manastir, ipak je kraj velikog zida primetio senku.

Brzo je prineo ruku revolveru.

Već ga je držao u rukama, spreman da pritisne obarač, već su i ostali naslutili da se nešto dešava oko njih, kad je iz polumraka planuo hitac i Brentov „kolt“ je odleteo iz šake kao opčinjen.

Svi su zanemeli i neodlučno zastali.

Iz visoke trave pojavio se čo-

vek. Umesto opomene ili pucnjave, on je samo pošao prema njima. Videli su da je svoje oružje vratio natrag u futrolu i da im se približava kao neki stari znanac.

Brent je suzio zenice nekoliko časaka, a onda su se njegova velika usta razvukla u ljigav, pritvoran osmeh.

— Bide, prokletniče? — povikao je iskreno obradovan. — Mogao sam te...

— Da si mogao, ti bi pucao — nasmejao se došljak prilazeći vatri. — Kako si, stara bitango?

— Još uvek dobro gadaš — dobacio je Brent pružajući mu ruku.

— A ti si još uvek neoprezan — uzvratio je ovaj. — Koliko te košta tvoja nova neopreznost?

Brent je odmahnuo rukom.

— Zato sam te i zvao — rekao je. Onda mu je pokazao rukom na ljude oko sebe. — Ovo su sve moji momci. Za Midža Donera si čuo?

— Ne mnogo — odgovorio je Rens Bid — ali dovoljno. U čemu je stvar?

Džerald Brent je pripalio svoju ugašenu lulu i otpuhnuo nekoliko kolutova.

— Tražim jedan sat — rekao je Brent posle kraćeg ćutanja. — Ukrao mi ga je u Sent Džozefu jedan od mojih ljudi i pobegao sa njim.

— Šališ se? — nasmejao se revolveraš sa dečjim licem. — O kakvom satu se radi?

— Pokazaću ti ga ako ga se dočepam — progundala Brent. — Možda bih ga imao i sada da lopova nije Doner prvo ubio, a onda se setio da bi ga trebalo pitati gde se sat nalazi.

— Nisu ga našli kod njega? Brent. — A sat mi je vrlo važan. Po svaku cenu moram da ga na-

— Nisu — odmahnuo je glavom dem.

— Ti znaš moju cenu — prekinuo ga je Bid.

— Znam — iskezio se ovaj — inače te ne bih ni pozvao iz Kvin-sija čak ovamo!

— Pametno si uradio — složio se Bid. — A gde bi, po tebi, mogao taj sat da se nađe?

Brent je slegnuo ramenima.

— Ništa mi još ne pada na pamet — rekao je.

Bid je obuhvatio pogledom nepoverljiva lica oko sebe, ali ga to nije uzбудilo. Sudeći po njihovim pogledima, zaključio je da im Brent nije mnogo govorio o njemu.

— Imam nešto samo za tebe — obratio se Brentu posle kraćeg ćutanja i ne sačekavši odgovor, pošao prema velikom zidu.

Doner je pažljivo pratio njihov odlazak, a Vajt mu se pridružio. Izmenjali su poglede i savršeno se razumeli.

Bid je rasedlao konja i pustio ga da pase.

— Šta to imaš? — upitao je Brent.

Bid se osvrnuo oko sebe i kada se uverio da su zaista sami, nasmejao se celim licem.

— Čuj, stari moj — tiho mu je došapnuo. — Nemoj meni pričati bajke. Toliko ljudi oko jednog sata... ispljuni istinu!

Ali, Brent je samo slegnuo ramenima. Verovatno je očekivao ovakvo pitanje, pa mu se nije ni žurilo sa odgovorom.

— Ne plaćam te da misliš, lepi moj — odgovorio mu je u istom stilu — nego da ga nađeš. Ostalo je moja briga. Imaš li još nešto?

— Imam. Sreo sam danas jednog čoveka...

— Pa? Zar je to neka vest?

— Ako te ne interesuje ko je... onda hajdemo.

Brent je mračno odmerio dečaćko lice Rensa Bida.

— Jednom ću ti kuhinjskom satarom odseći taj indijanski čuprak pozadi, lepotane! — zarežao je.

— Koga si sreo?

— Doka Holideja.

— Ho... Holideja? — ustuknuo je Brent. — Zar u ovom kraju?

— Izgleda da je samo prolazio, prema Hanibalu ili Sent Luisu.

— Gde si ga sreo?

— Blizu Dedvila. Zar te to uzbuđuje?

— Ne volim ga blizu mene...

— promrmljao je Bret. — Za njega kažu da je revolveraš i kockar, jedna od mnogih hulja, ali koliko ja znam, najveće hulje u stvari strepe od njega.

— Računajući i tebe?

Brent je okrenuo leđa revolverašu i vratio se natrag svojim momcima. Ali čim je prišao, zapazio je smrknuto lice Midža Donera. Revolveraš je očigledno bio nezadovoljan zbog prisustva drugog čoveka, koga je smatrao za konkurenta. Žustrim pokretom ruke on je pokazao prema revolverašu iz Oklahome.

— Zašto nam je potreban on? — upitao je.

— Nama ne, već meni! — odsekao je Brent. — Imam posao za obojicu. Ili ćete raditi za mene, ili za grobara...

Doner je prezrivo pljunuo na zemlju.

Rens Bid je prišao i hladno se smejuć, nakrivivši beli „stetson“ na levu stranu.

— Kad se ovo završi, Midže — dobacio je umiljatim glasom — možemo se obračunati ako imaš nešto protiv mene.

— U svako doba, lutkice! — uzvratilo je zajedljivo Doner.

— Dosta! — uzviknuo je Brent. — Razdvojićemo se u dve grupe

i tražiti. Vajt i Doner na jednu, a Bid i ja...

— Ja ću sam! — hladno je odlučio ovaj.

Brent se ukočio.

— Onda možeš da odjašeš! — rekao je. — A ako odlučiš da ostaneš, prvom ko pokrene svađu sasuču vruće olovo u stomak!

Rens Bid je ćutao.

— Odjahaćemo odmah na mesto gde je Kendel ustreljen — nastavio je — da još jednom pretresemo i njega i okolinu. A onda ćemo se dogovoriti kuda ćemo i kako ćemo. Lesli, ugasi tu vatru, pa da krenemo!

Više niko nije rekao ni reči.

Malo kasnije grupa jahača napustila je stare zidine manastira i odgalopirala prema istoku.

•

U zoru je dolazak Džeralda Brenta i njegovih pratilaca uznemirilo jato lešinara.

Odlepršali su uvis tek kad su se jahači sasvim približili jednim ostacima Kirka Kendela, koga nemilosrdni Doner nije hteo ni da pokopa.

Stajali su tako, poređani u jednoj liniji na brežuljku, oklevajući da siđu do samog leša i dotaknu ga. Brent je taj posao ostavio Doneru.

— Zašto baš ja da prevrćem mrtvaca — usprotivio se ovaj.

— Ti si ga ubio! — odvratio je Brent. — Ideš li ili ne?

— Možda je neki lešinar progutao časovnik — primetio je Doner.

— U tom slučaju, poslaću te na drvo da ga skineš...

Midž Doner pozvao je pokretom glave Vajta i Krozbiya da ga prate.

Za to vreme Bid je obilazio oko mesta i motrio nešto po travi. Sasvim daleko, okačen o žbun tamariške, bio je šešir sa ukrasom od zmijske kože.

Kendelov?

Bid se nagnuo u sedlu i dohvatio rukom šešir. Zamišljeno je počeo da ga okreće u rukama, kao da je već bio na samom tragu.

A bio je, zaista. Okrenuo je vranca i dojahao do Brenta.

— Hej, Brente — dozvao ga je piskutavim glasom — zar ti ovaj šešir ništa ne govori?

Brent je bacio kratak pogled na njega.

— Zašto? — upita.

— Je li to šešir tvog čoveka?

— Jeste.

— Sigurno?

— Do đavola, Rense, poznao bih ga među hiljadama. Šta imaš na umu?

Bid je okrenuo unutrašnji deo i pokazao na postavu: bila je prorezana i jasno se ocrtavalo mesto gde je ležao mali okruglasti predmet.

— Tu? — procedio je Brent zgrabivši ga.

— Da, tu ga je nosio — potvrdio je Bid.

— Onda je negde...

Ali, Bid je odmahnuo glavom.

— Video sam neke tragove — rekao je. — Mislim da je neko našao sat i otišao sa njim.

— Ali kq? — viknuo je.

Tek tada su se ostali okrenuli i pogledali u njihovom pravcu. Midž Doner je osetio da nečega ima.

Džerald Brent je pokazao Doneru šešir.

— Ovde nisi gledao, Midže? — upitao je.

Ovaj je odmahnuo glavom, mršteći se.

— To ti verujem — progundao je. — Potražite tragove! Neko je

došao posle vas i našao šešir. Brzo!

Krozbi, koji je bio poluindijanac, najbolje se snašao. Prošlo je samo nekoliko minuta, a on se vratio sa brežuljka pokazujući rukom na istok.

— Jedan trag vodi tamo, baš s ovog mesta — rekao je.

Brent je pogledao Bida.

— Kud bi mogao da ode? — upitao je.

— Jedino u Hanibal.

— A Dedvil?

— To nam je uz put — nasmejao se Rens Bid. — Biće zabavno juriti duhove sa čudesnim satom, Džeralde!

— Naći ću ga! — procedio je Brent kroz zube dovoljno glasno da svi čuju.

IV

Diližansa za Dedvil kloparala je tvrdim, utabanim putem kroz brežuljkasto područje. Džinovski oblak prašine za točkovima nadvisio je i kočijaše i prtljag smešten na vrhu kola.

Dva para odmornih konja grabila su stazom ne birajući mesta na koja će spustiti kopita. Zato su se kola pokatkad krivila na jednu ili drugu stranu, tako da se činilo da će se cela diližansa prevrnuti.

Četiri putnika nalazila su se unutra, zavaljena na tapaciranim kožnim sedištima.

Žena kraj prozorčića bila je vitka i mlada, obučena u dugu haljinu ružičaste boje sa crvenim karnerima pri dnu i na struku. Okrugli šešir sa crnom mrežom prekrivao ju je lice do pola, ali ne dovoljno da joj se ne bi uočile crte. Bila je prilično našminkana, plave kose smotane na temenu u pundu,

visoko ucrtanih obrva i zelenih očiju.

Dubok dekolte otkrivao je lepo oblikovane grudi i mali zlatni medaljon među njima.

Imala je oko vrata ljubičastu somotsku traku sa isto tako zlatnim priveskom i par minduša na ušima.

Sedela je i gledala ukočeno pred sebe.

Do nje se nalazio stariji džentlmen, ćelav i glatko obrijan. Imao je puno, mesnato lice i usne, koje je često nervozno grizao. Na krilu je držao malu putničku torbu i preko nje polucilinder.

Crno odelo mu je od usputne prašine prelazilo u sivkastu boju i uzalud ga je dlanom lupkao i čistio.

Zavesice su bila slabašna zaštita od prašine i sunca.

Treći čovek bio je visok četrdesetogodišnjak, crne zalizane kose i tankih brčića. Na duguljastom licu najupadljiviji su bili dug, mesnat nos i dve velike bore oko usana, koje su se sa osmehom pojačavale i prelazile u prava udubljenja iz kojih su vrebali redovi belih uglastih zuba. Odelo mu je bilo starinskog kroja, ali dosta očuvano, svetlozelenkaste boje, sa crnom kragmom do revera. Na crnom prsniku nosio je šerifsku zvezdu i otvoreno se prsio njenim sjajem.

Četvrti putnik bio je obučen u tamno, skoro crno odelo. Sedeo je zavaljen u uglu, sa šeširom preko očiju. Činilo se da drema i da ga ne interesuje ni džombasti teren po kojem su poskakivala kola, ni saputnici koje kao da nije ni zapazio.

— Prokletstvo! — opsovao je šerif kada su točkovi kola odskočili udarivši u neki kamen. — Kako vozi taj ludak gore?

A gore je vozio Sam Bolen. S vremena na vreme je ispijao viski iz pljosnate flašice, pa su mu piće i sunce udarili u glavu više nego što je mogao da podnese.

— Jejjjaaah! — uzvikivao je Bolen i zamahivao bičem.

Čelavi putnik sa torbom na križu prosto je cedio maramicu od znoja.

Devojka je izvadila ogledalce da popravi šminku, ali prašina i vrućina činili su svoje. Nije joj bilo spasa, sve se topilo pod očima.

Onda je diližansa naišla na bolji put, peskovit i mek, u kanjonu El Kondor.

— Ovo baš nije put za damu! — progovorio je šerif razvlačeći usta u pritvoran osmeh. — Železnica je mnogo prijatnija.

Devojka ništa nije rekla, nije ni okrenula glavu. Posmatrala je predeo koji je promicao pored nje.

Šerif se isprsisio i zategao revere.

— Baš ćutljivo društvo — cmoknuo je prezrivo jezikom. — Kao da je krenulo na pogreb. Uobražena lepotica, nervozan trgovac, šta li, i dendi koji sve vreme spava.

— Meni je muka, mister — javio se čelavi debeljko brišući znoj. — I nije mi do razgovora.

— A da li je vama muka, mis? — nagnuo se šerif prema devojci. — Zašto putujete u Hanibal?

Devojka se najzad okrenula i sa ironičnim osmehom pogledala šerifa.

— Je li to zvanično ispitivanje? — upitala je.

— Hteo sam samo da razgovaramo — progunda ovaj. — Ja sam Žik Ekštajn, šerif iz Hanibala. Ako dozvolite... vi sigurno idete da radite u nekom lokalnu?

— Pogodili ste — mrzovoljno je odgovorila devojka.

— A šta ste inače...? Devojka za razonodu? Barska dama? Da

znate kako je teško dobiti dobar posao u Hanibalu... ako niste u dobrim odnosima sa predstavnikom zakona.

— Šta to treba da znači? — pitala je devojka oštro.

Ekštajn se smeškao.

— Vi to vrlo dobro znate — rekao je uobraženo. — Ali, o tome ćemo kasnije, kad stignete.

Istog trenutka šerif iz Hanibala dobio je i zvučan šamar po licu!

Za trenutak je zanemio, prineo ruku obrazu i prebledio.

— Za koga me vi smatrate? — planula je devojka.

Stranac u crnom odelu se promeškolio na svom sedištu i malo podigao šešir.

Ekštajn se zacrveneo i u očima mu je blesnuo ubilački sjaj. Šerifova pesnica podigla se uvis.

— Prokleta droljo! — uzviknuo je zapenušen.

Ruka se munjevito spustila prema devojčinom licu.

Međutim, nešto ga je kao kleštima šcepalo za zglob i zaustavilo. Posrnuo je u svom zaletu i skoro pao na pod kočije.

Kada je podigao pogled, sreo je ledeni odsjaj sivoplavih očiju čoveka u crnom odelu. Držao ga je još uvek za zglob i posmatrao pravou u zenice. Kao da ga je hipnotisao.

Žik Ekštajn je namah zaboravio na devojku i njen šamar.

— Pustite me... — jeknuo je besno.

Čovek je ispravio prste i podigao ruku uvis, kao da je dotle držao nekog odvratnog pacova ili tvora. Pokret je zaista bio rečit i Ekštajn ga je savršeno razumeo. Seo je ponovo na svoje mesto i protrljao zglob. Oči su mu i dalje bile stale ubilačkim sjajem.

— Slušajte, vi...

— Pravi muškarac mora biti uč-

tiv prema svakoj dami, šerife — rekao je čovek u tamnom odelu.

— Ne mari — umešala se devojka sa željom da izgadi sukob — ja sam navikla na to...

— Znam — reče čovek — ali i šerif treba da navikne. On je zakon u Hanibalu, a ne u diližansu.

— Vi se ne mešajte! — kočeporio se Ekštajn preseći se. — Moja su ovlašćenja i na ovoj teritoriji!

— Stvarno? — narugao mu se čovek. — Hoćete li da nas sve pohapsite?

— Videćete — zarežao je Ekštajn. — Ako stignete u Hanibal, imaćete me na vratu! Oboje!

— Dugo je do Hanibala — dobio je džentlmen ravnodušno.

Onda se vratio na sedišta, stavio šešir na lice i nastavio da drumucka. Devojka je otvorila usta da mu nešto kaže, ali se predomislila.

Strancu kao da je bilo svejedno.

Međutim, Zik Ekštajn nije mogao tako lako da se pomiri sa poniženjem koje mu je naneo uglađeni dendi sa belom košuljom.

Nekoliko puta se rešavao da ga razoruža i izbací iz kola, ali ga je nešto sprečavalo.

Konačno je shvatio da su to bile strančeve oči, koje su sekle kao ledeni noževi. Bilo je u njima nečega što je opominjalo.

Kočija je izlazila iz kanjona.

Onda je odjeknuo pucanj...

Sam Bolen je zategao uzde svoje zaprege, ugledavši tri jahača sa naperenim puškama.

Imali su marame preko lica i nisu izgledali nimalo šaljivo, iako je Sam Bolen verovao da to mora biti neka šala. Diližansa nije pre-

vozila ni zlato ni bilo šta drugo od vrednosti.

— Izlazite! — naredio je jedan glas. — Svi!

Debeljko sa torbom je drhteći stavio šešir na glavu i šapćući molitvu, nekako sišao niz pokretne stepenike sa kola.

Devojka je pokupila levom rukom nabore svoje haljine, a onda se oslonila na nečiju pruženu ruku. Podigla je pogled i srela se sa plavim očima čoveka u crnom.

— Imamo i šerifa! — dobacio je ironično jedan od napadača visokom jahaču u traperskoj bluzi sa resama. Ovaj je stajao malo dalje i ćutke ih sve posmatrao.

Sam Bolen je sišao poslednji.

— Ako tražite zlato, momci... — počeo je.

— Zaveži! — učutkao ga je momak u sivoj flannelskoj košulji i zario mu cev u stomak.

— Pokažite satove, ljudi! — naredio je maskirani u sivoj košulji.

— Kakve sad satove? — začuđio se šerif iz Hanibala. — Ja nemam sat...

Maskirani je zamahnuo kundakom i Ekštajn je dobio udarac u stomak. Povio se i zaurao, udarivši leđima o vrata kočije. Onda se srušio na kolena.

— Dakle? — ponovo se javio maskirani.

— Ja... zaista nemam... — procedio je šerif, lica bledog kao na samrtnom času. Debeljko se brzo umešao.

— Evo, ja imam jedan! — skoro je uzviknuo i izvadio veliki posrebrnat sat sa lancem. Podigao ga je uvis kao da svima pokazuje.

— Nije taj — promrmljao je momak u košulji, a onda ponovio isti udarac kao sa šerifom.

Debeljko nije stigao ni da jek-

ne. Ispustio je torbu i pao na zemlju.

Devojka je koraknula napred i otvorila torbicu.

— Ja imam jedan mali — rekla je drhtavim glasom. — Hoćete da pogledate ili da vam ja pokažem? Ili možda mislite da u torbici imam sakriven revolver?

— Ne brbljaj, devojčuro — razjestio se maskirani i prišao joj blizu. — Vadi to!

— Evo, odmah...

Kada je izvukla malu, nežnu šaku iz torbice, na suncu je blesnula pozlaćena drška „deringera”.

Bilo je to tako iznenadno i neverovatno da čovek sa maramom preko lica nije stigao ni da pritisne obarač. Odjeknuo je pucanj i on je ispustio pušku, pogoden u podlakticu.

Drugi napadač se okrenuo spreman da ispali smrtonosne hice, kada je na scenu stupio čovek u crnom.

Kao čarolijom dotaknut, iz futrole je izleteo njegov „kolt” sa niklovanom cevi!

Zrna iz „kolta” odbacila su napadačevu pušku čitavih pet jardi daleko. Sve se odigravalo munjevito. Visoki jahač je stigao samo da izvuče svoje revolvare, ali su se i oni našli u prašini.

Zavladala je tišina.

Oblak barutnog dima lebdeo je oko nepoznatog putnika koji je madioničarski vešto okrenuo „kolt” oko kažiprsta i vratio ga u futrolu.

Bila je to predstava dostojna najluđe priče iz tog kraja! Ekštajn je otvorenih usta buljio u vitkog dendija. Debeli trgovac je, sklupčan na zemlji, i dalje žmurio. Samo se na devoičinom licu ocrtavalo pravo, istinsko divljenje.

Kakav čovek!

Napadač na konju se snašao naj-

bolje što je mogao. Zaboravljajući na svoje drugove, mamuznuo je životinju tako da je od bola zanijatala, propela se i jurnula u trk.

— Pucajte! — viknuo je Ekštajn.

Ali, čovek u crnom je mirno gledao kako bandit grabi na konju uz brežuljak.

— Zašto niste pucali u onoga što je bežao? — razdrao se šerif iz Hanibala. — Siguran sam da ste mogli da ga pogodite!

Čovek u crnom mu je hladno uzvratilo.

— Nikad ne pucam čoveku u leđa — polako je otezao reči — a zatim, mogli ste i vi da pucate.

— Vi me vredate! — žustro je reagovao predstavnik zakona. — Vi niste dobili udarac puškom... vi ste bili...

— Mister — presekao ga je ponovo čovek metalno hladnim glasom — bilo bi krajnje vreme da ovim banditima skinete maramu i da ih malo ispitate!

Oslonjena o kočiju, devojka se smeškala šerifovoj nemoći.

Crven od gneva, Ekštajn se okrenuo napadačima, od kojih je jedan držao okrvavljenu ruku drugom i s mržnjom posmatrao devojku i čoveka pored nje.

— Pa da vidimo ko ste, golubovi! — iscerio se Ekštajn na dvojicu maskiranih držeći ruku na revolveru.

Kada je prvom skinuo maramu sa lica, Ekštajn je ustuknuo. Hteo je nešto da kaže, ali je uspeo samo da promrmlja. Ruka sa „koltom” mu je klonula, mada nije želeo da to svi vide. Drske oči Čarlsa Vajta piljile su u Ekštajna kao da ga izazivaju i preziru u isti mah.

Šerif je bacio brz pogled na crno odevenog džentlmena.

— Ne poznajem ih — rekao je muklo.

Po drugi put tog dana Zik Ekštajn je izgubio nešto od svoje samouverenosti i nadmenosti. To nije bilo neupadljivo.

Za to vreme kočijaš se popeo na svoje mesto i nekoliko puta prineo pljosnату flašicu usnama.

— Da ih povedemo, šerife? — dobacio je odozgo.

— Nema mesta! — brzo je odvratio Ekštajn. — Uostalom — do-
dao je — dobili su svoje.

— Vi ste čudan šerif — zaključio je Sam Bolen i otpio još jedan gutljaj. — Da krenemo?

Ekštajn je klimnuo glavom.

Čovek u crnom pomogao je devojci da se popne u kočiju, a onda se udaljio prema konjima razoružanih bandita. Zatim se vratio i privezao ih je za prtljažnu šipku, za koju se već nalazio privezan i njegov konj.

— Hej, to 'su naši konji! — viknuo je Carls Vajt.

Čovek je mirno pogledao u unezvereno razbojnikovo lice.

— Pešači malo! — rekao je. — Konje ćeš naći desetak milja dalje.

Zik Ekštajn je već sedeo na svom mestu, utonuo u zloslutno ćutanje.

— Proklet da si! — proderao se Vajt. — Reci ko si, da znam ime čoveka koga ću poslati na onaj svet.

Nepoznati je otvorio vrata kola. — Zovem se Holidej — rekao je glasom od koga se kosa dizala na glavi. — Dok Holidej.

I ušao u kočiju.

Carls Vajt je ostao otvorenih ustiju, zamagljenog pogleda. Poslednja psovka zamrla mu je u zubima.

Dok Holidej! Bolje da je nabasao na samog đavola.

Diližansa je brzo odmicala.

U kočiji, šerif iz Hanibala je s

nevericom posmatrao mirno, aristokratsko lice svog saputnika.

— Zaista ste Dok Holidej? — upitao je.

— Jesam — odgovori ovaj. — Ali, pitam se da li ste vi zaista šerif?

— Šta hoćete time da kažete? — poskočio je ovaj.

— Učinilo mi se da poznajete onog bandita — nehaljno je odgovorio kockar.

Ekštajn je skoro pozeleneo.

— Vama se štošta čini, Dok! — uzviknuo je. — Ali, ovo nije poker u kojem su svi aduti vaši!

— A vi blefirate! — mirno je dobacio čovek iz Džordžije.

— Džentlmeni! — umeša se devojka videvši da prepirka uzima sve više maha i da je Ekštajn sve nervozniji što je Holidej bivao mirniji. — Ja možda nisam dama, po šerifovom mišljenju, ali ću se ipak predstaviti. Ja sam Petriša Klej.

— A ko ste vi? — upitao je Ekštajn četvrtog putnika.

— Ja sam Klajd Everton — promuca on. — Trgovac iz Topeke. Putujem u Sent Luis... imam posla!

— Mnogo trgovaca putuje za Sent Luis — reče Ekštajn. — Ali, nijedan se nije vratio siromašan...

Čovek je ćutao i treptao.

Holidej se zavalio u sedište, spreman da nastavi dremuckanje.

Put je silazio u dolinu. Grubo istesana drvena daska, pobodena na proplanku, imala je natpis „Dedvi!“. Videvši znak, Everton je živnuo.

— Stanite! — povikao je trgovac proturajući glavu kroz prozorče. — Zaustavite kola! Hej!

— Šta vam je? — narogušio se Ekštajn.

— Nije mi dobro — promrmljao

je Everton otvarajući vratanica. — Sešću malo uz kočijaša... na vazduh!

— Idite do đavola! — ispratio ga je šerif.

Trgovac se nekako uspuzao na sedišta, grčevito držeći torbu u ruci.

— Muka vam je? — upitao je vozar.

Everton je klimnuo glavom. — Ovde je prijatnije — rekao je osmehnuvši se prvi put.

Malo zatim dilžansa je ušla u glavnu ulicu, dižući ogroman stub prašine iza sebe.

Dedvil je bio naselje kakvih se moglo naći na desetine u tim krajevima. Drvene kuće kao sanduci nabacani u neredu jedan od drugog, i mnoštvo firmi okačeno ispred berbernice, kovačnice, saluna, trgovine...

Zik Ekštajn je sišao utrnutih nogu i pogledao pozadi kočije.

— Do vraga! — viknuo je. — Pa konje nismo odvezali?

— Zar smo morali? — upitao ga je kockar.

Šerif je oćutao i krupnim koracima pošao prema prvoj krčmi.

Trgovac Klajd Everton sišao je sa vozačevog sedišta, nespretno podigao šešir u znak pozdrava i odgega prema istoj krčmi.

— Čudan čovečuljak! — nasmejala se devojkica.

— Možda! — samo je rekao Holidej.

Trgovac je otišao, ali nešto je bilo čudno u vezi sa njim.

Ovaj put nije nosio svoju torbu.

*

Stari pratilac Čipa Nivena, glad, pratila ga je celim putem do Dedvila i tu dostigla vrhunac.

Pošto je smestio Blekija u štalu, pošao je ulicom ne bi li uz put dobio ideju gde da prezalogaji i popije koji gutljaj jakog pića. Njegov cilindar, sličan iskrivljenom odžaku, i dugi rukavi kaputa koji su mu prekrivali prste, izazivali su podsmehe retkih prolaznika.

Čik je sve to podnosio na svoj miran, strpljiv način.

Sudbina ga je, tako, vodila prema salunu „Vesela Meri“.

Radoznalo je bacio pogled kroz prozor i pozavideo ljudima unutra, koji su pili iz velikih čaša i jeli iz tanjira hranu čiji je miris prosto razdirao Nivenove nozdrve.

— Svega mi — promrmljao je skitnica iz Ajove — moja creva sviraju kao luda...

Naslonio je lice na pro hladno staklo i zurio.

Kraj samog prozora video je deo stola i četiri igrača koja su igrala karte. Žučkasta, avetinjska svetlost padala je sa lampe na njihove obode i senkom im prekrivala lica. Dim od cigareta klatio se nad njihovim glavama kao prozračni veo.

Gomila novčanica na stolu kao da se ogledala u Čipovim zenicama.

— Dve karte! — čuo je metalni glas jednog od kockara. Imao je tamno odelo na sebi, taman šešir i ledeni sjaj u očima.

— Ovog puta nećete biti srećne ruke! — dobacio je drugi kockar, punačak i podebeo, sa cigarom u ustima i šešrom zabačenim na potiljak.

— Podeli, Keše! — opomenuo ga je treći.

Kaš je otresao pepeo na pod i ponovo stavio cigaru među zube.

— O kej! — rekao je.

Zavladala je tišina.

Čip je osenio kako čovek u crnom ne gleda u karte, već ispod polu-

spuštenih trepavica fiksira Kašove pokrete.

— Prokleta ste sigurni u to što imate, mister! — obratio se Kaš partneru preko puta. — Plaćam još tri stotine dolara!

Čovek odeven u crno podigao je glavu.

Čip do tada nije video lice Doka Holideja, ali ga je te večeri dobro zapamtio. Učinilo mu se da ga je Holidej pogledao.

— U redu! — rekao je. U glasu se primećivala ironija. — Da vidimo te karte.

Kaš se zadovoljno osmehnuo i položio šake.

— Evo ih! Četiri keca jedan do drugog! Izgubili ste, mister!

Četiri keca ležala su pred Holidejem, ali on ih je samo ovlaš pogledao. Nije se ni pomakao, ali glas mu je bio tvrd.

— Samo trenutak! — zaustavio je Kaša.

Debeli kockar je zastao i izmenjao poglede sa ostalima.

— Šta je sada? — progundao je.

— Ostavi novac gde je! — rekao je Džordžijanac.

— Šta vam je, do vraga?

Holidej se zavalio na stolicu, držeći i dalje ruke na kartama. Napolju pred prozorom Čip je osetio narastanje napetosti oko kockarskog stola.

— Gruba greška! — odgovorio je Dok. — Taj trik nisi najbolje izveo.

— Hoćete da kažete kako sam varao? — zarežao je Kaš.

— Baš to — klimnuo je glavom Holidej, ne menjajući svoj položaj.

— Imao sam jednog asa kojeg sam odbacio. Dakle, u igri je pet kečeva!

Kaš je ustao i primakao ruku „koltu”. To su učinili i druga dva igrača.

Holidej je sedeo mirno, kao da ne primećuje te pokrete.

Čip Niven se ohladio. Svojim očima je video kada je delitelj karata uzeo odbačenog keca sa gomile. Ova tri lupeža htela su da opijačkaju kicoša. Čip je bio kukavica, ali to nije htio da dopusti. Ali, šta je mogao da učini? Pogledao je stolicu za ljuljanje pored sebe i namerno je prevrnuo.

Tresak je trgao kockare, jer im je dolazio s leđa. Svaki od njih je napravio sasvim neznatan pokret, ali ipak dovoljan za Holideja.

Revolveri su bili u rukama kockarevih protivnika kada se on odgurnuo od stola i odskočio u stranu, na pod.

— Pazi, Kaše! — doviknuo je neko debelom varalici sa cigarom.

Bilo je kasno.

Niklovana cev Džordžijančevog revolvera pokrenula se poput munje na tri razne strane. Narandžasti plamenovi ispratili su vrelo olovo u šake trojice kockara iz Dedvila. Bili su prespori za takvog strelica kakav je bio čovek iz Džordžije.

— Svega mi! — uzdahnuo je Čip videvši kako se ljudi teturaju, psujući i jaučući.

Zatim je zavládala tišina.

Holidej je vratio oružje u futrolu i pokupio novac sa stola.

Kaš i njegova kompanija izišli su na vrata, ispražnjenih futrola i raskrvavljenih šaka.

Čip se polako ušunjavao na ulaz, vrebajući priliku da negde „digne” neispijenu čašu ili komad hleba. U prostoriji je još uvek vladala gužva.

Prisetio je na jednom stolu tek načetu bocu. Nikoga nije bilo u blizini. Polako se okrenuo oko sebe, a onda ispružio ruku.

Ali, nije stigao do flaše!

Neko ga je šćepao za ruku i on se uplašeno trgao.

A onda je ugledao pred sobom Holidejevo lice!

Džordžijanac mu je blago odgurnuo ruku i pokretom glave pokazao na slobodan sto u uglu. Čip je poslušno krenuo tamo.

Jedan od kelnera oklevajući se približio kada su zauzeli svoja mesta.

— Viski! — rekao je Dok. — I duplu porciju slanine i jaja.

Čip se uplašeno okrenuo oko sebe. A šta ako se oni bednici vrata sa većim društvom i nafiluju ih olovom? Zar ovaj nije pomišljao na takvu mogućnost?

— Zašto si mi pomogao? — prenilo ga je Džordžijančevo pitanje.

— Pa... bio sam blizu. Ne znam ni sam zašto — odgovorio je. — Samo što sam stigao u Dedvil. Zovem se Niven. Čip Niven.

— Ja sam Dok Holidej — rekao je stranac.

— Drago mi je... Šta? Dok Holidej? — poskočio je skitnica. — Nemojte reći da ste vi onaj čuveni Dok Holidej?

Holidej je čutke klimnuo glavom. U tom je stiglo piće i zamirisala slanina. Čip je žudno udahnuo miris i zatvorio oči. Ipak se savladao da ne navali odmah na jelo.

— Baš volim što sam vama pomogao — rekao je zatim. — Ne znam da li ćete me krivo shvatiti, ali...

— Ali?

— Ako smatrate da mi bilo šta dugujete, neka to bude jedna partija pokera sa vama. Važi?

— U redu. Ali, najpre pojedite ručak.

Čip je klimnuo glavom, pošto su mu usta već bila prepuna.

Malo kasnije Kaš se vratio sa momcima, zavijene ruke i mračna pogleda. Seli su za prvi sto kraj ulaza buljeći u Holideja i Čipa pogledima koji su ubijali.

Čip se već osećao komotnije posle druge čašice. Postao je govorljiv.

— Cujte, mister Holideje, reći ću vam nešto. Ovaj grad je neki čudan grad!

— Zašto bi bio čudan? — podigao je Holidej obrve.

— Zašto? — ponovio je pitanje i litalica, nagnuvši se napred. — Reći ću vam zašto...

Okrenuo se oko sebe i nastavio tišim glasom. — Dolazeći ovamo, pred samim gradom video sam kada je neko sa kočijaševog sedišta bacio neku torbu s u stranu. Lepo sam to video. Kočija se nije ni zaustavila, znači da je neko namerno bacio...

Holidej ga je ćuteći slušao.

— Samo što je kočija zamakla, pojavio se iz šumarka jedan jahač, podigao torbu i vratio se istim putem u šumu. Zar to nije čudno?

— Jeste — složio se kockar i setio se trgovca Klajda Evertona, koji je u Dedvilu sišao bez prtljaga. — Kako je izgledao jahač?

— Nisam mu video lice — odgovorio je Čip — ali se sećam da je imao beli „stetson“ i žutu kosu, kao u devojkje...

Kockar se namrštio. — To je sve? — upitao je.

— Sve — odgovorio je Čip.

— Dobro — rekao je Dok. — Onda da odigramo onu partiju pokera.

Skitnica se promeškoltio na stolicu. — Bojim se da to nećemo moći... iz prostog razloga što nemam novca. U stvari... — Čip se pipnuo rukom za džep i izvadio časovnik koji je uzeo iz šešira Kirka Kendela. — ... Možda bismo ipak

mogli, ako primiti u zalogu ovaj sat.

— Tvoj?

— Sada jeste. Onaj kome je ranije pripadao, više ga ne traži. Koliko mislite da vredi?

— Recimo... dvadeset dolara?

— Salite se? — iscerio se Cip, a oči su mu zasvetile. — Ili mi to nameštate dobitak?

— Podeli!

Holidej je izgubio sedamdeset dolara, a onda povratio pedeset. Cip je osetio da Džordžijanac ne igra onako kako obično igra, ali se pravio lud.

— Meni je dvadeset dovoljno — rekao je skitnica. — Ali, možete zadržati sat. Vaš je. Što se mene tiče — dodao je ustajući — potražiću malo slame u štali i odspavaću. Svega mi, vi ste pravi momak, Dok! Ali, sat ne valja...

Posrćući. Čik je nekako pronašao izlaz, a Džordžijanac je nastavio da pijucka svoj viski.

Ono što je čekao, najzad je stiglo, u obliku čuvara zakona u Dedvilu.

Prišao mu je krupnim, odlučnim koracima, ne uspevajući da kaputom prikrije svoj poveći stomak, ispod koga se nalazio opasač zakopčan na poslednjoj rupici. Nosio je stari pohabani šešir sa obodom na nekoliko mesta povijenim. Zvao se Nik Saliven i ličio je pre na nekog zadriglog kuvara nego na šerifa.

Zastao je nadomak Džordžijančvog stola, i okrenuo se prema Kašu.

— To je taj! — doviknuo je debeli kockar i šerif je nastavio put.

Žagor je ponovo umukao.

Holidej je levom rukom prevrnuo kartu: dama pik. Zavrteo je glavom i pošao prema drugoj.

— Ostavite tu kartu, mister! — obratio mu se Saliven, stavivši obe

šake na bokove i podignuvši se na prste.

Džordžijanac ga nije čuo. Prevrtao je i sledeću kartu, i opet je bio nezadovoljan. Nik Saliven se namrštio i lupio pesnicom po stolu.

— Zar ste gluvi? — razdrao se.

— Meni kažete? — upitao je hladno kockar.

— Vama! Zašto ste pucali u salunu?

— Branio sam svoje karte, šerife! — odgovorio je Dok.

— Branili? Ovi momci tvrde suprotno. Kažu da ste ih nabedili da varaju i potegli oružje. Zar mislite da ćemo vam verovati?

— Ne mislim — reče kockar. — Vaše je da mislite.

— Ja već mislim, mister! Meni je sve jasno, ali ipak će sudija o tome da odluči. Predajte mi oružje i pođite sa mnom.

Šerif Dedvila bio je zaista hrabar. Ali, on nije znao protiv koga se namerio. Nije znao ko je stranac odeven u crno, sa očima koje su svetlucale kao glečerska jezera. Nik Saliven to nije znao.

Znao je Klajd Everton, koji se pojavio u istom času i spustio ruku na šerifovo rame.

— Sačekaj, Nik! — opomenuo ga je.

Šerifova ruka je zastala na pola puta prema dršci „kolta“.

Dok Holidej je skrenuo pogled prema trgovcu.

Everton je imao drugo odelo, drugo držanje. Istina, osećalo se nešto od one stare nervoze iz kočije koja je svima bila upadljiva, ali odmor i neka čudna mešavina odlučnosti i prkosu učinili su ga višim za glavu.

— Klajde? Zar poznaješ ovog tipa? — namrštio se Saliven.

Trgovac je potvrdio glavom.

— Siguran sam da nije prvi počeo — rekao je.

Kaš je poskočio kao gromom ošinit, ali ga je Everton zadržao pokretom ruke.

— Kaše, ti si poznat kao varalica! — odbrusio mu je iznenada. — Zar misliš da nema boljeg pokeraša od tebe?

— Zar je on bolji? — iskliberio se debejtko.

— Jeste.

— Baš bih voleo da znam ko je, mister Evertone? — cerio se on. — Možda je glavom Dok Holidej?

— Tačno!

Kaš je prsnuo u smeh, ali je odjednom zamukao. Tek tada mu je do svesti doprla Evertonova reč „tačno“. Pogledao je Holidejevo lice, fino negovane prste, bleštavo belu, elegantnu košulju i „kalifornija“ šešir nad bujnom gustom kosom...

— To... to je Dok...?

Njegovi prijatelji više nisu izgledali ni samouvereni ni ratoborni. Povukli su se za korak natrag, koliko i Kaš.

Samo je šerif ostao na mestu, još namrgodeniji.

— Dok Holidej? — ponovio je. — Kockar i revolveraš! Šta on traži u Dedvilu, Klajde?

— U prolazu sam, šerife — umešao se Džordžijanac, kupeći karte. — I nemojte mi davati na znanje koliko smern da ostanem u vašoj jazbini. Ne brinite.

— Večeras ste moj gost! — pozvao ga je trgovac.

Šerif s nevericom pogleda u trgovca.

— ON? Tvoj gost?

— Zašto ne? Da nemaš poternicu protiv njega, Nik?

— Ne, ali...

— Onda je sve u redu. Moj ste gost, mister Holideje, to jest ako

prihvatite. U stvari, hteo sam da uzgred porazgovaramo.

— O, čemu bismo razgovarali, mister? Ja putujem za Hanibal rano ujutru.

Trgovac je ponovo postao nervozan i počeo je da se preznojava.

— O nečem vrlo važnom, mister Holideje — nastavio je žustro. — Molim vas da me saslušate.

— Slušam vas?

— Ne ovde... nasamo!

Klajd Everton ga je molećivim pogledom pozivao. Setio se Čipovih reči, trgovčeve torbe, i radoznalost je za trenutak pobedila.

— Samo mi vi možete pomoći! — došapnuo je trgovac kockaru dok su koračali prema separeu na spratu, ograđenom malom belom drvenom ogradom i debelim ražičastim zavesama.

Nik Saliven ih je posmatrao s neskrivenim nezadovoljstvom.

Pojava čuvenog kockara u salunu „Vesela Meri“ mogla je da ima tužan završetak po Dedvil. Pod uslovom da ostane više od jedne noći. Jer, Holidej je bio meta za probisvete, revolveraše, kockare i ubice željne slave.

Obećao je samom sebi da će budno paziti na njega.

*

Klajd Everton je skinuo šešir i pogladio dlanom svoje ogolek teme.

— Ne znam odakle da počnem — rekao je brišući nadlanicom usta.

— Počnite od torbe koju ste bacili sa sedišta — predložio je Holidej.

Trgovac se zabuljio u kockara kao u prividenje.

— Vi... vi ste čarobnjak! — prošaputao je. — Kako znate?

— Ostavimo sad to — reče Džordžijanac. — Šta vas muči?

Everton je nekoliko časaka ostao nepokretan, prebirajući misli.

— Moja žena... — počeo je. — Nestala je pre četiri dana. Mislio sam da se zadržala kod prijateljice, ali sam uveče dobio jedno pismo. Neko je napisao da nabavim 50.000 dolara i stavim ih u torbu... Razumete li me?

Holidej je klimnuc glavom.

— Otišao sam u banku u Kansas Siti. Podigao sam svu ušteđevinu i postupio po uputstvima. Bacio sam torbu ispred grada. U pismu je još stajalo da će me žena čekati u salunu „Vesela Meri”. Ali, nje nema. Očajan sam.

Holidej je pripalio tanku cigaru, povukao jedan dim i naslonivši se na naslon stolice, utonuo u svoje misli. Everton ga je posmatrao sa očajničkom nadom.

— Zašto to meni pričate? — upitao je naglo kockar.

— Ne znam... Ovde se nisam poverio nikome, da me ne bi ismejali. Rekao sam da mi je žena otputovala kod rođaka u Sent Luis.

— Šerif?

— Nik? On se samo pravi važan.

— Šta vi mislite, ko bi mogao da vas ueni?

Everton je slegnuo ramenima, šireći ruke.

— Nemam pojma... Znače, poznato je da sam imućan. Moglo je svakome pasti na pamet. Ipak, ne mogu ni u koga određeno da posumnjam.

Holidej je izvadio svoj sat. Bilo je prošlo devet časova.

— To je ipak stvar policije — zaključio je najzad. — Žao mi je.

— Platiću vam! — prenuo se Everton, pružajući ruku. — Recite samo koliko?

— Ja nisam plaćenik — suvo je uzvratilo Dok. — Žena će vam možda doći. Možda će samo zakasniti?

— Vi... nećete da mi pomognete? — sklopio je ruke trgovac.

— Ja nisam detektiv — polako je odgovorio Holidej. — Nisam ni policajac. Obratite se šerifu.

Džordžijanac se okrenuo sa mučnim osećanjem u sebi.

Everton je pokrio lice šakama i zaplakao.

*

„Vesela Meri” bila je prava jazbina u poređenju sa hotelom „Bredli i sin”.

To je bila lepa dvospratna zgrada, s velikim prozorima i holom u kojem su se nalazile fotelje od tamnocrvenog somota. S leve strane se nalazilo odeljenje gde je dežurao jedan pospani starac s cvikerima na pola nosa. Na pultu je stajala debela knjiga, u koju su se upisivali gosti, a iznad njegove glave, na zidu, visila je tabla sa kliučevima od soba.

Bio je to salun za otmene goste.

Iza jedne zavese čulo se okretanje ruleta i tihi žamor.

Dedvil je bar ovako imitirao velike gradove srednjeg Zapada.

Holidej je ušao u hol i uputio se pravo prema recepciji.

Starac je dremao na stolici, uspavan tišinom. Kada je Holidej prišao, starac se prenuo iz dremeža i otvorio oči. Kao da u prvi mah nije znao gde se nalazi. Onda je opazio stranca i podigao se. Džordžijanac se nagnuo i nešto mu došapnuo. Istovremeno, u ruku mu je tutnuo novčanicu od pet dolara. Taj dodir začas je otreznio starog recepcionara i oči su mu živnule.

— Kako da ne, mister! — tiho je zacvileo starac. — Broj dvanaest! Skoro i ne izlazi iz nje.

Džordžijanac je dotaknuo prstom obod šešira u znak pozdrava i krenuo stepeništem. Tepih je ugušivao bat njegovih čizama.

Odgurnuo je peš svog kaputa i oslobodio dršku „kolta”.

Pred brojem dvanaest je zastao i oslušnuo.

U prvi mah se činilo da unutra vlada grobna tišina, ali oštro uho čoveka iz Džordžije uočilo je blage šumove i uzdahe.

Podigao je nogu i petom čizme snažno udario u bravu. Vrata su se uz tresak otvorila, odnoseći sa dovratka deo drveta. Sa unutrašnje strane izleteo je veliki ključ.

Holidej je uleteo sa otkočenim „koltom” u ruci.

Slabašna svetlost sa uličnih svetiljki provirivala je unutra stidljivo, obasjavajući krajeve velike postelje i ormara.

Džordžijanac je zatvorio vrata za sobom i naslonio se leđima o njih.

— Ni makac! — zapovedio je oštrim glasom, držeći naperen revolver.

Holidej je levom rukom kresnuo palidrvce o čizmu i primeo plamen velikoj lampi sa zelenim abažurum na stolu. Sve vreme nije skidao oka sa postelje. Niklovana cev njegovog „linkoln” revolvera bila je zastrašujuća opomena.

— Zar mi nećeš poželeti dobrodošlicu, Bide — pozdravio je Dok čoveka u postelji.

Dočekala ga je psovka.

Malo zatim lepuškasto devojačko lice Rensa Bida izmiledo je ispod prekrivača, sa ubilačkim odsjajem u očima.

— Holideje? — prosiktao je revolveraš iz Oklahome, sa nevericom i mržnjom u isti mah. — Šta hoćeš, prokleti kockaru?

Džordžijanac je polako obišao

gvozdenu ogradu kreveta i našao se sa druge strane. A onda se munjevito sagnuo i strgao prekrivač sa još nečijeg tela.

Čuo se kratak uplašen krik. Jedna crvenokosa žena. duge kose i potpuno naga, ustuknula je pred njim, skupljajući na grudima krajeve posteljine.

Imala je krupne, zelenkaste oči i velika ali lepo oblikovana usta. Koža joj je bila bakarne boje, a dobijala je još tamniji ton pri zelenkastoj svetlosti lampe. Nije mogla imati više od tridesetak godina.

— Šta hoćeš? — zaurao je Bid ponovo. — Zašto upadaš u tuđu sobu bez poziva?

— Mislio sam da se ovde nalazi jedan moj prijatelj... Misis Everton?

Iznenada je izrekao to ime i ženino lice se izobličilo. Zubima je ugušila krik. Oči su joj se uplašeno raširile.

— Hoćete li da se obučete? — predložio joj je Džordžijanac. Ona je pogledala u Bida, međutim, njegove oči su bile prikovane na drugoj strani.

— Ja... šta hoćete sa mnom? — promucala je promuklim glasom. — Rense, ko je to?

Bid je odmahnuo rukom.

— Šta vredi da ti kažem ko je! — progundao je. — On ima prednost, drži oružje u ruci...

— Obucife se! — naredio joj je Holidej i bacio haljinu na postelju. Kada je žena ustala i šmugнула iza nekog paravana, Holidej se obratio Bidu. — A ti, pokaži mi gde je torba.

— Torba? Kakva torba? — podigao se Bid do pola i otkrio svoje mršavo, ali prilično mišićavo telo.

— Torba sa 50.000 dolara! — podsetio ga je Dok.

— Ne znam o čemu govoriš! — nasmejao se Bid i ponovo spustio glavu na jastuk. Usne su mu se razvukle u kiseo osmeh. — Dobro, uhvaćen sam sa tuđom ženom, pa šta? Nije mi prvi put da prolazim kroz Dedvill!

Holidej je sa dosadom sklopio oči. — Ostavi glupe priče za nekog drugog. Obuci se i nadi tu torbu — naredio mu je Holidej metalnim glasom.

Iznajmljivač revolvera iz Oklahome najzad je shvatio da je razgovoru došao kraj.

Ridokosa je smušeno izašla iza paravana. Bila je odevena, ali ne-očesljana i potištena.

— Ko... ko ste vi? — upitala je. Crvena kosa bila joj je slepljena za obraze. — Zašto nas ne pustite da odemo? Mi se volimo, trebalo je ujutru da krenemo za...

— Zaveži! — prekinuo ju je Bid, navlačeći pantalone.

— Ali, obećao si da ćemo se venčati čim starom dignemo novac...

— Prokleta brbljušo! — proderao se Bid i njegovo lepuškasto lice se izobličilo u masku mržnje. — Zar ne umeš da zavežeš?

— Ali, ti si mi...

Holidej je koraknuo napred i sprečio Bida da ne poleti na ženu.

— Zar ste poverovali u njegove lepe priče? — upitao je. — On bi vas noćas uspavao i ujutru bi otišao. Ali sam.

— Sam? Vi lažete! Mi se volimo, ne od noćas, već odavno... Kaži mi, Rense!

— Volimo se, đavola! — obrecnuo se on. — Bilo bi bolje da umukneš.

— Kako? Ti...

Pošto se obukao, revolveraš je laganim pokretima skupio svoju kosu pozadi i vezao. Zatim je stavio šešir i pogledao u kockara.

— Torbu! — podsetio ga je Holidej.

Ali, Bid nije imao nameru da odgovori.

— Traži je! — iscerio se. — Ali, pazi da me uvek imaš na oku!

Kockar se obratio mladoj ženi.

— Sve što vam je rekao, lagao je. Pazite dobro šta će biti.

Zatim se obratio Bidu.

— Stavi opasač!

— Šta? Zašto? — uozbiljio se lupež.

— Rekao sam ti da ga staviš — ponovio je Džordžijanac. — Ja čekam!

Pri tome je vratio svoj „kolt“ natrag u futrolu i prekrstio ruke na grudima.

Bid je užurbano zakopčao opasač i osetio da lakše diše. Međutim, čovek prekoputa njega nije bio makar ko.

Sve je izgledalo vrlo lako: šansa je bila na njegovoj strani. Pa ipak, iako su mu šake dodirivale bokove, a Holidejeve se nalazile visoko iznad, Rens Bid je izgubio sigurnost.

Iz polumraka, u njega su se zabadali ledeni odsjaji Holidejevih očiju. Svetlost je padala samo na njegovo telo, lice mu je ostalo u tami. Stajao je nepokretan, kao od kamena istesan, a od vatre i barutnog dima delili su ih sekundi dugi kao večnost.

Žena je, skupljena u uglu, čekala ishod.

Ali, Rens Bid nije imao nameru da se bori. Bio je smrtno uplašen i ledeni grč straha stezao mu je srce.

— Umorio sam se čekajući! — presekao ga je Holidejev glas i visoka Džordžijančeva silueta pošla je prema njemu.

Bid je ustuknuo i približio ruku dršci svog oružja.

— Stani! — uzviknuo je.

Revolveraš je počeo da se preznojava. Osetio je da po drugi put gubi bitku, licem u lice. Znao je da ne može da potegne. Znao je da je Dok Holidej brži od njega.

Kockar je stao uz Rensa i pogledao ga u oči. Onda je brzinom zvečarke izvukao svoj „kolt“ i udario ga ivicom cevi po glavi.

Bilo je to tako brzo izvedeno da se revolver već našao na svom mestu u futrolji dok je Bid klizio prema podu, trljajući leđima zid.

— A sada pođimo — prenuo je njegov glas ženu. — Hoću nešto da vam pokažem.

Ona je podigla svoj zamućeni pogled, ispunjen suzama.

— Reći ćete Klajdu...?

— To ostavljam vama, misis Everton! — odgovori Dok. — Ipak ste vi dobra žena, ili ćete to biti od večeras... Kada se uverite da je Bid nitkov.

Ona je pogledala u Bidovo sklupčeno telo.

— A tako je lepo pričao — rekla je za sebe. — Mislila sam da je svet zaista lep...

— Hajdemo — pozvao ju je Dok.

— A novac? Ja zaista ne znam gde je...

— Naći ću ga! — obećao je Holidej i uhvatio je pod ruku. — Važno je da se malo doterate i da neprimetno izađemo na ulicu. Vaš suprug vas čeka u salunu.

— U salunu? Ne znam... ne znam šta da mu kažem!

— Ako vam je bolje, onda idite pravo kući. Ja ću ga poslati za vama.

— Ja... Zaista, ko ste vi? Da li vas je Klajd poslao za mnom?

— On ne zna gde ste, ni sa kime ste.

— Kako ste me pronašli?

— Jedna skitnica mi je ispričala

malu priču, ostalo mi je bilo dobro poznato. Sačekajte da vidim ima li koga u holu.

— Rens me je uveo u sobu kroz prozor...

Holidej je klimnuo glavom.

— Znam — rekao je — ali vi zaslužujete bolji izlaz...

Ona ga je pogledala široko otvorenih očiju. Ispod strančeve mirnoće i nezainteresovanosti, ispod zagonetnosti, ispod zagonetne ćutljivosti, ipak je zračila neobjašnjiva toplina.

Prošla je četkom kroz kosu i dlanovima malo zategla lice i popravila haljinu. Holidej ju je zatekao kako mamaricom briše šminku i krajeve uplakanih očiju.

— Hajdemo! — pozvao je ponovo.

Supruga Klajda Evertona pokorno je pošla za njim.

*

Nešto kasnije. Dok Holidej je otvorio vrata gradske štale. Gore, na seniku, Čip Niven je blaženo spavao i ispuštao kroz nos čudne zvuke.

Poseban boks za jahaće konje čuvao je Džesi Larkin, stari neženja iz Dedvila, koji je u konje bio zaljubljeniji nego u lepotice Sent Luisa.

Jedan fenjer cele noći je osvetljavao zagušljivu prostoriju koja je mirisala na balegu, seno i vonj konja.

Džesi Larkin je sedeo oslonjen leđima o stub, ispod svetiljke. Spavao je.

Džordžijanac je polako pritvorio drvena vrata za sobom i na vrhovima čizama prišao štalaru. Jedan trenutak je ostao nad njim kao da razmišlja, a onda se sagnuo i krat-

kim krošom ga položio na zemlju. Starac je samo uzdahnio i ostao da leži. Holidej ga je namestio u udobniji položaj, a onda se vratio do ulaza i pozvao misis Everton.

Ridokosa trgovčeva žena je ušla u štalu i Dok ju je poveo ka boksovima za konje. Bidovog vranca odmah je prepoznao. Ždrebac je bio osedlan, a preko sedla bile su prebačene bisage, čebe i laso. Čak je i „vinčesterka“ ležala u futroli na sedlu. Bid je očigledno bio sve pripremio za skori polazak. Ali, bio je pripremljen samo jedan konj.

Pogledao je Lindu Everton i skoro se sažalio na nju. Klonulih ramena, ona je gledala Bidovog konja očiju suznih kao da će svakog momenta zaplakati. Sve joj je bilo jasno. Rens Bid bio je iluzija kao i mnoge druge, i biće potrebno dosta vremena da zaleči tu ranu... Ako joj Klajd pruži šansu.

Za to vreme Holidej je prišao konju i zavukao ruku u bisage. Ispod veša i čarapa napipao je novčanice. Klajd Everton će pored žene dobiti nazad i svoj novac.

— Podite kući, misis Everton — rekao je blago ridokosoju i skinuo bisage sa sedla. — Ja ću novac vratiti vašem mužu.

*

Klajd Everton je još uvek sedeo za malim okruglim stolom u separatu. Duvanski dim iz donje prostorije dizao se u oblacima uvis i zamagljivao pogled prema njemu.

Dok Holidej je odgurnuo vratanca na ulazu i zastao. U salunu je za trenutak prestao žagor.

Za kockarskim stolom, Kaš je ispljunuo cigaru na pod i pridigao se sa stolice. Preko Džordžijanče-

vih ramena video je torbe i zaključio da će momak odjahati još iste noći. To saznanje ga je obradovalo i umirilo. Nije želeo više sukob sa legendarnim strelcem.

Na stepeništu, naslonjena uz ogradu, stajala je Petriša Klej i osmehivala mu se.

Holidej je dotakao obod svog šesira prilazeći joj.

— Odlazite? — upitala je ona.

— Uskoro — rekao je. — „Vesela Meri“ izgleda čeka samo na vas.

— Zašto to mislite?

On je zaokružio pogledom po sali.

— Ne verujem da oni dole željno iščekuju šerifa ili sveštenika — dodade. — Vi ćete im pevati, oni to znaju. Mislim da mnogi gradovi poznaju vašu pesmu.

— Vi nećete da me slušate?

— Možda u Hanibalu — odgovorio je Dok i prošao pored nje. Ona ga je ispratila pogledom.

Prvi zvuci klavirske pratnje preneli su goste u salunu. Klajd Everton je podigao glavu i sumornog pogleda dohvatio piće ispred sebe.

Odjednom je nečija ruka pala preko njegove. Okrenuo je glavu i sreo se sa Holidejevim hladnim očima.

Istog časa pred njega na sto pale su torbe. On ništa nije shvatio.

— Vratili ste se? — pitao je, mada je podsvesno osećao da je nešto drugo po sredi. — Ove torbe...

— Vaše su! — reče Dok.

— Moje? Ali, ja nemam takve torbe...

— Možda torbe nisu vaše, ali ono što je unutra, to je vaše. Novac. Vaš novac.

Everton je razrogačio oči.

— Kako? — uzviknuo je. — Gde ste to našli? Kako ste uspeli? A moja... moja...

— Vaša žena? Ona vas odavno čeka kod kuće.

— Kod kuće? Ona? Živa i zdrava?

— Budite sigurni u to.

— Ništa ne shvatam! — promrm-ljao je trgovac i seo od uzbuđenja. Zatim je grčevito dograbio čašu sa ostatkom pića i sručio naiskap u sebe. — Ovo je neverovatno. Ispričajte mi šta je bilo.

Holidej je odmahnuo glavom. — Ostavite priču. Budite srećni što se sve dobro završilo — zatim se okrenuo i pošao niz stepenice.

Kada je trgovac uzbuđeno ustao, njegovog sagovornika više nije bilo tu. Skočio je sa mesta i prileteo ogradi.

Kockar je već prilazio vratima.

— Holideje! — povikao je najjače što je mogao.

Džordžijanac se nije ni osvrnuo.

Pri pomenu ovog imena, ceo salun kao da je zamro.

Sve oči bile su uprte u stranca u crnom, koji je izlazio. Ostale su prikovane na vratima, koja su neko vreme njihala, a onda umirila i zatvorila zid tišine između ljudi unutra i čoveka napolju.

Klajd Everton je ne trepćući zurio u izlaz. Stajao je oslonjen o ogradu, držeći u ruci torbe.

Nije imao snage da potrči za njim.

Osećao je da bi to bilo glupo. Dok Holidej jednostavno nije tražio zahvalnost. On je bio takav. Neobičan, neshvatljiv, nepredvidiv...

Petriša Klej se brzo posle toga povukla u svoju sobu. Klavirista je bio loš, publika nepodnošljivo bučna, a povrh svega, tu nije bilo Doka Holideja.

U sobi je mogla na miru da misli na njega.

Šerif iz Hanibala, Zik Ekštajn, bio je tog jutra prvi i jedini gost „Vesele Meri”. Kočija za Hanibal trebalo je da krene u samu zoru, pa je sve češće bacao pogled na veliki sat na zidu.

Krčmar se vukao iza šanka, sa rukom u povelju. U nekoj tuči zadobio je povredu i sada je mogao samo jednom rukom da posluži.

Krčmar je prvo spustio čašu, zatim doneo flašu, polako izvadio čep, još laganije nasuo. Ruka mu je podrhtavala.

— Zar ne umeš brže? — prenuo ga je Ekštajn.

Krčmar se namrštio i naroguše-no pokazao na svoju zavijenu ruku.

— Tako, dakle, jedan čova je sinoć sredio trojicu mlakonja. Još ću svašta videti u životu ako se tako nastavi — rekao je Zik uobraženo ispršen.

— Ako mislite na onog kockara — odvratio je polako — voleo bih da vidim vas na delu!

— Možda bi imao šta da vidiš! — pravio se važan Ekštajn. — Me ne ne bi mogao tako...

— Stvarno? — začuo se glas iza šerifovih leđa.

Ekštajn je hteo da se okrene, ali je na rebrima osetio cev „kolta”. Ukočio se i mahinalno podigao ruke.

— Naš šerif se u poslednje vreme samo predaje! — nastavio je isti glas podrugljivo.

Ekštajn je naizad prepoznao o kome se radi. Okrenuo se spuštajući ruke i pokušao da se osmehne. Ali, osmeh je pre ličio na grč.

Pred njim je stajao Čarls Vajt, a nedaleko se nalazio Krozbi.

Vajt je skrenuo cev sa Ekštajna prema krčmaru.

— Hajde, gubi se! — podviknuo mu je.

— Hej! Ovo je...

— Možda je malo gluv? — dobacio ze Krozbi smeškajući se.

Vajt je ispalio jedan hitac više krčmareve glave. Veliko ogledalo prsnulo je u stotine komada i zasulo mu ramena i teme. Čovek je uplašeno kriknuo i otrčavši do vrata kuhinje, nestao iza njih.

Vajt ga je ispratio smehom.

Onda se podbočio i zagledao u Ekštajna.

— Pozdravio te Midž — rekao je.

Serif je obliznuo usne, pokušavajući ponovo da se osmehne.

— Kako je Midž?

— Dobro je — odgovorio je Vajt. — Šalje ti ovo.

I njegova pesnica pogodila je šerifa pravo u bradu.

Ekštajn je posrnuo i pao bi da ga nije zadržao šank. Stajao je neko vreme nesigurno na nogama i tresao glavom.

Vajt i Krozbi su se smejali.

— Poručio ti je još — nastavio je Vajt prilazeći — da će uskoro doći u Hanibal po svoje. Duguješ mu hiljadu dolara na pokeru, a rok vraćanja je prošao. Ili se možda ne sećaš?

Ekštajn se jedva uspravio i nadlaničicom obrisao krv sa usne.

— Vратићу mu...

— Zna on to — potvrdi Vajt. — Inače, ubiće te kao psa ako mu ne daš!

— Izgleda da je razumeo? — javi se Krozbi.

— Svakako da jeste — raširio je ruke lupež. — Zato će sada lepo da odjaše i čeka! U protivnom, može da se obesi...

Zik Ekštajn je ćutao. Crna kosa,

dotle zalizana i očešljana, štrčala je na sve strane i činila ga jednim i starijim nego što je bio.

— Hajde, šta čekaš? — proderao se Vajt. — Misliš da je bolje da te Midž podseti na dug? Ako hoćeš, možeš ga sačekati, samo što nije došao...

— Ne... idem... — promucao je Ekštajn i stavio šešir na glavu. Izašao je ne pogledavši ih.

Nešto kasnije u salun je ušao Midž Doner.

Kratko je pogledao svoje partnere i pokazao rukom prema polici sa flašama. Krozbi je skinuo jednu bocu i poneo tri čaše za sto.

— Ima li kakvih poruka? — upitao je Vajt.

Doner je spustio šešir na sto.

— Našao sam ono kopile... Bida. Zavijena mu je glava. Neće da kaže šta se desilo.

Doner je nasuo viski u čašu i ispio u jednom gutljaju.

— Brenta još nema?

Doner je slegnuo ramenima, kao da mu je to odgovaralo.

— Trebalo je već da stigne iz Lousite. Čini mi se da ni oni nisu naišli ni na kakav trag.

Čarls Vajt je stavio čizme na sto i prince čašu licu.

— Zar ti se ne čini da je ova jurnjava glupa? — upitao je. — Nas petorica jurimo za jednim satom! To je kao da tražiš u senu komad žice.

— Brent dobro plaća — javio se Krozbi.

— Budale! — procedio je Doner. — Mislite da Brent traži taj sat zbog uspomene na svog pokojnog pradedu?

— Ne razumem — priznao je Krozbi.

Doner je nasuo još jednu čašu i sručio je u grlo. Zatim je obrisao usta i nagnuo se prema njima.

— Taj sat mora da vredi mnogo — rekao je dižući prst uvis. — I mi ćemo ga tražiti. A kad ga nađemo...

— A kad ga nađemo...? — ponovio je Vajt za njim.

Doner se pakosno nasmejao i odgurnuo čašu. Više ništa nije hteo da kaže.

Napolju, sunce je već bilo izronilo iznad razvučenih, izduženih oblaka i obasjavalo vrhove zgrada.

Krčmar je provirio na vrata, u nadi da su nezgodni gosti već otišli. Procenivši da je opasnost prošla, došao je do šanka i počeo da pere čaše.

*

Čip Niven se spustio sa senika drvenim lestvama pravo pred Džesija Larkina. Starac je držao u ruci sačmaru i preteći ga gledao.

Skitnica je oselio da nešto nije u redu, ali nije želeo da pogada. Pošto je doterao svoj cilindar i poravnao mu gornju ivicu, stao je pred štalara i žmirnuo.

— Stari, za koga si spremio taj top? — upitao je glasom promuklim od pića i ranog buđenja.

— Za tebe, ništarijo! — viknuo je ovaj podižući cev. — Ti si to jedino mogao da uradiš, ti...

— Hej! — podigao je Čip ruke. — Ne pravi se lud! O čemu to pričaš?

— Ti si me udario noćas po glavi!

Čip je zakolutao očima.

— Ja? Šta ti pada na pamet! Nisam mrdnuo iz slame celu noć! Šta se desilo?

Larkin se počeo iza uha.

— Onda ko je? — zapitao se, ali pušku nije odlagao.

— Ja nisam nikoga čuo — rekao je Čip. — Da nisi to sanjao?

— Sanjao? — razgoropadio se starac. — Misliš da je moja iščena vilica san?

— Ama čekaj! — prekinuo ga je Čip. — Je li nešto nestalo?

Larkin se zamislio.

— Pa... jutros je šerif lično izveo samo jednog konja. Inače svi ostali su tu.

— Eto vidiš! — kliknuo je Čip. — Ne nedostaju konji, ne nedostaju sedla, moj Bleki je tu... A onda... zašto bih te udario? Pustio si me da ovde prespavam, bio si dobar sa mnom... Zašto bih?

— Zaista, zašto bih? — pitao se i Larkin. Tek tada je spustio pušku i Čip je odahnuo. — Glava mi buči...

Čip je sada slobodnije disao.

— Za to imam dobar lek — rekao je.

— Kakav? — upitao je Larkin.

— Viski! Popićemo kod „Vesele Meri“ čašicu i biće sve u redu. Važi?

— Ali štala...

— Štala? Ništa joj neće biti. Zaključaj vrata za toliko, samo ćemo po čašicu.

— Dobro, ali jednu! — pristao je Larkin.

Malo kasnije ušli su u salun. Čip je poveo starog štalara pravo prema šanku. Imao je u džepu čitavo malo bogatstvo: dvadeset dolara dobijenih na pokeru od Holideja.

Krčmar ga je odmerio kao poslednju šugavu ovcu. Nije imao nameru da ga usluži, ali Čip je za svaki slučaj položio novac na sto i podigao dva prsta uvis.

Krčmar je razmišljao, bacajući poglede na sprat. Holidej je možda mogao odnekud da naiđe. Ko zna, ovaj odrpanac je možda bio i neki njegov prijatelj? Uz to, sa njim je bio i Džesi Larkin, pa nije imao kud.

Skinuo je dve čaše i nalio. Onda se brzo udaljio na drugi kraj.

Sasvim u uglu sedeli su Doner i Vajt. Treći kompanjon, Krozbi, muvao se oko šanka po Donerovom nalogu. Trebalo je imati otvorene i oči i uši. Tako je, više slučajnošću, Krozbi uspeo da sazna ono što je neprestano tištalo svu trojicu: pomenut je sat!

Da je znao ko sluša, Čip Niven to nikada ne bi kazao.

Ali, popivši dve čašice, iznenada je osetio potrebu da priča. Džesi Larkin ga je jedno vreme strpljivo slušao, ali se videlo da je i njegovo strpljenje pri kraju.

— Ja više neću! — odbio je starac ponuđeni viski. — i tebi bi bilo bolje da nešto prezalogajiš... ako imaš para.

Čik je mahnulo rukom ispred Larkinovog nosa. — Čip Niven ima para, čitavih dvadeset dolara!

Larkin se namrštitio.

— Ne znam otkud ti te pare, sinko. Još ako si ih nepošteno zaradio...

— Nepošteno? — uvredio se Čip. Buljio je u štalara stalno se pitajući zašto mu izmiče ispred očiju i pretvara se u dvojicu. — Dobio sam na pokeru, stari! A znaš li kako?

Počeo je da se smeje i obgrlio Larkinova ramena.

— Uložio sam sat! — rekao je. — Običan džepni sat...

Danijel Krozbi se uozbihiio i načuljio uši. Neko je spomenuo sat? Brzo je napustio svoje mesto i primakao se Čipu i Larkinu.

— Sat? — čudio se Larkin, a onda se setio da pijani Čip svakako bulazni, kao i svi pijani ljudi.

— Tačno, neki bezvezni sat... Nije ni radio. A umesto lančića... Hi-hi-hi... imao je kožicu! Za dvadeset dolara, hej?

Krozbi se odmakao od šanka i pohitao prema stolu za kojim su sedeli Doner i Vajt, utonuli u ćutanje.

— Čuo sam ga... — upao je Krozbi među njih kao sa tavanice. — Našao sam sat...

Vajt je pogledao Donera, a ovaj se uneo Krozbiju u lice.

— Šta si rekao? — prosiktao je Doner, a oči su mu divlje zasijale. — Pomenuo si sat? Onaj sat?

— Onaj! — potvrdio je Krozbi. — Neka skitnica se za šankom hvali da ga je uložio u kocku i zaradio dvadeset dolara s njim...

— Gde je?

Krozbi je pokazao prema Čipu.

— Onaj sa onim šašavim šeširrom... Da, ima kaputinu do kolena. Taj!

— Šta je još rekao? — požurivao ga je Doner.

— Samo to... da se kockao sa tim satom!

Doner ga je pogledao kao da će ga progutati.

— I gde mu je sada? Da li je kod njega? — procedio je kroz zube.

— Sto mu gromova, Midže — pobunio se Krozbi! — Pa nisam ga ispitivao!

Doner je fiksirao Čipa kao lešinar žrtvu.

— Sačekaćemo ga kad krene — tiho je dobacio Vajtu — a onda će propevati.

— Zašto ne pridemo sada odmah?

— Samo bez gužve — umirio ga je Doner. — Zar hoćeš da ceo Dedvil sazna da tražimo sat?

Vajt je ućutao.

Za to vreme Džesi Larkin se nekako oslobodio Čipovog zagrljaja i uputio se izlazu. Čip se jedno vreme održavao na nogama, a kada se

skljokao na pod, dobio je nekoliko bubotaka u rebra.

Psujući, uspeo je da se podigne i odgega do vrata.

Tri lupeža su se pridigla na stolicama, spremni da pođu za njim.

Lutalica iz Ajove najzad se uhvatio za vrata i dokopao se svežeg vazduha. Sunce mu je udarilo u oči kao vatra, pa je zažmurio i zatresao glavom. Ulica se ljuljala u raznim pravcima. Hvatajući se zidova, pošao je prema gradskoj štali. Činilo mu se da lebdi.

Na uglu između Evertonove trgovine i berbernice neko ga je snažno povukao u stranu.

Čipu nije trebalo mnogo da padne. Ovoga puta se kotrljao po prašini, udarajući glavom o zemlju. Pred očima su mu se zarojili svetlaci.

Kada se zaustavio, oslonjen na kolena i ruke, video je da se nad njim natkriljuju neke senke.

Prvo što je uradio bilo je da uzme svoj šešir i stavi ga na glavu.

Onda je podigao pogled.

— Ništa gore nije moglo da ga zadesi nego lice Midža Donera, koje mu se cerilo u oči. Za trenutak mu je sinulo u glavi da ga je negde već video. Bilo je to lice koje se lako ne zaboravlja. Samo... gde je to bilo?

— Gde ti je sat? — zapitao ga je momak sa bradom, ali Čipov jezik je otkazao poslušnost.

Doner je nestrpljivo mahnuo rukom.

Krozbi i Vajt su dograbili skitnicu i pretresli ga. Iz džepova su mu izbacili sve što su našli: harmoniku, desetak dolara i nešto sitnine, komad hleba, kesu duvana za žvakanje, prljavu maramicu...

— Nema ga! — dreknuo je Vajt.

— Ali... čuo sam ga jasno! —

dobacio je Krozbi. — Nekome je dao sat!

— Kome? — viknuo je na Čipa i udario ga. — Govori, smrdljivi kučkin sine!

Čip je jedva čuo šta ga pitaju. On se borio sa mislima, da se seti gde je video to lice sa ožiljkom. I setio se. Bilo je to onog dana kada je našao mrtvaca u preriji i sat u šeširu!

Pamćenje je počelo da ga služi, ali sa pamćenjem dolazio je i strah.

— Govori! — vikali su na njega.

— Gde je sat?

— Kome si ga dao?

— Kako izgleda?

— Govori, gde si ga našao? Kada?

Pitanja su pljuštala sa svih strana, mešajući se sa udarcima. Viski je čilio iz njega brže nego što bi ikada mogao da pretpostavi. Začas je bio trezan.

Krozbi je izvukao veliki nož iz čizme. Sečivo je blesnulo na suncu i Čip je prosto osetio hladan dodir čelika na svom vratu. Ubiće me, pomislio je.

— Odvezaću ja njemu jezik! — rekao je bandit i koraknuo.

Lutalica iz Ajove skočio je na noge kao zec.

Banditi se nisu ni snašli, a on je okrenuo leđa i u skokovima potrčao na suprotnu stranu.

Doner je potegao „kolt“ sa desnog boka i kalibar 45 pogodio je Čipa Nivena u plećku i bacio ga u prašinu.

— Vraga! — opsovao je Doner, uvidevši da je slabo ciljao.

Hteo je begunca samo da zakači po ramenu, ali Čip je đavolski brza skakao levo-desno i natrčao je na metak pravo po sredini.

— Zar je... mrtav? — pitao je Vajt.

— Videćemo! — procedio je Doner i potrčao.

Čip je ležao sklupčan, beživotan. Krozbi ga je vrhom čizme izvrnuo na leđa. Tamnocrveni krug natapao je prljavi džemper, a iz Čipovih usta cedio se tanak krivudav mlaz krvi.

Doner se nagao nad ranjenikom.

— Gde je sat, čoveče, reci? Sat, čuješ li? Onaj sa kožnim priveskom umesto lanca? Imao si ga, kockao si se u njega... Kome si ga dao? Kome?

Protresao ga je divljački.

Čip je otvorio oči. Pogled mu je bio mutan, tup. Kao da ništa nije razaznavao oko sebe.

— Kome si dao sat? — prišao je Vajt sasvim blizu. — Kome si dao?

— Kome? Kome? — ponavljao je Doner.

Ali, Čip kao da više nije imao snage.

— Reci! — već očajan pitao je Doner.

Čip je otvorio usta.

Oba lupeža nagla su se da bolje čuju.

— Dok... — prošaputao je lutilica poslednjom snagom.

— Šta... šta kaže? — tresao ga je Vajt.

— Dok... — ponovio je Čip, ali sada još tiše. Otvorio je usta da izgovori još nešto, ali ga je snaga izdala.

Prevrnuo je oči i glava mu je klonula na zemlju.

— Rekao je „dok“... — stisnutih zuba progovori Vajt. — Šta mu to znači?

— Ne znam — odgovori Doner. — Verovatno je mislio na nekog doktora, lekara.

— Misliš da se s njim kockao?

— Zašto ne? Uostalom, proverimo

ćemo još danas kod kojeg je lekara naš sat!

— Nadam se da ih nema mnogo u Dedvilu i okolini — promrmijao je Vajt.

— Neko dolazi! — opomenuo ih je Krozbi, koji je stajao malo dalje i gledao niz ulicu.

Doner je spustio šaku na „kolt“.

— Izgubimo se — rekao je. — Dok se malo stišaju, poći ćemo u lov.

Čip Niven je ostao da leži na zemlji, nepomičan i nekako manji nego što je bio.

Tri para čizama preskočilo je preko njega i zamaklo za ugao. Jedan mršavi, olinjali pas-skitnica došunjao se do Čipovog tela i onjušio ga.

Zatim je podigao glavu i počeo da zavija.

Dedvilski lekar Emilijan Blajt, imao je običaj da svakog popodneva prelistava stare novine koje su sa zakašnjenjem stizale u Dedvil iz Kansas Sitija.

Veliki naslov na prvoj strani privukao mu je pažnju: „Dok Holidej protiv Prusta Blezoka“. U njemu je novinar, na osnovu priča očevica, opisao poslednje događaje u pokrajini Santa Fe i hvatanje od-beglog razbojnika i ubice Prusta Blezoka. Slavni kockar i strelac bio je u središtu događaja, a ostali akteri samo su pominjani uzgred. Bio je to tako vraški okičen članak da su cele novine prosto mirisale na barut.

Doktor Blajt je bio pedesetogodišnji udovac, niskog rasta i krivih nogu. Bavio se pored svog poziva i lečenjem konja, vađenjem zuba, spremanjem specijalnih lekova od trava koje mu je na okolnim bre-

žuljcima pronalazio Džesi Larkin, gradski štalari.

Imao je uzano lice i orlovski nos, guste ređe prošarane sedim dlačicama i kratko podšišanu sedu kosu. Rukave košulje nosio je uvek zavrnuti do lakata, a kaput je retko oblačio. Obično bi ga nosio preko ruke, držeći ispod malu kožnu lekarsku torbicu.

Vrelo popodne lagano je jenjavalo. Zavaljen u fotelji i utonuo u dremež, dedvilski lekar nije ni čuo otvaranje spoljnih vrata.

Kada je čuo šumove u sobi i otvorio oči, našao se licem u lice sa trojicom nepoznatih ljudi, naoružanih do zuba i divljih izraza lica.

Najviši među njima, sa brazgotinom na levom obrazu i kosih očiju, prišao mu je i zgrabio ga za košulju. Jednim zamahom digao je doktorovo mršavo telo iz fotelje.

— Ti si dok? — upitao je čovek, gledajući ga tako kao da svakog časa ima nameru da ga zgazi petom čizme.

— Ješam... — promucuo je za bezeknuti lekar. — Ko ste vi?

— Zaveži, matori, i odgovaraj na pitanja! — davao mu je drugi do znanja da se ne koprea.

— Šta hoćete, ljudi? — pobunio se doktor Blajt. — Ako nekome treba pomoć, tu sam... Zašto ovako?

— Dobro — Doner je popustio stisak. — Imaš li kod sebe onaj sat?

Doktor Blajt je s nerazumevanjem pogledao svu trojicu.

— Sat? — ponovio je. — Je li to neka šala?

— Nije šala! — odgovorio je Doner i lupio ga šakom po licu. Lekar se zaneo i pomislio da će mu se glava rasprsnuti. Ništa nije shvatao, ali je bio svestan da je u rukama nemilosrdnih ljudi.

— Ako mi objasnite — rekao je

Blajt — možda ću moći da vam kažem da...

— Čekaj! — Doner je zaustavio Vajtovu šaku. — Da li si se kockao juče sa nekom skitnicom u „Veseloj Meri“?

— Ja? — iznenadio se lekar. — Ja se uopšte ne kockam!

— Lažeš! — zauriao je Doner i tresnuo ga drugom rukom. — Rekao je da je sat kod tebe, stari kockoderu! Mora da je kod tebe!

— Ali, ja nemam pojma o čemu govorite. Juče sam imao porođaj na jednom ranču — brzo je izgovorio Blajt — pa nisam ni mogao biti u salunu...

— Laže! — dreknuo je sada i Vajt. — Mora da ima sat, onaj šugavko ne bi lagao na samrti!

— Zar nemaš nikakav sat kod sebe? — preteći mu se obratio Doner i izvadio jedan od svojih „koltova“. — Brzo se priseti!

— Imam! — užurbao se čovek i zavukao ruku u džep prsluka. — Evo, da li je ovaj dobar...?

— Nije taj! — odmahnuo je glavom Doner. — Imaš neki drugi?

— Nemam, čoveče! Shvatite jednom da nemam...

— Moraš da imaš! — bio je uporan Vajt, s ludačkim sjajem u očima.

— Kad vam kažem da nemam... — branio se Blajt. — Možda ga ima Kendok?

Doner je zastao.

— Kendok? Ko je taj Kendok?

— Lekar — odgovorio je Blajt — ali u penziji. On ponekad ode u salun na karte... Možda on ima?

Doner je izmenjao poglede sa Vajtom. Blajt je napeto iščekivao.

— Da pogledamo? — predložio je Vajt. — Ako je slagao, teško njemu.

— Ostavićemo Krozbiya da ga čuva — dodao je Doner. — Jedan od njih dvojice ima sat. Videćemo to.

— Bolje da se obesi ako nas je slagao — reče Vajt pogledavši u lekara kao u već gotov leš. Blajt se stresao.

Krozbi se smestio u fotelju, držeći u ruci nož. Njime je čistio nokte i s vremena na vreme sekao pogledom dedvilskog lekara.

VII

Tom Kendok je bio prevaleo sedamdesetu godinu i preturio preko glave naseljavanje Zapada, rat sa Indijancima, rat stočara i farmera, da bi se na kraju smirio u Dedvilu uživajući u mirnim penzionerskim danima. Važio je za brzog na jeziku, umeo je da potegne i čašu viskija i „kolt“, ali je najpre bio odan svome poslu. Prokrstaro je celu pokrajinu na svom konju i odazivao se na svaki poziv u pomoć.

Bio je visok, suvonjav, sav u žilama i žilicama, odelo na njemu bilo je kao na motki, lepršalo je oko udova i po tome su ga mogli prepoznati miljama daleko.

Nikada nije nosio šešir, koža mu je bila suva kao pergament, puna ožiljaka. Imao je velike brkove, najveće u tom kraju, oštre obrve sastavljene na čelu i izbačenu donju usnu, oličenje prkosa i tvrdo-glavosti.

Emilijan Blajt je došao na njegovo mesto i uspešno ga zamenio. Stari Kendok je mogao da predahne.

Naravno, nije se izležavao kod kuće, već se muvao po salunima, pronalazio stare prijatelje za stare priče i postajao tako deo istorije Dedvila,

Tom Kendok se tog kobnog dana spremao da ode na reku.

Imao je običaj da peca s veče-

ri, uz upaljeni fenjer, jer je verovao da se tada riba najviše lepi za mamac.

Sudbina mu je odredila da nikad ne stigne do reke. Poslala mu je dva lupeža u susret. Midža Donera i Čarlsa Vajta.

Vrata na Kendokovoj kući nikad nisu bila zatvorena. Imao je dosta prijatelja i uvek mu je neko bio blizu.

Toga dana ne.

Sedeo je za svojim stolom, pripremajući pribor, kada su mu siluete zamračile svetlost sa ulaza.

Kendokova kuća bila je na kraju Dedvila, malo uvučena i oronula, kao što je bio i sam lekar. Put do ulaza vodio je kroz korov i šibljice, preko sasušene trave. Zato nije ni čuo pritajene korake.

Podigao je glavu i zaključio da ne poznaje pridošlice.

— Momci, mene tražite? — upitao je nastavljajući da raspoređuje udice.

— Ti si dok? — upitao je Doner. Vajt je išao za njim i zagledao uglove sobice.

— Ja sam Kendok — reče starac — a „dok“ sam bio odavno. Šta želite?

— Sat!

— Koliko je sati? Zar nemate pametnijeg posla, momci?

Doner je uhvatio šakama ivicu stola i naglo je podigao. Druga strana udarila je Kendoka po kolenima i oborila ga, a pecački pribor srušio se odozgo po njemu.

Stari lekar je ustao dosta hitro za svoje godine, a na slepoočnicama su mu nabrekle žile od ljutnje.

— Šta ovo znači? — upitao je muklo. — Šta tražite?

Vajt je palcem i kažiprstom napravio krug i rekao.

— Džepni sat, sa kožnim priveskom, pozlaćen — izgovarao je

reč po reč. — Ti si ovde dok, zar ne? Rečeno nam je da si ga dobio sinoć na kocki.

— Na kocki?

— Tačno, matori. Kod „Vesele Meri”. Daj nam ga, da ne bude nevolje. I ne laži da nije kod tebe!

Kendok je pogledao Donera, pa Vajta. Zatim ih je pogledao još jednom. Sve mu je mirisalo na zagonetku. Ipak, lica ovih posetilaca bila su toliko nedvosmisleno razbojnička da nije očekivao nikakvo dobro.

— Znači, ja imam taj sat? — upitao je Kendok i ponovo seo na stolicu.

— Imaš. I manje brbljaj! — presekao ga je Doner.

— A šta ako vam kažem da ste u zabludi, momci?

— Bolje nemoj — zapretio je Vajt. — Izgubili smo strpljenje sa onim prvim „dokom”.

— Bili ste kod Blajta? On nema sat?

— Nema. Nemaš ni ti, zar ne?

Kendok je grozničavo razmišljao, ali ništa pametno mu nije padalo na um. Lupeži nisu bili spremni da slušaju objašnjenja, oni su hteli tu stvar po svaku cenu.

— Ubićete me ako ustvrdim da nemam sat?

Doner je bacio iskosa pogled na Vajta. Da se nisu opet prevarili? Zar je ona prokleta skitnica izbrbljala laž, krvareći pred smrt?

— Ti ili onaj drugi... — dobio je Vajt. — Pokaži ga!

Kendok je uzdahnio i pošao rukom prema fioci pri dnu.

— Dobro, daću vam — rekao je tiho. — Ionako od toga nemam nikakve koristi.

— Pametno! — složio se Doner i licem mu se razlio trijumf.

Kendok je izvukao fioku. Ruka

mu je obuhvatila dršku starog, izlizanog „kolta”.

Kroz glavu su mu proletele misli: bolje on nego Blajt. A možda ni jedan ni drugi. Iznenadenje će biti na njegovoj strani. Istina, u dobošu nema metaka, ali lupeži to neće znati. Podići će ruke uvis i on će ih razoružati.

Podigao je ruku, brzo koliko je još smogao veštine.

Ali ipak ne dovoljno brzo!

Doner je primetio promenu na Kendokovom licu i trzaj ruke na gore.

Sledeći svoj instinkt, izvukao je „kolt” i ispalio tri hica u starca.

Kendok je izdahnio na stolici. Glava mu je klonula na prsa. Kroz košulju se razlila krv.

— Do đavola! — promrsio je kroz zube Vajt. — Ništa nismo otkrili.

Doner je besnim pokretom napunio dobor svog „kolta” i vratio ga natrag u futrolu. Vajt je prišao prozoru i bacio pogled na ulicu. Bila je pusta.

— Ovo se čulo dobro — rekao je. — Da krenemo?

Doner je pošao prvi.

Čarls Vajt ga je pratio u stopu i zadovoljno se cerio. Hitali su prema Blajtovom domu, gde ih je čekao treći partner.

Ali, čekao ih je još neko.

*

Midž Doner je sa Vajtom taman prekoračio prag, kada je osetio da nešto nije kako treba.

Lekar je sedeo na istom mestu, smiren, nimalo zabrinut Krozbičevim prisustvom. A ovaj se nalazio u fotelji, čudno ukrućen i napet.

Vajt je natrčao na Donerova leđa i opsovao.

— Hej! — uzviknuo je. — Što si stao?

Ovejani razbojnik se već nalazio unutra kada je pošao dole rukom, prema opasaču.

— Krozbi? — rekao je, očekujući da se ovaj pokrene.

Ali, bandit je ostao nepomičan.

Doner je dotakao dršku „kolta“, međutim, i sam je zaključio da je uzalud. Iza zavese, koja je bila paravan i deo lekarske ordinacije, pojavila se dežmekasta figura i obrijana glava šerifa Dedvila. U ruci je držao revolver, dok mu je Krozbijev „kolt“ virio zadenut za pojas.

Čarls Vajt je sevnuo očima, ali Saliven nije za to davao ni pet para.

— Otkopčajte opasače! — naredio im je. — I ne nasedajte na moju zvezdu. Pućaću odmah, briga me za pošteno suđenje!

Doner je mračno pogledao Krozbija, ali lupež je krio oči.

Opasači su pali tupo na pod.

Doktor Blajt je najzad ustao sa svog mesta, ne više bleđ kao malo pre.

— Prvi put vidim, šerife! — rekao je. — Upali su kod mene i tražili nekakav sat. Nemam pojma o čemu govore?

— Možda će oni reći? — primećio je Saliven i zapeo obarač, okrenuvši cev prema Krozbiju. — Ti se ispravi i ostavi čizme na miru! Znam da imaš nož u sari.

Krozbi je prigušeno opsovao.

— I šta sada, šerife? — cerio se Vajt. — Mislite da nas ovako sprovedete u vaš čumez?

— Baš to nameravam — složio se Saliven — ukoliko nemate neko dobro opravdanje.

— Nemamo! — odgovori brzo Doner.

— A šta je bilo sa Kendokom?

— umešao se Blajt. — Bili su i kod njega. Zar nismo čuli pucnje, šerife?

— Bolje za njih ako ga nisu dirali — pretećim glasom rekao je Saliven. — Za Kendoka bi ceo Dedvil dao desnu ruku!

Doner je prebledio. Odjednom je osetio da ga oko vrata žulja konopac. Ne, nikako nije smeo napolje odavde. Ni po koju cenu.

— Samo smo tražili sat, šerife! — preduhitrio ga je Vajt. — Jedan čovek nam je rekao da ga je prokockao i mi smo ga potražili kod „doka“.

— Kod „doka“? Kojeg? Blajt se ne kocka, a Kendok igra samo u večeru kod Suzi. Dakle?

— Morali smo da proverimo — promrmlja Vajt tražeći neki izlaz. Moralo je nešto da se desi!

I desilo se.

— Bacite revolver, šerife! — zagrmio je sa vrata jedan glas.

Džerald Brent!

Nik Saliven nije odmah odložio oružje. Pogledao je došljaka iskoša i uvideo da nema šanse. Bila su dvojica.

Doner je spustio ruke i okrenuo se. Prvi put se obradovao Bidu. Stajao je uz Brenta sa uperenim oružjem.

— U pravi čas! — nasmejao se Vajt s olakšanjem. — Mislio sam da će mi grobar nabaciti zemlju preko glave!

— Misli i dalje! — dobacio mu je piskutavo Rens Bid i ušao unutra. — Čuli smo nešto o satu. Zar je to tajna?

Doner je stisnuo pesnice i zglobovi su mu pobeleli. Nije imao više kuda, morao je sve da kaže. I da čeka neku bolju priliku.

Sagnuo se da dohvati opasač, ali ga je zadržao Bidov „kolt“.

— Prvo da čujemo priču — rekao je, smeškajući se naivnog izraza na licu.

Doner se okrenuo Brentu, no ovaj je gledao u zemlju. Stajao je malo raskrečen, otkopčanog kožnog kaputa. Mornarska majica odskakala je svojim prugama isto kao što je odskakao Bidov prsluk sa cvetićima.

Ugašenu lulu grickao je zubima i kao da nije imao nameru da je upali.

Nik Saliven je stajao na istom mestu, malo nervozniji nego što bi to trebalo da ispolji.

— Zar pred njima? — upitao je Doner pokazujući na doktora i šerifa.

Brent je klimnuo glavom.

— U redu, vežite ih! — rekao je.

Krozbi je to obavio sa zadovoljstvom. Na kraju je šerifovu zvezdu prikačio pozadi Salivenovih pantalona i obojici zapušio usta prljavim krpama nadenim u korpi za otpatke.

Bid je povukao i Doner je pokupio opasače.

Napolju je sunce već zalazilo, senke zgrada sa zapadne strane preplavile su one na istočnoj i celu glavnu ulicu zahvatila je predvečernja hladovina.

— Dakle? — podsetio je Brent Donera kada su izišli na vazduh.

Doner je u kratkim crtama ispričao šta se desilo.

Brent je pažljivo slušao, ali nije mogao da donese bolji zaključak nego njih trojica.

Jedino se Rens Bid malo izdvojio u stranu.

Odjednom su ga videli kako se bezglasno smeje, zatim kako poteže „kolt“ i skida se stuba svetiljku. Pogodak je bio zaista majstorski. Bid je nastavio da se smeje, ali ovoga puta glasno.

— Šta mu je? — izbečio se Vajt prema Brentu. — Da nije poludeo?

Bid je naglo prestao da se cereka.

— Poludeli ste vi, a ne ja! — rekao je vraćajući u futrolu svoj „smit veson“. — Vi ste obični idioti!

Doner se ukočio. Njemu nije trebalo mnogo da se upusti u obračun sa lepotanom, Brentovim ljubimcem.

— Hajde, Rense! — pozvao ga je Brent. — Kaži šta je tu smešno?

— Pa „dok“ — smejao se ponovo Bid. — Vi, budale, jurite lekare po Dedvilu, kao da oni imaju neke veze sa tim satom!

— Nemaju? Nego ko ima, napuđerisani balavče? — zarežao je Doner.

Ali umesto da plane, Bid se smejao još jače. A to je Donera dovelo do ludila.

— Neka je proklet! — opsovao je i mašio se oružja. Međutim, Bid je već držao svoje u ruci i smejao se dalje, nišaneći ga u stomak.

— Zavežite obojica! — prasnuo je Brent i okrenuo se Bidu. — Ti... govori šta imaš!

Revolveraš iz Oklahome je opet vratio oružje natrag i podbočio se. Pogledao je redom svu četvoricu.

— Tražite „doka“? — govorio je. — Lekare? Šta vam pada na pamet, budale! Samo jedan „dok“ nam je na putu do tog famoznog sata... Samo jedan!

— Ali koji? — dreknuo je Vajt. — Gde da ga nademo?

— Verovatno u Hanibalu! — mirno je uzvratio Bid.

Brent se namrštio. Vajt je pogledao u Donera.

— U Hanibalu? — ponovio je Brent. — O kome govoriš?

— O Doku — iscerio se revolveraš. — Doku Holideju!

Svi su se trgli.

Džerald Brent je izvadio lulu iz usta i podigao obrve. Sto mu rečnih ostrva, to je jedino moglo da bude! Dok Holidej!

— Kako znaš? — upitao je Vajt.

— Video sam ga ovde — bio je kratak Bid. Morao je da prečuti svoj sukob sa njim i gubitak bisaga se Evertonovim novcem.

— Znači tako... — zažmirio je Doner i pipnuo se po svom ožiljku.

— Dok Holidej?

— Otkud ona luralica sa njim?

— progundao je Krozbi.

— Ne znam — rekao je Bid pucetajući svojim nežnim, negovanim prstima. — Ali znam da ću ga naći. Kad-tad.

— Zar ti duguje nešto? — nesvesno ga je bocnuo Brent.

— Nešto... — ponovio je Bid. Lice mu se izobličilo u ružnu grimasu, tako da se Brent zaprepastio. Takvo lice Bid nikad dotle nije pokazivao, pa ni u najtežim okolnostima. Šta se to zbilo između njega i kockara?

VIII

Noć nad Hanibalom bila je vedra i zvezdana.

Gradić na obali Misisipija bio je s jedne strane zapljusnut rekam, a s druge brdima. Niski kućerci ličili su izdaleka na prevrnutе brodove. Na dokovima su ležale gomile neutovarene robe, bale i sanduci, a među njima dremali su besposleni nosači i utovarivači iz luke.

Hanibal je bio krcat krčmicama u kojima je bilo muzike i devojaka za zabavu. Gorela su raznobojna svetla i miris reke mešao se sa zadahom viskija.

Veliki brod „River horn” bio je ukotvljen na južnom delu. Saob-

raćao je tri puta između Hanibala i Sent Luisa, ali u ostale dane pretvarao se u ekskluzivnu kockarnicu.

Vlasnik je bio Les Barkles, rodom iz Peorije, Ilionis. Detinjstvo je proveo na istoimenoj reci, koja se uliva na jugu u Misisipi, i ostao njen rob do kraja. Počeo je sa malim šleperom, da bi kasnije dogurao do velikog broda i prešao na drugu obalu. Pošto je konkurencija u železnici i manjim, pokretljivim i jeftinijim brodićima bila sve prisutnija, Barkles je povukao pametan potez i otvorio kockarnicu na svom brodu, gde su krupije bile lepe devojke.

„River horn” je imao gornju i donju palubu, kao i svi brodovi duž velike reke, od Minesote do Luizijane. Gore, kao dve cevi „koltova”, štčali su dugi uzani dimnjaci. Veliki točak pozadi trenutno je mirovao i ogledao se na mirnoj površini reke. Gornja paluba bila je najosvetljenija. Tu se nalazila preuređena sala za poker i rulet, sedišta presvučena finim somotom, lusteri sa abažurima i diskretnih boja. Devojke su bile obučene u jednostavne crne haljine sa dubokim izrezom i ni trenutka nisu bile bez poslovičnog osmeha.

Zavese sa strane bile su u jarkim, zelenim bojama, pa je ta prostorija postepeno i dobila nezvaničan naziv „zeleni salon”.

Odmah do nje nalazila se manja soba, gde se igrao samo poker.

Kad nije bio u svojoj komandnoj kabini na krovu, Les Barkles je oblačio elegantno odelo i šetao među posetiocima. Imao je pet čuvara reda, dobrih strelaca vičnih pištolju i pesničenju. Bili su neupadljivi, ali zato vrlo oprezni, diskretno naoružani i efikasni.

Na brodu su posetioći odlagali

svoje oružje, jer Barkles nije želeo da mu se prikači loš glas i da krv oboji njegov rulet.

Jedini koji se toga, s pravom, nije pridržavao bio je šerif Hanibala Zik Ekštajn.

On je i te večeri osećao da su mu Doner i njegovi partneri za vratom, pa je grozničavo smišljao način kako da vrati kockarski dug i oslobodi se nemilosrdnih poverilaca.

Jedini koji je imao toliko gotovine u Hanibalu, bio je Les Barkles.

On, međutim, nije nosio novac sa sobom, već ga je držao u velikom specijalnom sefu preko dana, a kada je kockarnica radila noću, čuvali su ga stražari naučeni da ubiju svakog ko drzne rukom u njega.

Uopšte, Barkles je bio čovek pun tajni i iznenađenja. Od njega se moglo očekivati da, recimo, provalnik uspe da obije sef, a da u njemu ne nađe ništa. Jednostavno, Barkles bi pre toga novac odneo u banku ili ga gurnuo u neku brodsku cev!

Ekštajn je stajao oslonjen o ogradu i zurio u površinu vode što se na mesečini presijavala kao uhvaćena u srebrnastu maglu. Na obali se čula muzika. Drveni most koji je spajao brod i pristanište zaškipao je pod čizmama nekog čoveka i Ekštajn se prenuo iz razmišljanja.

Jedva je uspeo da priguši psuvku!

Pozni gost bio je skoro stopljen sa tamom. Nosio je crno odelo i šešir, a jedino mu je bleštala bela košulja.

Zik Ekštajn prepoznao je u njemu saputnika iz kočije za Dedvil, legendarnog kockara i čuvenog strelca Zapada — Doka Holideja!

Povukao se dublje u senku.

Džordžijanac je pred ulazom u „zeleni salon“ zastao i odrečno odmahnuo glavom momku koji je tražio da preda revolver ako ima nameru da se kocka.

Holidej se nikada nije odvajao od „kolta“ sa niklovanom cevi i drškom od slonovače.

Kockar se udaljio od ulaznih vrata u salun i pripalio cigaru.

Ekštajn se uvukao još dublje u senku, krijući se iza stuba. Nije želeo da ga Dok opazi. Jedna luda misao bila mu je na dohvat...

Trebalo je da se Holidej kocka. Baš tako!

I da dobije, po običaju, bar onoliko koliko je Ekštajnu nedostajalo da plati kockarski dug iz Linkolna. Tada je, u dugoj partiji, nadomak konačnog trijumfa izgubio sve. Hiljadu dolara smakao mu je Midž Doner na šerifsku reč.

Rok je istekao i razbojnik je tražio novac.

A Zik Ekštajn nije imao u džepu više od pedeset dolara.

Ekštajn se odšunjaio uz zidove na drugu stranu, prema maloj sali za poker. Tamo je stajao drugi čovek, koji je skupljao oružje. Njega je trebalo ukloniti! I to odmah!

— Hej, Brede! — dozvao ga je tiho.

Momak se okrenuo, ali nije raznao siluetu. Zato se nije ni pomakao. Njegov posao bio je da čuva ulaz.

Ekštajn je koraknuo napred.

— Brede! — viknuo je glasnije.

— Ko je to? — odazvao se momak, zavlazeći ruku pod kaput. Ona je ugledao metalnu zvezdu kako je blesnula na mesečini. — To ste vi, šerife?

— Ja sam! — potvrdio je Ekštajn muklim glasom. — Dođi da mi nešto pomogneš...

— Šta se desilo? — upitao je čuvar i prišao.

Istog časa dobio je žestok udarac po potiljku. Pao je kao pokošen, bez glasa.

Ekštajn se osvrnuo okolo. Nikoga nije bilo u blizini.

Brzo je podigao onesvešćenog čuvara, natovario na leđa i uputio se prema ogradi.

Sve je trajalo vrlo brzo.

Serif Hanibala prebacio je telo nesrećnika preko palube u vodu. Pljusak se čuo, na kratko, voda se razdvojila na tom mestu u nekoliko krugova i zatim je nastala tišina.

Ekštajn je čekao jedno vreme da proveriti da li će se čuvar pojaviti na površini, ali sve je bilo mirno.

Holidej je mogao da uđe naoružan.

To je Ekštajn i želeo: da uđe. Bilo kako.

*

Kroz poluspuštene roletne posmatrao je ulazak vitkog Džordžijanca u poker-salu. Preko „kolta“ bio je prebačen kraj njegovog dugog crnog kaputa, pa se nije ni primećivalo da ima revolver.

Svi stolovi unutra bili su zauzeti.

Duvanski dim, kao otrovni oblak, pritiskao je igrače sa svih strana, ali oni to nisu primećivali. Za malim šankom, improvizovanim za taj deo broda, nalazio se mršav, koščat barmen crne kose sa razdelikom po sredini.

Lenjo je podigao pogled kada je osetio da neko prilazi.

— Mister? — oslovio je Holideja pospanim glasom.

— Brendi! — rekao je Dok.

Barmen se iznenadio. To piće odavno već niko nije tražio. Ipak se sagnuo i ispod šanka izvukao

smeđu bocu, prevučenu prašinom i paučinom. Obrisao je krpom i stavio na drvenu uglačanu ploču.

Holidej je pokazao rukom prema čašama.

Barmen je nasuo piće u jednu čašu.

Ekštajn je posmatrao odmerene kockareve pokrete i zaboravljao gde se nalazi. Taj momak mora da je od kamena. Ništa ga ne uzbuđuje, ničega se ne plaši. Čak i kad su svi u sali prestali da se kreću i pogledali ga, on je mirno okrenuo svima leđa i pomerio čašu među prstima.

— Zar ovoga Bred tako dobro poznaje kada ga je pustio unutra sa revolverom? — pitao se neko iz ugla.

— Možda ga i ne poznaje? — dodao je neko drugi.

— Kako?

— Možda je ovo glavom i brenom Vajat Ćrp, pa ga se boji!

Ljudi su se nasmejali.

— Ona sigurno tebe traži! Najviše si „digao“ večeras!

Najbliži Holideju ustao je od stola i došetao do kockara. Imao je bikovski vrat i leđa kao od kamena istesana. Kucnuo je Džordžijanca po ramenu, čekajući da se okrene.

— Mister — rekao je — ako imate nameru da igrate, onda sedite, ali bez oružja. Takav je red ovde!

Holidej je okrenuo čašu i stavio je na šank. Tek tada je pogledao čoveka i oči su mu podrugljivo blesnule.

— O čemu pričaš, čoveče? — upitao ga je hladnim, šupljim glasom. — O mom „koltu“?

— Da, baš o niemu.

— Zaista? A ništa ne kažeš za revolver koji si sakrio u levi rukav, ispod ramena?

Čovek je zatreptao nekoliko puta, izbačen iz ravnoteže ovom nenadnom i brzom opaskom. Prosto nije verovao da je ugladeni den-di tako lako primetio mali pištolj.

— Gotov si, Šenk! — zaurala je nekolicina s podsmehom. — Nije ti uspeło da prokrijumčariš svoj adut!

Čovek koga su nazvali Šenk, opsovao je glasno i uvukao ruku pod kaput.

Ali se odmah ukočio.

Niklovana cev „kolta“ već ga je držala na nišanu. Ustuknuo je, osećajući hladne žmarce na ledima. Više nije znao šta je opasnije: strane oči ili oružje u ruci.

Oboje su ga podjednako sasekli.

Tada se digao još jedan sa obližnjeg stola. Njemu je Ekštajn porred prozora video leđa. Nosio je kožnu jaknu i mornarski kacet. U ustima je držao lulu...

Bio je to Džerald Brent.

Ekštajnu su noge klecnule. Ako je Brent tu, onda su i njegovi ljudi blizu. Doner je bio jedan od najbližih. Zar su već stigli?

I šta je tražio Brent u Hanibalu, na Barklesovom brodu?

Hteo je da šmugne, ali je radoznalost nadjačala prvobitni strah. Uostalom, jedina šansa bila je u poker-sali. Bilo ko da dobije, moraće pasti pod njegovom rukom. Pa i Holidej.

— Ako želite igru — oslovio je Brent Holideja — pridružite nam se. Imao jedno mesto.

Ekštajn se naprezao da vidi ostale Brentove partnere i zaključio da Doner nije među njima. Laknulo mu je.

Džordžijanac je polako prišao stolu i bešumno se spustio na stolicu.

Brent se osmehnuo i ponovo seo.

Više nije bilo dileme: našli su kockara!

Bid se nalazio u „zelenom salonu“, a Doner, Vajt i Krozbi pročešljavali su salune i kockarnice na obali.

Negde su morali da nabasaju na njega.

To je uspeło Brentu. Sedeo je prekoputa njega i krišom ga odmeravao. Na prvi pogled je znao da je Dok Holidej ne samo kockar već i borac, čovek sa čeličnim živcima i neuporedivim refleksima. Biće teško izići sa njim na kraj.

Činilo se da ispod spuštenih kapaka Džordžijanac ima oči samo za svoje karte. Međutim, on je pratio sva kretanja u sali i uočavao promene na Brentovom licu. Odmah je znao da nije pozvan samo iz učtivosti.

Brent se smeškao, ali to je bila nevešta maska. On je imao sasvim druge misli i planove. Nije bio mnogo udubljen u igru, često je gledao na vrata i pravio grube greške.

Zubima je grizao vrh lule, ne mareći što iz nje nije povukao dim već čitavih pola sata.

— Idem sa četiri statine!

— Ja dodajem još toliko.

— Dve karte.

Zatim je sledilo kratko zatišje.

— Dižem na hiljadu!

— U redu. Pokažite...

Najzad su ostali samo njih dvojica.

Preostali su se povukli iz igre i samo su posmatrali.

Pred Holidejem je rastao čitav mali kapital, ali to Brenta kao da nije brinulo.

— Noćas imate sreće — dobacio mu je bivši kapetan.

— Zahvaljujući vama — reče kockar mirno.

— Kako to? — začudio se Brent!

— Jer mislite na sve drugo osim na karte. Šta je u pitanju?

— Ne razumem...

— Razumete vi odlično! — podsmehnuo se Holidej. — Ovaj novac nije tako uludo bačen na moju stranu. Čak niste pokušali ni da blefirate.

— Igram pošteno.

— Kao i ja — klimnuo je glavom Džordžijanac. — Samo... do-
kle?

Brent je odložio na stranu karte i posegao rukom za džep. Odatle je izvadio nov svežanj novčanica i bacio ga na sredinu stola.

— Ovde ima deset hiljada dolara, mister! — rekao je mirno. — Ulažem sve u jedno deljenje! Pri-
stajete?

Kockar je okrznuo pogledom gomilu pred sobom.

— Ovde nemam više od osam hiljada — rekao je.

— Uložite vaš sat? — predložio je Brent. — To je dobra ponuda s moje strane.

Ljudi okolo su se zgledali.

Džordžijanac se zavalio na naslon stolice. Pokušao je da pronikne u Brentove namere.

— Moj sat je uspomena od oca — kazao je polako. — Nikada ne bih igrao u njega.

Brent se nervozno nasmejao.

— Niste me razumeli — rekao je. — Nisam mislio na taj sat.

— Ne?

— Ne. Mislio sam na onaj stari sat koji ste u Dedvilu dobili od jedne skitnice...

Holidej je nabrao obrve. Bio je sasvim zaboravio na taj događaj, pa i na sam časovnik. Šta je to moglo da vezuje ovog isluženog mornara i skitnicu kakav je bio Čip Niven...?

Mašio se rukom za unutrašnji džep i izvukao zaboravljeni sat, sa **pozlatom i upletenom kožicom**

umesto lančića. Podigao ga je iznad glave, prema svetiljci iznad stola i zanjihao ga nekoliko puta. Pohlepa u Brentovim očima bila je očigledna i nekontrolisana.

Instinktivno je pružio ruku prema njemu, ali Džordžijanac je u poslednjem trenu izmakao sat i stavio ga pred sebe.

Džerald Brent se tek tada vratio u stvarnost.

— Mislio sam na taj sat! — rekao je smeteno.

— Zašto vam je stalo do njega? — upitao je Holidej.

Brent je sastavio prste i žmirnuo očima.

— Zar je to važno? — rekao je. — Znam da je kod vas i želim da igramo. Jednostavno, u svakom slučaju.

— Pa igrajmo onda — slegnuo je ramenima Dok.

Holidej je lako odigrao partiju. Tukao je Brenta sa najobičnijim trilingom asova. Bivši kapetan sa Misisipija izvukao je iz rukava jednog kralja sa veselim smeškom na usnama, ali ni to mu nije pomoglo.

— Nisam uspeo! — rekao je šireći ruke. Onda se okrenuo prema barmenu i pucnu prstima, kao da naručuje piće.

— Donesi! — naručio je glasno. Istog časa sa te strane doleteo je „kolt” pravo njemu u ruke.

Brent ga je vešto uhvatio i okrenuo cev prema Džordžijancu.

Mada nije očekivao ovakav obrt, Holidej je ostao mirno da sedi i nije ni trepnuo.

— Ipak će sat biti moj — nasmejao se Brent, gledajući Holideja pravo u oči. — Nemate sreće, Dok! Ovo je piće kome se niko ne može odupreti i od koga gadno zaboli glava... ako čovek nema razuma.

— Uvek sam poštovao jače adute! — rekao je kockar.

— Moji su najbolji! — složio se Brent, ne ispuštajući iz vida svog protivnika. — Zar nisu?

— Jesu, ali ne zaboravite, posle svake igre dolazi revanš.

Brent se nasmejavao.

— Samo ostanite mirni — posavetovao je Doka. — Zao mi je što ste izgubili i vaš deo, ali to se dešava i takvim kockarskim ajkulama kao što je Dok Holidej! Karta zna da bude prevrtljivija od žene.

U poker-sali prostrujao je žamor. Svi su se okrenuli na tu stranu kada je izgovoreno ime čuvenog strelca i kockara iz Džordžije. Brent se otvoreno cerekao, stavljajući do znanja da je njemu ipak uspelo da nadmudri i takav kalibar kao što je Holidej.

Priželjkivao je i da mu se dive. Bivši mornar patio je od taštine.

Međutim, njega je najviše interesovao sat koji mu je ukrao Kirk Kendel u Sent Džozefu. Najzad je ponovo bio kod njega! A sa njime u ruci imao je i tajnu basnoslovnog bogatstva.

Pružio je slobodnu ruku prema časovniku.

Holidej je sedeo zavaljen na stolici, čak previše zavaljen. Brentu je to promaklo, ali ga je taj propust koštao više nego što je računao.

Vrh kockareve čizme pogodio je Brenta u potkolenicu i on je zaur-lao od bola. Ruke su mu za trenutak pale po stolu. Mada se mornar brzo pribrao, Holideju je to bilo dovoljno da stupi u akciju.

Džordžijanac je lakim pokretom povukao obod mornarevog kačketa i navukao mu ga sve do nozdrva. Onda ga je lupio šakom po zatiljku.

Brentova glava tresnula je o tvrdu tablu stola. Bivši kapetan

ostao je nekoliko časaka tako, a onda se svukao na pod i ostao nepomičan.

Trajalo je to tek toliko da se prisutnima otme uzdah iznenađenja.

Dok Holidej uperio cev svog „linkoln” revolvera prema barmenu. Prebledeli krčmar odmah je podigao ruke uvis i počeo da cvo-koće zubima.

— Neka se njegovi prijatelji jave — predložio je Džordžijanac hladnim, metalnim glasom. — To jest, ako imaju nešto protiv ovakvog postupka.

Ali, svi su ostali na svojim mestima. Holidej je klimnuo glavom.

— Izgleda da ovaj čovek nije bio jako omiljen — konstatovao je.

Zatim je pokupio novac, zajedno sa satom, i stavio sve u džepove. Izašao je licem okrenut prema prostoriji. Na ulazu se okrenuo na peti i odgurnuo vrata.

Zik Ekštajn je šmugnuo sa prozora u mrak, iza naslaganih sanduka.

Bio je to njegov trenutak!

Kockar je svakako imao kod sebe barem dvadeset pet hiljada dolara.

Nikada neće saznati gde su mu isparili! Nikada, posle ovoga što mu Zik priušti.

Holidej se uputio prema ogradi, odakle se videla druga obala ucr-tana u mlečno nebo kao crnim mastilom oivičena.

Skriven iza sanduka, Zik Ekštajn je proverio svoj revolver i krenuo da ubije, ako bude trebalo. Doner će tako dobiti svoj novac, a nešto će ostati i njemu. S druge strane, Džerald Brent će mu biti zahvalan ako mu dovede pred noge prokletog kockara koji ga je izigrao pred onolikim svedocima.

Pridigao se i u nekoliko koraka

prešao rastojanje do ograde. „Kolt“ je držao olakočen i spreman da dejstvuje. Mada je bio iskusan i tvrd čovek, Zik Ekštajn je uhvatio sebe da podrhtava.

Odjednom je zastao i opsovaio, a umesto drhtavice osetio je šok i zaprepašćenje. Holideja nije bilo!

Nije se više nalazio tamo gde je malopre stajao!

Ekštajn je prišao ogradi i pogledao dole kao da će mu reka dati odgovor na to.

Kuda je nestao?

— Dobro veče, šerife?! — dopro je do njega poznati glas, bokaajući mu bubne opne kao ledenim vrhovima.

Ekštajn je stajao, opčinjen sopstvenom nesmotrenošću. Ruka sa oružjem bila je u dilemi: spustiti ili pritisnuti okidač i rizikovati život.

— Mene tražite? — pitao je kockar iza njega. — Da li sam nešto skrivio?

— Tuča na brodu, ozleda jednog gosta, potezanje „kolta“! — izdeklamovao je Ekštajn, iako je i sam znao da priča gluposti.

— Gle! — začudio se Holidej. — A gde ste vi to sve videli, šerife?

— Bio sam prisutan... kraj prozora.

— Čekali ste da me mornar opelješi?

— Šta sam čekao, to u ovom trenutku nije važno — rekao je Ekštajn izbegavajući odgovor. Uostalom, vi ste moj uhapšenik — nastavio je ne skrivajući likovanje — i nećete se usuditi da mi pucaete u leđa.

— Nikad nisam pucao u leđa, šerife. Čak ni većim bednicima od vas.

Trebalo je da Ekštajn to pretpostavi. Kockar verovatno nije držao oružje u ruci.

Zato je iskoristio šansu koju mu je sam kockar ponudio i ispraznio revolver u okretu, pucajući nasumce. Zrna iz njegovog „kolta“ su kao otrovni insekti prohujali preko Holidejevog tela, zabadajući se u drvene zidove poker-sale.

Za sve to kratko vreme kockar je ležao na podu sa izvučenim „koltom“. Nanišanio je u magnovenju i opalio samo jednom. Ali, i to je bilo dovoljno.

Hitac je protresao Ekštajnovu šaku i izbacio mu oružje iz ruke.

Šerif iz Hanibala očekivao je smrt, jer drugo ništa nije ni zasluživao.

Ali, Holidej nije pucao.

Dok Holidej se lagano uspravio, držeći revolver nadole.

Zahvaćen panikom, Zik Ekštajn se okrenuo i strmoglavio preko ograde u reku. Voda je sa pljuskom dočekala njegovo telo isklopila se nad njim. Hladnoća je osvestila šerifa Hanibala i kada je izronio, žudno udišući vazduh, uvideo je da je od sebe napravio najobičniju budalu! Poduhvat mu nije uspeo!

Novac na koji je Midž Doner s nestupljenjem čekao, nepovratno mu je izmakao! On, budala, umesto da je uhapsio kockara pod nekim izgovorom i uz pomoć Barklesovih momaka, dopustio je da ga ovaj nasamari i utera mu strah u kosti. Takav promašaj šerif nije napravio u svojoj šerifskoj karijeri.

Ekštajn je, psujući, zaplivaio prema čamcima u pristaništu.

Gore, na gornjoj palubi, Barklesovi čuvari reda dotrčali su do Džordžijanaca. Zatekli su ga samog.

— Šta se desilo? — upitali su.

— Neko je izgubio novac i pao u vodu od očajanja! — odgovorio je kockar.

Momci su se zgledali.

— A ko je pucao?

— Ja. Ne sviđa mi se mesečina ove noći. Previše je bleđa, pa se čovek na momente oseća previše usamljen. Pucnji leče samocu.

Rekavši to, Holidej je sišao stepenicama na donji sprat, ostavljajući iza sebe zabezeknuta lica. No, makar koliko da je njegov odgovor zvučao luckasto, niko nije ni pokušao da ga zaustavi. No, ako je imao nameru da napusti Barklesovu kockarnicu, to za sada nije mogao. Na brod su dolazila nova tri momka. Poznao je Midža Donera i njegove pratioca.

Prepoznali su i oni njega.

Zastali su i rasporedili se tako da je bilo jasno šta hoće. Lov na Holidej počeo je od Dedvila, a upravo je trebalo da se završi ovde.

Džordžijancu još nije bilo jasno zbog čega su se lupeži okomili na njega, ali je malopredašnji kockarski duel za običan, stari džepni sat sigurno imao neke veze sa time.

Bilo je očigledno da su Doner i njegovi momci spremni da potegnu oružje.

Gore na palubi čuo se bat kora.

Holidej je nastavio da korača prema mostu. Ruke je držao opušteno pored tela, a drška „kolta“ zadržavala je peš kaputa. Sve je bilo spremno za sledeći potez.

— Stani, kockaru! — doviknuo je Midž Doner prodornim glasom.

Ali, Džordžijanac nije slušao razbojnikove reči.

Nalazio se na početku mosta kada je Čarls Vajt izgubio nerve i pogrešno procenivši trenutak, pokušao da bude brži nego što je u stvari bio. Zeleo je, kao i mnogi drugi, da postane slavan.

Ruka mu je sletela naniže i istom brzinom se podigla, ovaj put sa oružjem. Bio je to njegov najbrži pokret pred nečiju smrt.

Na njegovu nesreću, ovaj put pred sopstvenu smrt.

Razrogačenih očiju video je dugi, narandžasti jezik kako ga doseže odozgo, prži mu grudni koš i ispunjava ga paklenom vrelinom. Odjednom je izgubio osećaj da ima ruke i iz mlitavih prstiju iskliznuo mu je „kolt“ i zveknuo o daščanu palubu.

Čarls Vajt je pao naočigled svojih prijatelja.

Krozbi je prebledео, užasnut.

U tom kratkom trenutku, kratkom kao treptaj oka, Midža Donera obuzeo je val neopisive mržnje. Video je Vajta ubijenog hicem mrskog Holideja i bacivši se u stranu, povukao oba revolvera kalibra 45. Hanibalskom lukom plavnuo je pravi vatromet. „Koltovi“ u banditovim rukama bljunuli su vatru, a dim baruta obavio je prilazni mostić.

Kada je ispucao sve metke, zadimani razbojnik nije poverovao svojim očima.

Dok Holidej je stajao uspravan na istom mestu!

Pri oskudnoj svetlosti, njegova fantomska pojava delovala je na Donera kao prava mora.

Lupež nije verovao svojim očima. Ponet gnevom, ciljao je nedovoljno precizno.

Kockar je morao da padne. Morao je da primi bar polovinu ubistvenih metaka... A ipak, on je stajao živ i nepovređen.

Za sve tlo vreme Danijel Krozbi držao je ruke daleko od opasača. On je bio najtrezveniji: nije imao izgleda protiv Holideja.

Čovek iz Džordžije je hladnokrvno digao „kolt“ prema Doneru. Na mesečini je blesnula niklovana cev kao krljušt zvečarke i užasnutog Donera kao da je dodirnula ledena kandža smrti.

Doner je ispustio oružje i ustuknuo korak nazad.

— Gubi se! — zasekao ga je oštar glas kao čelik. Čuo je metalni odjek pri zatezanju obarača i grobni dah smrti približio mu se uz sam obraz.

Na ivici ograde gornje palube pojavilo se Brentovo lice i za trenutak je Doner osetio da mu se život opet vraća u vene.

Osetio je promenu i Džordžijanac.

Munjevito se okrenuo i s kuka opalio uvis. Brentova glava je iščezla, a zrno je raznelo iverje na mestu gde se malopre nalazila.

— Pet hiljada dolara onome ko ga uhvati! — čuo je mornarev glas. 5.000 dolara! Po tome je mogao zaključiti da je mornaru mnogo stalo do časovnika i da se iza na izgled naivne partije pokera krio znatno krupniji ulog. Situacija je, znači, bila ozbiljnija nego što je mislio.

Midž Doner je iskoristio časak Dokove nepažnje i jurnuo prema Krozbijevom oružju. Ali, nije stigao da ga izvuče. Dok Holidej mu je nemilosrdno smrskao zglobove na nozi, i razbojnik je zaurao i pao.

Danijel Krozbi se povukao dignutih ruku.

Prvi pucnji sa gornje palube prohujali su iznad Holidejeve glave kada se već našao na pristaništu.

— Eno ga! — povikao je neko sa palube.

Holidej je uzvratio vatrom i neko je jauknuo.

Džerald Brent je strčao niz most među prvima. Ostali su hrlili za njim, privučeni visokom nagradom koju je obećavao.

Tada se na ogradi pojavio čovek potpuno bele kose i preplanulog lica, oštarih, odlučnih crta. Držao je veliku pušku za bizone i ispaľio hitac iznad glava gonilaca.

Strahovit pucanj potresao je pristanište. Svi su stali kao ukopani.

— Kuda ćete? — doviknuo je čovek.

Bio je to Les Barkles, vlasnik „River horna”. U pitanju su bili njegovi čuvari, koji su napustili svoja mesta čim je pripucalo i instinktivno potrčali za beguncem.

Pre nego što je iko uspeo da mu odgovori, Barkles je nešto mirnijim glasom naredio.

— Svi natrag!

Brent se proderao.

— Dole je jedan ubica i kockar... Prevarant!

— To je šerifov posao — prekinuo ga je Barkles. — Moji momci već imaju svoj posao. Ubiću svakoga ko se ne vrati.

— Dajem pet hiljada dolara onome ko ga uhvati! — viknuo je Brent.

— Da vidim novac — mirno je uzvratio Barkles.

Brent se ujeo za usnu. On nije imao taj novac kod sebe. Čuvari reda u kockarnici su ga pogledali, a onda su se jedan po jedan udaljili.

— Bide! — zaurao je Brent.

Ali, revolveraš iz Oklahome se nije odazvao.

Brent je pritčao Krozbiju i šcepao ga za mišicu.

— Kreći, budalo!

Bandit je pokazao prema Doneru, koji je stenjao na zemlji, vučući ranjenu nogu.

— On je ranjen... — uzviknuo je.

— Pa šta? Snaći će se već sam! Brže, da ga ne izgubimo iz vida!

Ali, Krozbi kao da je oklevao.

— Zar sami? — procedio je. — Holidej nije čovek, on je đavo!

— Šta? Otkazuješ poslušnost? — preteći je procedio Brent, stišavajući svoju srdžbu. — Plašiš se?

— Pomalo! — priznao je Krozbi.

— Onda skloni njušku da je ne gledam! — rekao je prezrivo Brent i udario ga pesnicom u lice. Tvrda mornarska šaka odbacila je lupeža sa doka pravo u vodu.

— Pomozi mi, Brente! — dozva-
vao ga je Doner vapijućim glasom.

Ali, ovaj se nije ni osvrnuo. Otrčao je u noć, zaslepljen mržnjom i strahovanjem da ne izgubi trag džepnom satu.

Zanet željom da se dočepa dragocenog časovnika, potrčao je pored jedne zgrade sa nadstrešnicom u čijoj je senci, kao utopljen u tami, mirno stajao jedan čovek. Taj čovek je stajao bez pokreta i gledao za Brentom, čija su široka ramena ubrzo zamakla u jednu od uličica mračnog predgrađa Hanibala.

Uglovi usana su mu se razvukli u prezriv osmeh i kresnuvši palidrvce, on je pripalio cigaru koju je već držao u zubima. Blesak palidrvca za trenutak je osvetlio fine crte lica Doka Holideja.

*

Ostavljaajući mrtvog Vajta i ne hajući za Krozbijevo zapomaganje iz vode, Midž Doner se s mukom podigao i vukući nogu, pošao prema naselju. Nekako se domogao jednog „kolta” i napunio ga, oslonjen o stub pristanišnog fenjera, zadihan i utrnulo od bolova.

Sa druge strane, Zik Ekštajn je mokar i prozebao cedio krajeve svoje košulje, sedeći na stubu za koji su privezivani čamci. Izgledao je jadno spolja, ali ogorčeno iznutra.

Sve mu je išlo naopako.

Izbačen je iz Dedvila kao prebijen pas od strane Donerovih pratilaca, a ovde, u Hanibalu, na svom terenu, kockar ga je naterao da skače u vodu! Na oba mesta doživeo je poniženje koje nije mogao da podnese.

Sto je najvažnije, nije mu pošlo za rukom da pribavi novac za kockarski dug.

Pucnjava oko „River horna” malo ga se ticala. Bez obzira na sve, nije se smeo pojaviti ovako mokar i predstavljati zakon pred Barklesom i ostalim gostima. Ako su se neki kockari sporečkali, Barkles je imao dovoljno ljudi da to sredi.

A ako je Brent nekim čudom ubio onu kockarsku hulju Holideja, onda je dobro učinio.

Pošto se kako-tako doterao, Zik Ekštajn se uhvatio senke ispod tremova kuća i krenuo prema svojoj kancelariji. Nije prešao mnogo kada je čuo bat čizama. Neko je trčao, a kada u ovo doba neko toliko žuri, onda to sigurno ne čini iz poštenih pobuda.

Hitro se pripio uza zid.

Nedaleko od njega, mogao ga je rukom dotaći, potrčao je Džerald Brent sa otkočenim revolverom u ruci.

Ulica je bila pusta. Svetiljke su preko Brentove prilike bacale ogromne senke na suprotne zidove.

Kada je topot mornarevih koraka zamro između zirova, šerif Hanibala je krenuo dalje. Koga je to jurio Brent? Verovatno je hitao za kockarem i njegovim satom. Čitav svet je polučeno raznišljao je Ekštajn isturivši bradu. Zbog jednog raštimovanog časovnika spremni su da proliju krv.

Ponovo je zastao i oslušnuo.

Neko mu je dolazio u susret, i taj neko je stenjao i psovao kao da ga nešto muči.

Zik Ekštajn je izvadio svoj nakvašeni „kolt“ i povukao se u senku neke ograde od pruća.

Ono što je video ispunilo ga je pakosnom radošću!

Midž Doner je vukao nogu, ostavljajući za sobom krvav trag. Bio je ranjen.

Uz to, bio je i sam!

Njegove verne senke Vajt i Krozbi nisu bili s njim. Obzirom da je pre toga oko „River horna“ došlo do pucnjave, verovatno su ležali mrtvi... ili su možda ostavili svog druga u nevolji. A Midž Doner je zaista bio u nevolji. Obilno je krvario i bez sumnje je pošao da potraži lekarsku pomoć.

Ekštajn se zlurado iscrpio.

„On će mu pomoći!“

I to tako da mu više nikada ne spomene kockarski dug iz Linkolna i pošalje svoje pajtaše da ga ponize i podsete šta ga čeka ako novac ne spremi. Da, pomoći će Doneru tako da mu pomoć nikada više neće biti potrebna!

Šerif iz Hanibala je već ranije prodao čast za svežanj zelenih novčanica. Dugovati Midžu Doneru, značilo je ukaljati zvezdu koju nosi.

Međutim, Ekštajna zvezda nije brinula. Sada je kuenao čas da se otarasi dugovanja i Donerove potrebe.

Provukao je cev „kolta“ kroz ogradu i sastavio nišan sa razbojnikovim telom. „Kolt“ mu je prosto odskočio u ruci kada je opalio.

Doner se zaneo kao da ga je udarila neka nevidljiva ogromna ručka.

Ekštajn je opalio još dva puta uzastopce.

Ogromni razbojnik je uspeo da izvuče svoje oružje, ali se već jed-

va držao na nogama. Snaga ga je izdavala, vid napuštao. Iz mraka su dolazili plamenovi smrti, a on im se nije mogao suprotstaviti.

Umirao je...

Zik Ekštajn je izašao iz svog zaklona. Hteo je da sa zadovoljstvom prisustvuje poslednjim sekundama života Midža Donera.

— Hoćeš tvoje pare, Midže? — pitao ga je s divljom radošću i opalio nov hitac u njega. — Evo ti ceo dug. Sa kamatom!

Opalio je još dva puta. Pod vrelinim zrnima razbojnikovo telo se grčilo pri svakom udaru, iako u njemu više nije bilo života.

Zik Ekštajn se konačno pribrao, shvativši da je ulica osvetljena. Ohazreo se oko sebe.

Istog časa bio je svestan da nije sam.

Iz mraka je izronilo lice Danijela Krozbija, izobličeno od ubilačkog gneva.

— Pselo! — dobacio mu je bandit i potegao „kolt“.

Ekštajn je očajnički pritiskao oroz, ali prazno udaranje igle bilo je jedini odgovor na njegov pokušaj odbrane. Krozbi je sa uživanjem podigao oružje.

Oči Zika Ekštajna skoro su ispile iz duplji, ispunjene stravičnim užasom pred licem bliske smrti.

Suknuo je plamen iz malog, crnog otvora i šerif Hanibala nije stigao ni da jaukne. Skončao je pored Midža Donera, s velikom rupom na čelu.

Prolazbici pored njega, Krozbi ga je pljunuo i prekoračio.

I njemu je gorelo pod nogama. Bio je sam.

Džerald Brent je najzad ugledao beli „stetson“ i drečavo žučkasti prsluk Rensa Bida pred krčmom „Zlatna školjka“.

Stajao je nemarno oslonjen o zid i nezainteresovano gledao za retkim, polupijanim prolaznicima. Dve devojke su se suviše slobodno očešale o njega, pozivajući ga pogledima, ali revolveraš sa dečjim licem je okrenuo glavu.

Utom je pred njega izbio zadihani Brent.

— Do sto vragova, gde si do sada? — obrecnuo se Brent brišući znoj rukavom svoje kožne jakne. — Našao sam Holideja!

Bid je klimnuo glavom.

— Pretpostavljao sam to, čim se toliko pucalo — rekao je. — Nisi ga uhvatio?

— Sat mi je bio u rukama! — škipao je zubima Brent. — Ali samo za kratko! Opet je kod njege!

— Ti gubiš glavu, mornaru — nasmejao se revolveraš. — A zatim: ne mlataraj tim „koltom“ ispred mene, mogao bi da opali...

Brent se nasmejao, ali to je više ličilo na rezanje nego na smeh.

— Misliš da bi bilo šteta? — upitao je.

— Gde su ostali?

— Vajt je mrtav. Doner je ostao ranjen, a Krozbiu sam izbio zube. Uplašio se da pođe sa mnom...

— Gle? — izustio je Bid. — Ispada da smo ostali samo nas dvojica?

— Tako nešto! — progundao je ovaj šarajući pogledom preko ulice. Još uvek se nadao da će videti crno odelo Doka Holideja i poslati ga na onaj svet. — Moramo ga potražiti, da nam ne umakne!

— Popij nešto — predložio je Bid. — Imaju odličan viski. Ja ću pivo.

— Hej — uzviknuo je Brent — zar ti je do pica?

— Nije mi ni do mrtvačkog sanduka — odgovorio je ovaj i ušao u krčmu.

Brent je nezadovoljan pošao za njim.

— Samo gubimo vreme! — gundao je.

— Naprotiv! — odvratio je revolveraš i ponudio mu stolicu da sedne. Unutra je bilo prepuno, zagušljivo, čulo se udaranje o klavir i ženski kikot.

— Nešto si tajanstven večeras! — smirio se najzad Brent i zagledao se u dečje lice svog plaćenika. — Šta te muči?

— Mučim se razmišljajući — reče ovaj.

— O čemu?

— O satu. Tvom satu.

— Hajde, ne zanovetaj. Šta hoćeš?

— Polako! — opomenuo ga je Bid i rukom dozvao kelnera. — Ovolika jurnjava, pucnjava, leševi i ranjeni, a ti sve vreme čutiš. Mislim da zaslužujem da čujem priču.

— Kakvu priču, do đavola? Nemam vremena za priču...

— Koliko vredi taj sat, eto šta hoću! — prosiktao je Bid. — Počni da se ispovedaš, ali od početka.

Brent je skinuo kačket i položio ga na sto. Kosa mu se pušila od znoja. Uvideo je da ne može natrag.

— Onda slušaj, kopilane — zabundao je. — I ne sanjaj da me možeš prevariti. Dobićeš svoj deo.

— To već bolje zvuči... Živeli! Brent je nastavio.

— Ogranak velike sentluiske banke „Vivers braders“ trebalo je da iz Tumbakve, kraj Fort Lafeta, prebaci u svoje glavne trezore zlata u vrednosti od oko 300.000 dolara, ne zna se baš tačna suma.

Da bi izbegli klasičan transport kočijama ili jedan deo železnicom, bankari su smislili da to urade na originalan način: rekom. Zlato su maskirali u bale sa pamukom i diskretno ga okružili preobučanim policajcima i bankarskim detektivima...

— Gle? — samo je rekao Bid.

— Da bi svemu dodali što običniji izgled transporta, najmili su brodić Vilija Rembouza da to preveze Misisipijem...

Bid je čekao da mornar predahne i ispije piće. Njegovo pivo se, međutim, grejalo netaknuto.

— Negde na polovini puta Viliju je prišao jedan iz pratnje i otkrio mu celu operaciju. Predlog je bio jednostavan: Rembouz poznaje reku, treba izabrati zgodno mesto gde bi potopili pamučne bale, ali tako da se do njih može kasnije lako doći. Ostali deo posla bio je njegov... Rembouz je odmah pristao. Zajedno su odredili mesto, ucrtali plan i tačan položaj na jedan mali komadić tankog pleha i to zalepili na džepni sat. Odozgo su stavili brojčanik, skinuli jednu kazaljku, malu, a veliku stavili na broj 11.

— Zašto?

— Toliko je bilo milja južno od Lousite... Rembouz je sat ostavio kod sebe, a izdajica je te noći likvidirao pratnju, njih četvoricu. Bilo mu je lako, nisu posumnjali u njega. Ubio ih je na spavanju.

— Kakva ptičica! — primetio je podrugljivo Bid. — Čudo da nije i Vilija poslao na onaj svet.

— Bio mu je potreban. Slušaj dalje: inscenirali su neki napad sa obale, ranili sami sebe i pustili brod niz maticu. Nosila ih je dugo, sve dok se nisu nasukali i prevrnuli na Veldmanovom brzaku. Zapalili su pre toga brod, a ka-
zetan je kasnije tvrdio da su kot-

lovi eksplodirali. Osiguravajuće društvo se nije dalo lako prevariti. Tragali su za ostacima, ali ništa opipljivo nisu mogli da pronađu. Međutim, tri godine nisu odustajali i sve to vreme Rembouz je morao da miruje i živi bednim životom. Mogu misliti kako mu je bilo. Imao je bogatstvo nadomak ruke, a živio je kao skot.

— Prekrati! — podstakao ga je revolveraš.

— Nedavno me je posetio Vili i okoliseći, ponudio mi posao oko vađenja izvesnih stvari iz reke, za dobru nagradu. Posumnjao sam u veliki zalogaj, napio ga i on mi je sve poverio...

— Naravno, to je bila njegova velika greška. Ti si ga ubio i zadržao taj sat? — nasmejao mu se Bid u lice.

— Tačno — potvrdio je Brent ozbiljno, ne pokazujući ni jednim migom da je uvređen Bidovom opaskom. — Ali, tu je iskrsnuo nov problem. Pošto je znao da sam pohlepna hulja kao i on sam, Rembouz je pre polaska poslao u moju ekipu jednog svog poverljivog čoveka. Taj je stupio kod mene u službu i držao me na oku, a ja to nisam znao.

— Ispao si naivčina. A posle?

— Kad je ona mrcina Rembouz nestao, pratio me je neprimetno kao senka i saznao da je sat kod mene. Jedne noći je pod nekim izgovorom upao u moju sobu i onesvestio me. Kad sam se povratio, odmah sam zapazio da je fioka na mom stolu razvaljena i da sam opljačkan.

— Je li to bio...?

— Kirk Kendel. Poslao sam poteru za njim, ali kako se završilo, znaš i sam. Eto zbog čega taj sat vredi, ali vredeće manje ako se o njemu više sazna.

— U pravu si — složio se revolveraš. — Da nisi nešto propustio u ovoj priči? Na primer, koliki će biti moj deo?

— Ništa ne propuštaš. O-kej, moje je gešlo: čist račun, duga ljubav. Mislim da će ti biti dosta četvrtina?

Bid je odmahnuo glavom i izvio usne. — Nas smo dvojica, Brente. Fifti-fifti bi bilo poštenije, zar ne?

Brent je progutao vazduh i za trenutak je u njegovim očima blesnuo plamen mržnje. No, prisilio je sebe na kiseo osmeh. — U redu, fifti-fifti. Ionako ga ima dosta za obojicu.

Utom su se spolja začuli povici. U „Zlatnoj školjki” je utihnula muzika i zamukao razgovor. Neki su pohrlili prema izlazu.

— Šta se desilo? — pitali su prolaznike.

— Ubijen je šerif!

— Šerif? Naš šerif? Ko ga je ubio?

— Nađen je pored još jednog... Obračun, valjda!

Bid i Brent su se pogledali.

*

Dok Holidej je mirno posmatrao gužvu na ulicama i ispijao svoj brendi u „Kvinsi baru”. Vesti o leševima kao da ga se nisu ticale. Jedan šerif je mrtav — znači da je Ekštajn dobio ono što je zaslužio.

Što se njega tiče, nikada nije bežao ni pred kim.

I ovoga puta čekao ih je da dođu. Bivši mornar sam, ili zajedno sa svojim ljudima. Svejedno. Broj neprijatelja nikada ga nije plašio, kao što ga nije plašila ni sama smrt. On joj se u stvari na neki način rugao, kao da ju je izazivao ili čak želeo.

Sve to počelo je onda kada je saznao za svoju bolest. Bivši zubar iz Džordžije doživeo je to saznanje kao osudu na smrt i od tada se tako ravnodušno ponašao prema njoj. Ako nešto mora doći, neka dođe! Napustio je rodnu Džordžiju i pošao na zapad u suvlji, zdraviji klimati, ali sa uverenjem da je to uzaludno. Postao je čovek koji živi od danas do sutra, kockar koji igra u novac i život. Mnogo puta hladnokrvno je čekao da mu smrt pruži svoj ledeni poljubac, ali ga je ona uvek za dlaku obilazila.

Uvek je bio brži od drugih, tako da su umesto njega drugi odlazili na But hil.

Nekim čudom bolest je prošla i senka smrti nije više tamnela njegove horizonte. Ali, legenda je već bila stvorena. Legenda o Doku Holideju koga metak ne pogađa i kome nema ravnog u pokeru i potezanju revolvera. Legenda je obišla Zapad i pretvorila se u stotine istinitih i izmišljenih priča o podvizima nenadmašnog Džordžijanca. I oni koji su ga poznavali i oni koji su o njemu samo slušali, govorili su o Doku sa strahopoštovanjem, bez obzira da li su mu se divili ili su ga mrzeli. I jednima i drugima hladni dah smrti ledio je srca kada bi se njihove oči srele sa prodornim pogledom njegovih sivoplavih očiju koje su svetlucale kao kristali leda.

Postao je magnet za ubice i lovce slave, koji su ga progonili sa suludom strašću, i mora za čuvare zakona. Uvek, gde god bi došao, hodao je ulicama kroz oblake barutnog dima, a odlazeći, ostavljao je za sobom smrt iako to nije ni tražio ni želeo. U njemu je delovao ponovo probuđeni nagon za samoodržanjem. Branio se instinktivno i na njegovu sreću uspešno. Ruka mu je bila brža i preciznija

od samog oka. Tako je stekao ugled čarobnjaka s „koltom“. Oni koji su imali prilike da ga vide na delu, posle toga su verovali u sve što bi o njemu čuli.

U Hanibalu su Brent, Doner i ostali organizovali pravi lov na njega. Holidej se nije uplašio, nije se čak ni ljutio. To što se s njim događalo, smatrao je delom svoje uklete sudbine.

No, nije bio obeshrabren, nije ustuknuo, nije se predavao. Tako se osećao i sada sedeći u „Kvinsi baru“. Sa čudnim, za običnog čoveka neshvatljivim mirom, čekao je da ga otkriju.

I to se ubrzo dogodilo.

Danijel Krozbi zastao je na ulazu, bledog lica kao od gipsa izvanog. Pogled mu je bio mutan, na izgled pospan. Ruke su mu stajale ravnomerno odmaknute od opasača. Holidej se morao začuditi zbog čega je bandit izabrao otvoren put prema njemu, a ne zasedu.

To mu je, međutim, odmah posle toga, postalo jasno.

Jedan od prozora sa ulice prsnuo je u komadiće i cev puške upravlila se prema njemu. Iza nišana ugledao je široko, besom unakaženo lice Džeralda Brenta.

Rens Bid se pojavio iza Krozbi-ja i pomerio ga sasvim u stranu. Osmehivao se kao da vidi starog, dobrog prijatelja.

— Reci mu da ne, mrda! — zaur-lao je Brent sa prozora.

— Čuje te on, mornaru! — do-bacio mu je revolveraš. Ono malo posetilaca u „Kvinsi baru“ povu-klo se u uglove. Neki su legli na pod, ispod stolova, tražeći što si-gurniji zaklon.

Oslonjen na laktove, kockar se zabavljao čašom, posmatrajući ka-ko se u njoj brendi kovitla u kon-centričnim krugovima.

Rens Bid je polako seo za jedan sto i prekrstio noge.

— Dolijao si, Dok! — izustio je likujuć. — Svima nama ponešto duguješ... a sada je došlo vreme plaćanja.

Kockar je ćutao.

Bid je pokazao na prozor.

— Brentu duguješ sat, meni za ono u Dedvilu, a Krozbi-ju si ubio dobrog prijatelja. Šta misliš, šta će porota odlučiti?

Džordžijanac kao da nije hajao za Bidovo brbljanje. Bez žurbe je prineo čašu usnama i ispio gutljaj pića kao da se ne nalazi pred pra-gom smrti.

Bida je zadivila njegova mirno-ća, ali ne i Krozbi-ja. Krozbi-ja je ona plašila. Zato je želeo da se s tim što pre svrši, da se ne odugo-vlači. Ali, Bid je voleo da uživa u mukama velikog protivnika. Hteo je da ga prvo ponizi, a onda do-tuče. Sada je bila prilika za to.

Ipak, Džeraldu Brentu se više žurilo.

— Ne zanovetaj, Bense! — doba-cio mu je. — Skloni se u stranu i pusti da ga prepolovim!

— A ako pogodiš sat? — pec-nuo ga je revolveraš.

Brent ništa nije odgovorio.

Cev njegovog oružja podigla se uvis, a istovremeno se čuo neki tup udarac. Bid se trgao.

— Šta je to, Brente? — zapitao je Bid prikrivši nespokoјstvo. Mor-nar je bio njegova zaštitnica i osi-guranje. Ako je ostavio svoje mes-to kraj prozora, onda je još jednom zapao u veliku opasnost.

Holidej će potegnuti revolver br-že i od njega i od Krozbi-ja.

Međutim, laknulo mu je kada se cev puške vratila u normalan po-ložaj.

— Jesi li tu? — upitao je.

— Tu sam! — odgovorio je glas, ali ne više Brentov.

Bid je poskočio. Istovremeno je s prozora planuo hitac i šešir s Krozbijeve glave odleteo je prema lampi na stubu.

— Grom i pakao! — otelo se Bidu i on se mašio oružja.

Ali, oružja se mašio i Holidej. I on i Holidej opalili su skoro istovremeno, ali je revolveraš sa devojačkim licem bio za delić sekunde sporiji.

Ruka mu je klonula, okrvavljena. Zadimljeni „smit veson” kliznuo je na pod.

— Opet si me nadigrao! — procedio je ranjeni Bid.

Krozbi je odmah podigao ruke uvis. — Prošle su ga sve osvetoljubive namere i gledao je samo kako da se izvuče iz ovoga. Ostaviće i Hanibal i Brenta i ceo ovaj kraj sto milja iza sebe. Ni okrenuti se neće!

Na svoje najveće iznenađenje, ugledao je poznato lice na ulazu. Nemoguće! Zar je to bio duh? Bio je prisutan kad je izdahnuo na njihovim rukama, raznet Donerovim kuršumom.

A sad se odjednom pojavio sa onim istim šašavim cilindrom na glavi, sa kaputom koji ga je gutao... Čip Niven!

Lutalica iz Ajove držao je Brentovu pušku i šeretski se smeljujio prema Holideju.

— Zaista si mi pomogao — rekao je kockar.

Čip je namignuo.

— Ne verujem vam. Vi biste njih sredili i bez moje pomoći, znam ja to!

— Šta je sa onim napolju? Jesi li ga dobro udario?

— Taman toliko da nije ni zevnuo! Zašto su se okomili na vas?

Holidej je izvadio iz džepa pozlaćeni džepni sat i podigao ga uvis.

— Zbog ovoga! — rekao je.

Čip je zviznuo kroz zube.

— To? Pa to je običan sat... Nešto mi liči na...

— Da, to je sat koji si prokockao u Dedvilu — podsetio ga je Dok.

— Tako je! Ali ne shvatam šta će im to čudo koje čak i ne radi!

— I mene to zanima — složio se Džordžijanac. Još uvek je stajao oslonjen laktom o šank. „Kolt” mu je mirovao u futroli i nije mario što su Krozbi i Bid naoružani i dalje predstavljali opasnost.

Utom je sa prozora prasnulo hitac! Kožni privezak pukao je u Holidejevim rukama i tupo zvecknuvši, sat je pao na pod.

Čip se uplašeno trgao.

— Ostanite svi na mestima! — zapovedio je krupan muški glas sa prozora i par pušanih cevi poduprlo je te reči.

Holidej se zaista nije micao. Na njemu se nije moglo primetiti šta oseća, niti šta će da preduzme.

Medutim, i njemu su oči blesnule iznenađenjem kada se na ulazu pojavila Petriša Klej!

*

Devojka je imala crnu večernju haljinu, dubok dekolte i obnažena ramena. Ličila je na pravu damu i njena pojava u brlogu „Kvinski bara” izgledala je u najmanju ruku čudno.

Oko nje su stajali Barklesovi čuvari reda sa otkočenim revolverima. Bilo ih je petorica.

Les Barkles je stajao odmah iza nje, visok, bele kose i kože opaljene suncem. Na sebi je imao tamno odelo sa reverima od tankog,

sjajnog somota. Bio je visok, lepo građen, možda između četrdeset i pedeset godina.

Petriša Klej se zanosno osmehivala prema njemu.

Barkles je pokazao prema satu pored kockarevih nogu.

— To je ono što ste želeli? — upitao ju je mekim glasom.

Ona je potvrdila klimanjem glave.

— Ja se držim pogodbe, mis Klej! — nastavio je Barkles i dao znak jednom od momaka da donese sat. — Vi ste svoje odužili, ja odužujem sada... Divni ste! — rekao je i galantno joj poljubio ruku.

Čip je napravio grimasu kao da će pijunuti, ali se ipak uzdržao.

— A oni? — upitao je jedan od Barklesovih ljudi.

— Pripazite na ulaz dok ne ukracam mis Klej! Neka se niko ne pojavljuje napolju za pola sata. Onda dođite na posao.

Petriša Klej je bacila poslednji pogled na Holideja, kao da je htela nešto da mu kaže. Onda se ugrizla za usnu i oslonjena o Barklesov lakat, izašla napolje.

I ostali su se povukli, ali ne daleko. Motrili su na ulaz po Barklesovom naređenju i bila bi prava ludost izaći im na metu.

Ostali gosti se još nisu usuđivali da sednu. Neki su potražili stolove pored zida, neki su ostali da stoje. I svi su uglavnom šaputali, bacajući poglede na vrata.

Bila je to luda noć u Hanibalu.

Rens Bid je držao svoju ruku s bolnim izrazom na licu. Džordžijanac ga je posmatrao kratko vreme, a zatim se obratio Čipu.

— Pred krčmom je moj konj. Donesi mi torbu sa sedla.

— Torbu? Kakvu torbu?

— Samo jedna i ima — rekao je Dok.

Čip je poslušao. Ubrzo se vratio sa torbicom od krokodilske kože, koju je Holidej uvek nosio sa sobom. Tu su bili njegovi instrumenti i najneophodniji lekovi.

— Pruži ruku, Bide! — pozvao ga je kockar.

Revolveraš je posmatrao Holideja u nedoumici.

— Zašto to činite? — upitao je. — Hteo sam da vas ubijem! Vi to znate!

— Znam — rekao je Dok.

— Imam nameru da vas ubijem i kasnije! — nastavio je Bid.

— Znam i to.

— Vi ste čudan čovek, Dok! — rekao mu je Bid posle kraćeg ćutanja. — Zašto pomažete neprijateljima?

Holidej je zatvorio torbu.

— Trenutno sam samo lekar — odgovorio je. — Sledeći put se čuvaj!

Izgovorio je to takvim glasom da je Bida prošla jeza.

— Ali... ko je ona devojčura? Poznajete je?

— Malo.

— Dozvolili ste da vam odnese sat...

— Nije ni vredelo.

— Nije? Vredeo je bogatstvo! Nemate pojma koliko je vredelo.

— Zaista? Reci onda koliko — zapitao je Holidej.

Ali, revolveraš je ućutao.

Kockar se nadmoćno osmehnuo.

— Nije imala sreće — rekao je spremajući se da izađe. — Uzela je pogrešan sat.

— Čekajte! Znači, onaj sat...?

— Još uvek je kod mene. Ali on pripada Čipu. Neka on odluči šta će s njim.

Bid je zakolutao očima.

— On? Ta skitnica? Ne dajte njemu, on će ga prodati za dva dolara i sve će propasti...

— Šta će propasti?

Pid je ponovo ućutao. Nije smeo dalje da govori, jer ga je Holidej vešto vukao za jezik. Džordžijanac je zakopčao torbu i izašao u noć.

Čik je otkasao za njim, dobro podgrejan viskijem.

IX

Preko širokog prostranstva prerije u vazduhu se osećao miris bufalo trave i treperio zvuk usne harmonike. Skitnica iz Ajove, Čip Niven, klatio se u sedlu svog Blekija na putu za Springfield.

Podneblje Misurija bilo je previše vruće da bi u njemu ostao.

Železničari su i njega i konja izbacili iz furgona u Montriju, pošto nije imao da plati kartu. No, već je prošao dobar deo puta i mirne savesti je jahao u Valačo Krik.

Bio je opet švorc kao i ranije, ali je verovao da će se negde snaći. Možda je bilo još dobrih ljudi na Zapadu, koji će ga primiti na jedan obed. A možda će morati i da ga nekome ukrade.

Valačo Krik se nalazio na reci Baton, obrastao u zelenilo i močvarni gustiš. Umesto prašine imao je na ulici prljavu vodu, čitav splet malih, zagađenih kanala. Smrad je čak i Čipu smetao. Produžio bi možda dalje da nije ugledao natpis na jednoj kući: „Salun i kockarnica M. Riplija”.

Tu se počeo po glavi brzo odlučio da okuša sreću.

Salun M. Riplija bio je obična mračna jazbina u kojoj su se teško raspoznavala lica za drvenim, grubo istesanim stolovima.

Čip je još sa vrata primetio kockarski sto na izdignutom podijumu sa zavesama od prljavog crvenog somota. Tri igrača su se nalazila za njim, neobrijani, prijavi, s čizmama do pola ogrezlim u sasušeno blato.

Čip nije mogao da bira društvo.

Prišao je stolu i neko vreme posmatrao igru. Nisu ga primećivali. Tek kod sledećeg deljenja jedan bradonja orijaških leđa podigao je glavu i žmirnuo.

— Igrao bi, a? — upitao ga je gromkim glasom, da ga je cela krčma čula.

— Pa...

— Nemaš para? — čitao ga je ovaj smejući se kroz zube požutele od duvana. — Uloži konja!

— E, Blekija ne mogu! — usprotivio se ovaj. — Imam samo jedan sat.

— Da vidimo kakav je.

Čip je izvukao pozlaćeni sat koji mu je u Hanibalu vratio Džordžijanac. Grdosija ga je promućkao, prineo uhu, a onda gadljivo pogledao.

— Pa ne radi!

— Ali je zlatan! — nije se dao Čip.

Čovek je odmeravao časovnik na dlanu, kao da razmišlja vrediti li za njega dati dolar.

— Može pet? — pitao je Čip.

— Može jedan! — rekao je bradonja i strpao sat u džep.

— U redu — složio se litalica i seo.

Tako je džepni sat Vilija Remboza, zbog koga je palo toliko krvi, promenio vlasnika i zagubio se u Valačo Kriku. Tajna potopljenog blaga bila je zauvek zakopana.

Čip je izgubio igru i razočarano ustao.

Bradonja mu je dobacio.

— Ako imaš konja, hajde!

Ali, Čip nije bio toliko bedan da proda vernog Blekija.

Seo je u jedan ugao i prebirao po džepovima. Kada bi našao neki zalutali cent, makar za jedan sendvič. Kopao je dalje, sve dok u desnom džepu nije napipao nekakav smotuljak.

Koliko se sećao, tu nije imao ništa.

Izvukao je ruku i prebledeo. Među prstima je držao svežanj dolar-skih novčanica!

Brzo se skupio u sebe i počeo da broji. Nemoguće da toliko ima! Nemoguće! Sto dolara! Ne, stopedest! Ne, nemoguće, ima više. Mnogo više. Nije smeo dalje da broji. Otkud ovaj novac u njegovom džepu? Kakva je to zamka?

Da možda nije obukao tuđ kaput?

Ne, zaista, ova krpa na njemu policala je još iz Ajove. Njegovo je. Ali otkud onda novac?

Jedini odgovor je ležao iza njega, u Hanibalu. Samo je jedan čovek mogao to da mu neprimetno stavi u džep. Samo on.

Dok Holidej!

Mutilo mu se u glavi, otvarao je šaku, gledao u novac i ponovo zatvarao. Čipe, čoveče, mislio je u sebi, ovo ne možeš tek tako da držiš. Ni da se kockaš ne smeš, posumnjaće da si negde opljačkao. Ni da se napiješ ne smeš, odaćeš da imaš velike pare i neko će te ubiti!

Čip Niven se otreznio i počeo da diše drukčije. Valačo Krik je bio samo ružna, prolazna uspomena na močvaru, blatnjavu ulicu, mračna lica u salunu.

Springfield će biti grad u kome će nešto početi. Prvo će baciti šešir. Pa onda kaput. Najzad — moraće da se okupa i obrije.

A jednog dana... Eh, jednoga dana!

*

Misurijem za Džeferson Siti brodom, a odatle prema bostonskim planinama i Arkanzasu — to je bio cilj Holidejevog puta u sumrak meseca jula.

„Misuri Kvin” je plovio rekom poput kornjače. Veliki trag ostajao je za njim i nabirao površinu uz obale u milione talasića.

Sunčev disk oslanjao se na ravnice kao zapaljen cvet.

Dok Holidej je potražio mirno mesto u brodskom baru. Prostorija nije bila velika, ali se moglo smestiti makar uz šank.

Holidej je pozvao barmena.

— Brendi! — naručio je. Barmen je klimnuo glavom i dodao. — Imam poruku za vas.

Kockar se namrštió. — Od koga?

Barmen je pokazao u ugao bara. Holidej je pogledom pošao ka uglu i tamo za stolom ugledao Petrišu Klej. Ona mu se koketno osmehivala.

Holidej je lagano prišao do njegovog stola. Petriša je bila lepša nego ranije. Ona je u njegovim očima opazila tračak divljenja.

— Zar nećete da sednete? — ponudila ga je.

— Hoću, jer želim nešto da vas pitam — odgovorio je Dok. — Ko ste vi?

Petriša je podigla obrve i uzdahnula.

— Niste zabavljačica, niti pevačica! — primetio je kockar paleći cigaru. — Radite za neku kompaniju?

Ona ga je pogledala iskreno iznenađena.

— Bravo! — uzviknula je. — Radim za Osiguravajuće društvo. —

Za mister Robinsona iz Sent Luisa. Povereno mu je osiguranje transporta zlata iz „Vivers braders” banke u Tumbakvi. Zlato je nestalo na providan način, ali dokaza za pljačku nije bilo.

— Slušam vas — ohrabrio ju je Dok.

— Pratili smo Rembouza, kape-tana broda, sa kojeg je zlato i nestalo, pune tri godine. Ničim se nije odavao, ali ja sam bila uporna. Najzad je Rembouza izdalo strpljenje i pošao je na put...

— Zlato je prebacivano brodom? — upitao je Dok.

— Da — odgovorila je Petriša. — Mislili smo da je to neupadljiv način. Znao šta hoću da kažem? Nije klasičan. Maskirali smo zlato u bale sa pamukom i preobukli ljude u obične putnike i mornare. Onda su oni nestali, a brod se zapalio. Tvrdnja o nekom napadu sa obale i eksploziji kotlova bila je naivna, ali drugu sud nije mogao da prihvati.

— Policija?

— Tapkala je u mestu... Dakle, konačno je Rembouz krenuo za Sent Džozef i ja za njim. U krčmi Džeralda Brenta viđen je poslednji put, a od onda se o njemu više ništa ne čuje. Onda je Brent počeo da juri nekog čoveka. Morala sam to nekako da povežem, ali u rukama nisam imala ništa opipljivo. Sledila sam samo svoj instinkt. Sve do Hanibala, gde sam čula priču o satu Viliu Rembouza.

— Kako ste je čuli?

Devojka se osmehnula.

— Profesionalna tajna — rekla je. — Ako baš želite da znate, glumila sam devojku za zabavu po krčmama i naletela na jedan interesantan dijalog o tome.

— U čemu je tajna sata?

— Tačno ucrtano mesto gde je zlato potopljeno. Taj sat bio bi vrhunac mog uspeha.

— Bio bi? — upitao je Holidej. — Zar nije već?

Petriša Klej se vragolasto osmehivala.

— Vi me potcenjujete, Dok! — rekla je. — Onaj sat koji sam uzela u „Kvinsi baru” nije Rembouzov sat.

— Kako znate?

— Rastavila sam ga celog, ali u njemu nisam pronašla nikakav crtež. Osim toga... radio je. A Rembouzov sat ne radi.

Džordžijanac je mirno saslušao priču, a da ga nije uzbudila previše.

— Ne pitate koliko je zlato vredelo? — čudila se devojka.

— Ne. Treba li?

Ona se uozbiljila. Brada joj je neprimetno zadržtala. Kada je progovorila, glas joj je zazvučao šuplje i preteći.

— Želim taj sat. Sad odmah!

Holidej ju je hladno pogledao.

— Ne znam o čemu govorite — rekao je. — Sat nije kod mene!

— Blefirate! Gde bi mogao da bude?

— Kod onog koji mi ga je i dao. Ali taj nije blizu, niti znam na koju je stranu otišao.

— Lažete!

Holideja je oblilo rumenilo. — Vi se zaboravljate — presekao ju je metalno rezim glasom. — Ali pazite da i ja ne zaboravim da ste žena!

Ona je naglo ustala, grčevito stežući u rukama svoju torbicu. Iz očiju su joj sevale varnice.

— Dobićete procenat ako mi ga predate! — rekla je kao poslednji pokušaj, da ga privoli.

— Kazao sam vam da **nemam** sat! — ostao je Holidej pri **svome**:

— Ne mogu da vam verujem! — uzvratila je.

— To ne očekujem! — slegnuo je ramenima kockar. — Verutje kome hoćete.

Petriša se naglo okrenula i otišla.

Holidej ju je ispratio pogledom. Kakva žena, pomislio je. Palilo je samo da otvori torbicu i opali iz malog „deringera”.

Iz brodskih dimnjaka kuljao je crni dim i stapao se sa nebom.

Džordžijanac je izašao na palubu. Sa brda se dovlačio suton. Svež povetarac lagano se razvlačio nad vodom i odnosio stub dima prema istoku.

Iz razmišljanja trgao ga je krik žene!

*

Holidej se okrenuo kao puma, određujući pravac odakle je mogao da dopre uzvik.

Čuo se jedino šum vode pod pramcem.

On se odvojio od ograde i pripio se iza zid kabine čije su roletne bile spuštene.

Ponovo je čuo krik, ovoga puta prigušeniji. Dolazio je iza prvih vrata. Onda je neko žestoko opsovao. Holidej je podigao nogu i udario u bravu. Uskočio je unutra sa „koltom” u ruci. Kao pri svetlosti munje, sagledao je prizor: Džerald Brent je držao Petrišu Klej i šakom joj pritiskao usta, dok je Bid pretraživao torbicu.

Bid je bio zatečen nespričan. Osim toga, ruka mu je bila zavijena i nije mogao da reaguje kako treba. Ali, Brent je bio prevejani lupež. Izvadio je oružje istovremeno kad je devojkicu poturio ispred sebe. Cev „kolta” pritisnuo je uz njenu glavu.

— Baci revolver! — zagrmio je. — Ili će ona stradati!

Dok Holidej je stao kao ukopan.

Rens Bid se smeškao na svoj način. Odbacio je torbicu daleko od sebe.

— Ni ovde nema! — rekao je.

— Uzmi mu revolver! — naredio je Brent.

Holidej je revolver držao podignut uvis.

Bid se kolebao. Sa Holidejem nikad nije bio načisto. Nije li dovođio svoj život u opasnost ako mu pride bliže?

— Sad nije kod nje! — dobacio je kockar Brentu.

— Video sam kad ga je uzela! — razdrao se ovaj.

— Govorio sam mu da sat nije pravi — javio se Bid — ali on mi nije verovao!

— Ne verujem više nikome! Baci „kolt”, Dok!

Kockar je polako ispružio prste leve šake. Za to vreme gledao je devojkicu pravo u oči i ona kao da ga je shvatala.

Petriša Klej je iznenada klonula u Brentovim rukama. Iznenadeni mornar se nije najbolje snašao, pa je zakasnio za delić sekunde da opali.

Niklovana cev Holidejevog „kolta” ispravila se u vodoravan položaj i izbacila vreli narandžasti mač prema Brentovoj ruci.

Ovaj je zaurao i ispustio „kolt”.

Rens Bid je podigao ruke uvis, ne želeći da reskira.

Devojka se odmakla od Brenta i pritrčala kockaru. Kosa joj je bila raščupana, a oči su joj sijale od straha i gneva.

— Čitavi ste? — upitao je Džordžijanac.

— Jesam! — uzdahnula je ona. — Naišli ste u pravi čas...

— Samo smo tražili sat! — rekao je Bid s naivnim izrazom lica.

— A našli ste nevolje! — završio je Holidej. — Rekao sam da sat nije kod mis Klej. Ni kod mene!

— Ne verujem vam! — besneo je ranjeni Brent.

— To je tvoja stvar, čoveče! — dobacio mu je on. — Ako mi još jednom stanete na put, neću gađati u ruku.

— Nećete me se otresti tako lako, Holideje! — obećavao je Brent.

— Podsetiću te da je Rembouz ubijen u tvojoj krčmi — javila se devojka. — Dovešću ti federalnu policiju na vrat.

— Idi do đavola! — opsovao je Brent i izašao na vrata.

Bid se nemoćno nasmejavao, pa se i on okrenuo za svojim kompanjom. Smeškao se i pokazivao na povoj.

— Vi znate da sam ranjen — rekao je. — Znam da ste džentlmen i da ne pucate u nenaoružanog čoveka.

Holidej ga je odmerio pogledom.

— Ne računaj mnogo na to — dobacio mu je suvo. — Kad si promenio doktora?

— Promenio? — začudio se Bid. — Kako to mislite?

— Taj zavoj nije moj — rekao je. — Neko drugi ti je napravio novi, ali prilično nevešto!

— Kako? — procedio je Bid, nehotice pogledavši u ruku.

— Cela šaka ti je zavijena, — nastavio je Holidej. — A ispod tog zavoja možda držiš mali pištolj? Zar ne?

Bid više nije mogao da podnese kockarevu hladnokrvnost. Sa divljim krikom je uzmakao i podigao ranjenu ruku.

— Neka si proklet! — pisnuo je izbezumljeno.

Zavoj se rasprskao pod praskom. Iz šake je sevnula vatra prema Džordžijancu i zrno mu je oprljilo obraz i zabolo se u dovratak.

Petriša Klej je prinesa šake ustima i kriknula.

Kockar je opalio s kuka, malo pognut. Jeadn jedini hitac bio je dovoljan da okonča revolverašku karijeru Rensa Bida. Nije bilo vremena za preciznije gađanje.

Ubica sa dečjim licem dobio je olovo u srce. Osetio je oštar bol i klonulost. Znao je da to iz njega ističe život i sa nevericom je slepo zurio u protivnika pred sobom. Iz grla mu se oteo očajnički krik, a na usta mu je potekla krv.

Onda se tu našao kapetan broda i nekoliko mornara.

Kraj njihovih nogu izdisao je revolveraš iz Oklahome. Otvarao je usta, potom ih zatvarao, i činilo se da nekoga doziva.

— Vi ste pucali? — upitao je kapetan.

Holidej je klimnuo glavom.

Čovek se trgao kao gromom ošnut.

— Pa to je ubistvo! — povikao je.

Kockar ga je presekao pogledom.

— To je samoodbrana, mornaru! — dobacio mu je. Onda se vratio Bidu. Pogledi su im se sukobili.

— Dok... — mucao je revolveraš poslednjim ostacima snaga.

— Čujem te.

— Onaj... sat... da li je kod tebe... zaista?

Holidej je neko vreme oklevao. Onda je odgovorio.

— Zaista nije.

Bid se slabo osmehnuo.

— Znaš... ipak sam ti verovao... da nije...

Onda mu je pogled postao ukočen, staklast. Bio je mrtav.

Holidej je ispružio ruku i sklopio Bidove oči. Izgledao je kao dete u dubokom snu. Kosa boje zrelog žita ostala je pod njim rasuta u veliki žuti cvet.

*

Usamljen, utonuo u neku vrstu ludila, Džerald Brent se šunjaio palubom u potrazi za kockarom.

Krio se od ostalih putnika koliko god je mogao.

Ruku je držao ispod kaputa, čvrsto privezanu nekom prijavom maramom, dok je zdravom pridržavao „kolt“.

Zavirio je u malu salu za karta- nje, ali tamo ga nije našao.

Nije ga bilo ni u baru.

— Nije valjda odleteo! — promrmljao je Brent u sebi.

Držao se senki, osluškivao i vrebao pogledom svaku sumnjivu priliku koja bi ličila na kockara. Opet uzalud.

Kada se najmanje nadao, opazio je Petrišu Klej kraj ograde, blizu čamca za spasavanje. Lice mu se ozarilo. Ona će ga odvesti do kockara.

Uputio se prema njoj mačjim korakom. Prikrao se bešumno i kada je otvorio, usta da je oslovi, prepoznao je iza sebe kao metalom okovan glas.

— Ne mrđaj, Brente!

Mornar je zastao sa hiljadu psovki na vrhu jezika.

Ponovo ga je nasamario.

Petriša Klej se mirno okrenula prema njima. Znači, ona je takođe znala da će Dok naići. Bila je običan mamac za budalu kao što je on!

— Ne podiži „kolt“! — opomenuo ga je Džordžijanac. — Pusti ga!

Brent je otvorio šaku i revolver se otkotrljao pred noge.

— Pođi napred!

On je koraknuo nekoliko koraka.

— Još napred! — naredio je kockar.

On je išao sve dok se nije zaustavio pred ogradom.

— Preko ograde!

Brent je hteo da se okrene, ali je začuo zapinjanje oroza.

— Kreni!

— Ruka mi krvari...

— Drži je iznad vode!

— Slabo plivam...

— Napred!

Brent je zakoračio na ogradu.

— Platićeš mi ovo jednog dana, Holideje! Živeću samo za taj dan!

— U redu, ali do tog dana treba doplivati... Skači!

— Ne...

Kockar je opalio.

Zrno je zakačilo Brentov rukav. Uplašen pucnjem, on je izgubio ravnotežu i glavačke se strmoglavio preko ograde. Njegov urlik zaparao je zvezdanu noć i preplašio jato noćnih ptica na suprotnoj obali.

Holidej je upravio cev „kolta“ prema velikom čamcu.

Sa nekoliko uzastopnih hitaca presecao je konopce koji su ga držali i čamac je udario o ivicu palube, a onda bućnuo u vodu.

Petriša Klej ga je gledala s neskrivenim divljenjem.

— Mislila sam da ste okrutniji — rekla je.

Holidej se slabo osmehnulo.

— Treba stići čamac — rekao je.

*

U rano jutro devojkica je osetila da se brod ne kreće. Navukla je ogrtač na sebe i izašla napolje. Jutro je bilo sunčano i toplo.

— Zašto smo stali? — pitala je jednog mornara, koji je dokono sređivao veliki konopac sa sidrom.

— Neko se iskrcao — odgovorio je ovaj.

— Pa kakva je ovo luka? — začudila se Petriša.

— Nikakva — uzvratio je mornar. — Samo je onaj čova dao kapetanu pedeset dolara da ovde pristane. I otišao je...

Devojka je pritrčala ogradi, žmirajući na suncu.

Brod je već počeo da se otiskuje.

Na obali, utonuo u žuti pesak, divan indijanski ždrebac veselo se poigravao grivom. U njegovom sedlu nalazio se jahač u crnom, kao od čelika izliven.

Jahač je podigao ruku u znak pozdrava.

Devojka je uzvratila pozdrav. U ušima kao da joj je odjeknula neka tužna muzika.

Dok Holidej nikada neće saznati da je jedna devojka plakala za njim.

Brod se udaljavao od obale i od jahača. Pod kosim jutarnjim zracima konj i konjanik bili su najzad samo jedna usamljena, crna tačkica.

— To je taj koji se iskrcao — dobacio je mornar. — Poznajete li ga?

— Ne baš dobro — uzdahnula je Petriša. — Njega niko i ne zna... tako dobro.

Tako je i crna tačkica iščezla sa vidika.

Iz života Petriše Klej iščezao je i Dok Holidej, da bi na drugoj strani ušao u novu legendu...

K R A J

HOGAR

U prodaji prvi broj strip albuma u boji

• HOGAROV ZABAVNIK •

Potražite na kiosku kod vašeg prodavca

HOGAR STRAŠNI

by
DICK BROWNE

ČUJ TI ! JA LEČIM
LOUPE , A NE SVINJE !

ODINA MU ! DANAS TI JE SVAKO
NEKI SPECIALISTA !

DICK
BROWNE
10-20

Edicija **DOK HOLIDEJ** od maja 1988. godine u novoj
likovnoj opremi, sa novim sadržajima.

DOK HOLIDEJ

Od maja 1988. godine najbolji i najuzbudljiviji romani
edicije **DOK HOLIDEJ**. Junak romana, legenda Divljeg
zapada, nerazdvojni prijatelj maršala Vajata Erpa,
Dok Holidej – pružiće vam nova zadovoljstva prilikom
čitanja i praćenja avantura ovog intelektualca, kockara,
avanturiste i revolveraša, ali veoma ispravnog i
pravičnog čoveka.

